

Niemcy

Przegląd gospodarki UE

Grudzień 2021

Biuro Analiz PFR S.A.:

pawel.dobrowolski@pfr.pl

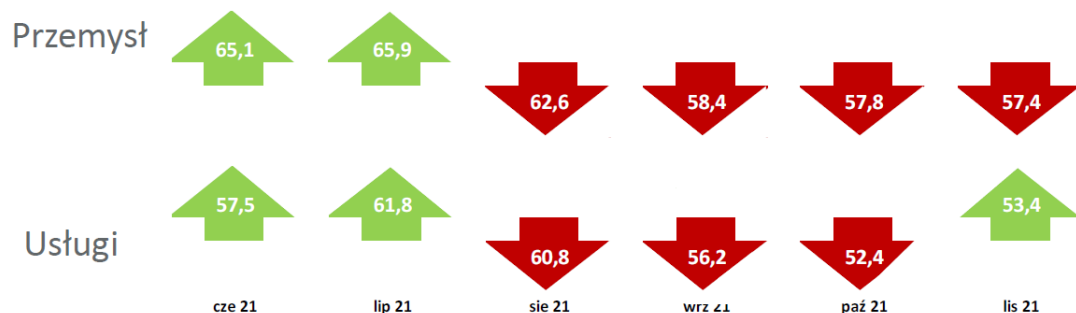
andrzej.kochman@pfr.pl

michal.kolasa@pfr.pl

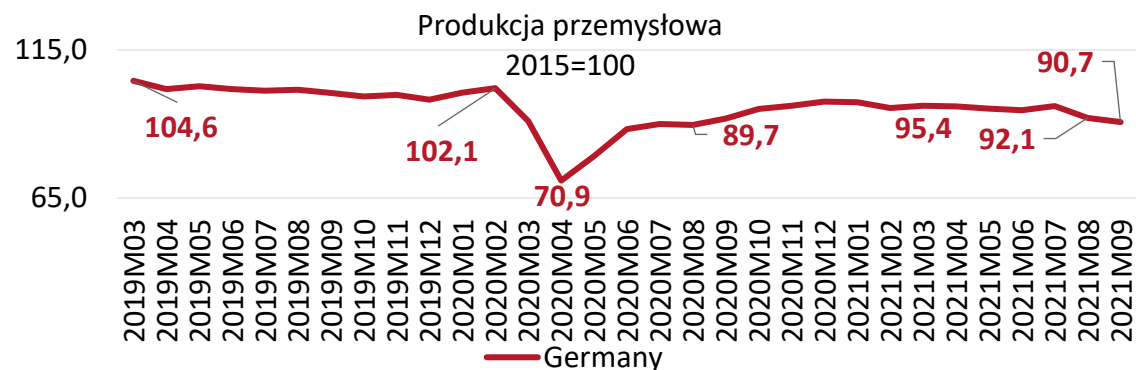
Streszczenie

- Oczekiwania biznesowe Indeksu IFO w ciągu ostatnich miesięcy uległy pogorszeniu. Ostatni odczyt PMI przemysłu 57,4 pkt (spadek z 57,8 pkt).** Usługi przyspieszają od maja 2021 ostatni odczyt – 52,4 pkt (wzrost z 52,4 pkt). Wartości wskaźników – wciąż są powyżej wartości 50 pkt. Najlepsza koniunktura w branżach eksportowych.
- Spadkowa tendencja w ilości wyprodukowanych samochodów. Widać obniżenie zamówień na produkcję nowych pojazdów samochodowych. Problemy z importem półprzewodników.**
- W branży budowlanej sygnalizowane poważne braki w dostępie drewna połączone ze wzrostem jego cen, które hamują wzrost.
- Upadłości przedsiębiorstw w Niemczech wykazują trend malejący. Upadłości w branży budowlanej oraz transporcie i magazynowaniu wzrosły.
- Saldo niemieckiego HZ sierpnia i września poniżej swojego typowego poziomu. **W 2020 r. import usług spadł bardziej niż eksport, co doprowadziło do dodatniego salda w usługach.**
- PKB Niemiec w 3 kwartale 2021 r-d-r wzrosło o 2,5%.** Kryzys roku 2020 zakończył się **plytszą recesją niż ta z 2009 r.** Wydatki publiczne przez cały okres pandemii rosły.
- W Niemczech bezrobocie jest na jednym z najniższych poziomów w UE – 3,8% dla 2020 r.** Poziom bezrobocia utrzymuje się od początku pandemii na relatywnie stabilnym poziomie - we wrześniu 3,2%.
- Inflacja w Niemczech nieco szybsza niż w strefie Euro. Na 2021 r. Komisja Europejska prognozuje zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych dla Niemiec na poziomie 109,1a dla strefy euro 107,5 (Polska 114,1).
- Przy rekordowym wzroście zachorowań na COVID-19 wciąż relatywnie niska śmiertelność.** Dla ostatniego tygodnia 928 zgonów i 338.017 przypadków. Dla pierwszego tygodnia 2021 było to 6.112 zgonów i 145.511 przypadków. Planowane jest wprowadzenie szczególnych obostrzeń dla osób niezaszczepionych.

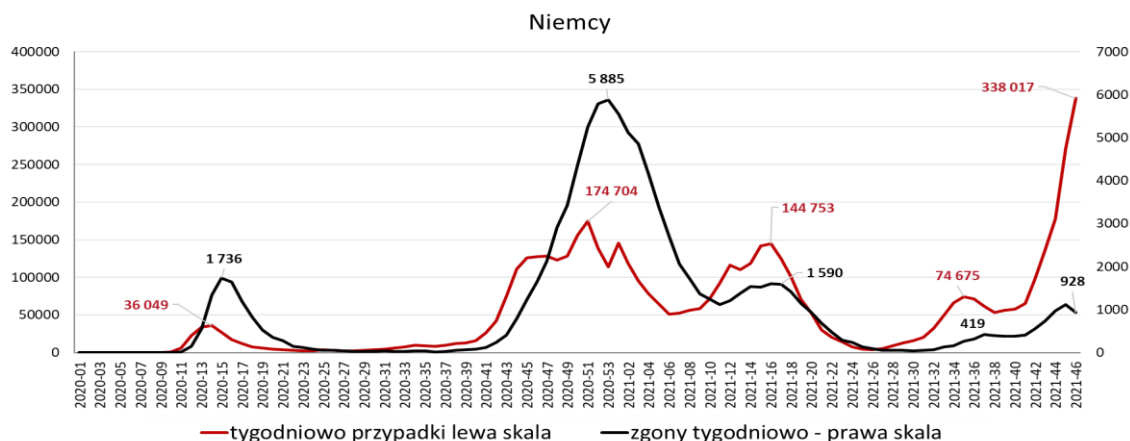
1. Wartości wskaźników PMI przemysłu – od czterech miesięcy obniżają wartości lecz wciąż są powyżej 50pkt.

2. Indeksy produkcji przemysłu wykazują spadek.

3. Dramatycznemu wzrostowi zachorowań na COVID-19 towarzyszy umiarkowany wzrost śmiertelności.

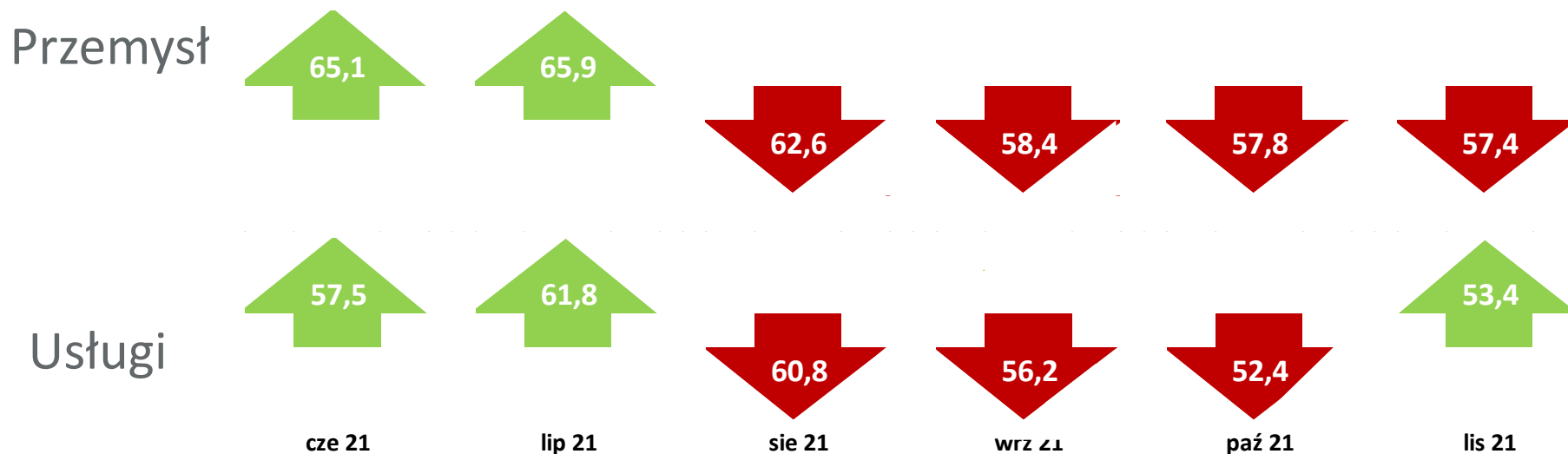

4. Spadkowa tendencja w ilości wyprodukowanych samochodów. Problemy z importem półprzewodników.

Przemysł przyspiesza od lipca 2020 a usługi od maja 2021. Wartości wskaźników – wciąż są powyżej wartości 50 pkt tj. świadczą o poprawie sytuacji.

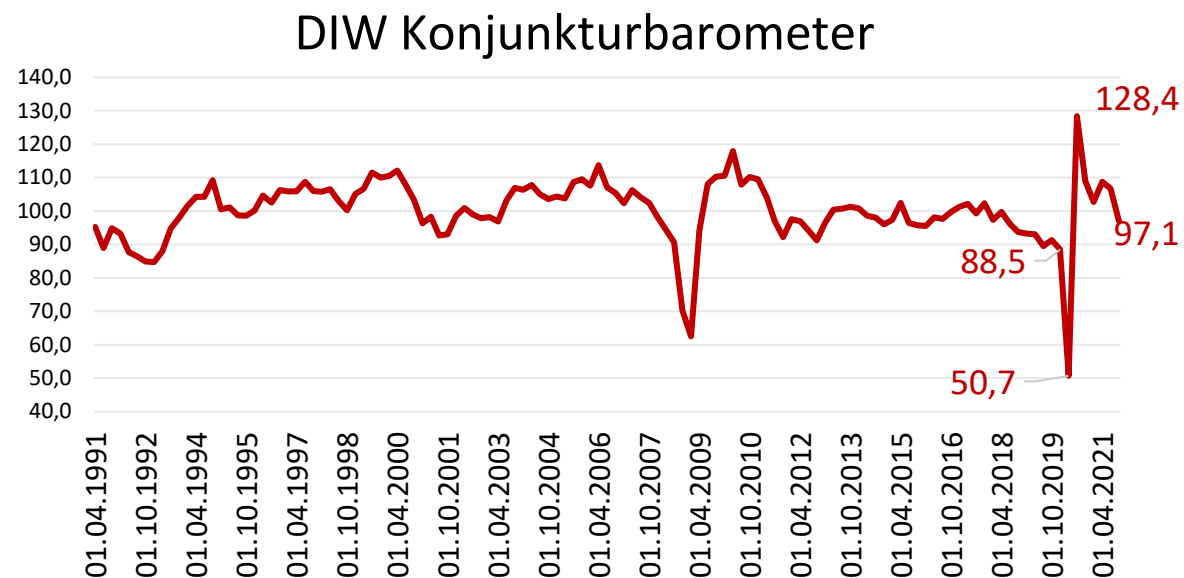
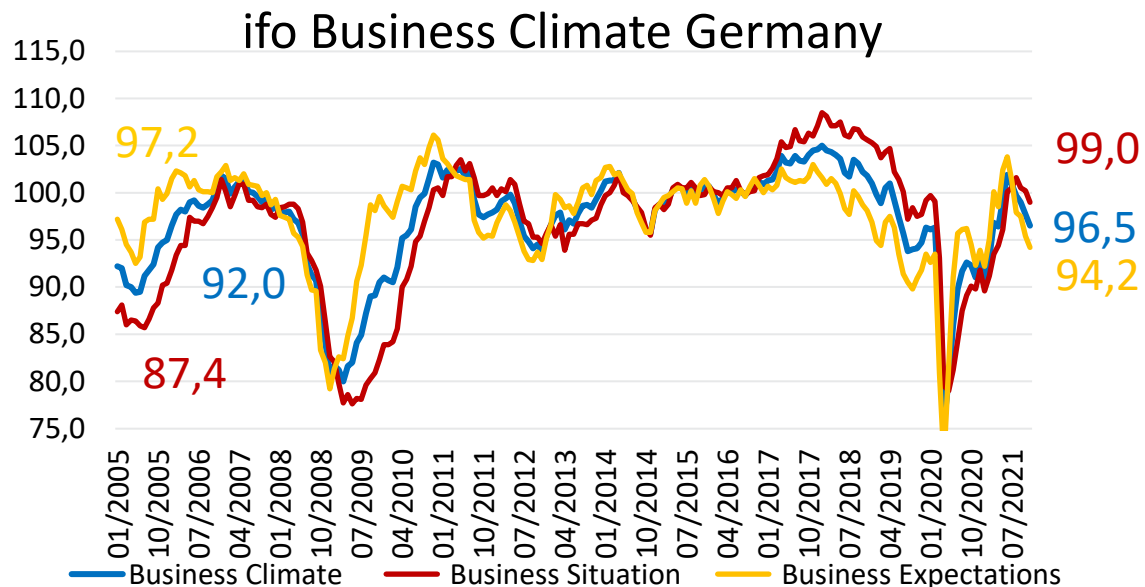
Wskaźnik PMI

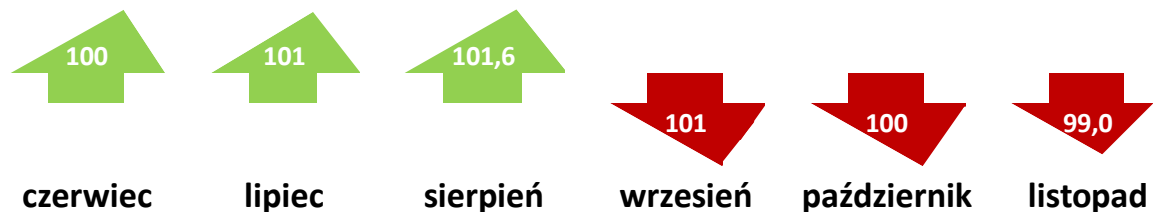
Źródło: Macrobond, PMI SA, Markit

Oczekiwania biznesowe w ciągu ostatnich miesięcy uległy pogorszeniu.

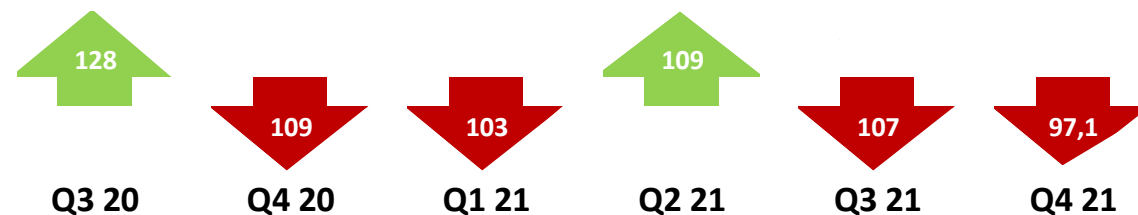
Druga fala COVID obniżyła indeksy koniunktury

Ifo Konjunkturperspektiven Business Situation ostatnie 6 miesięcy

DIW Konjunkturbarometer ostatnie 6 kwartałów

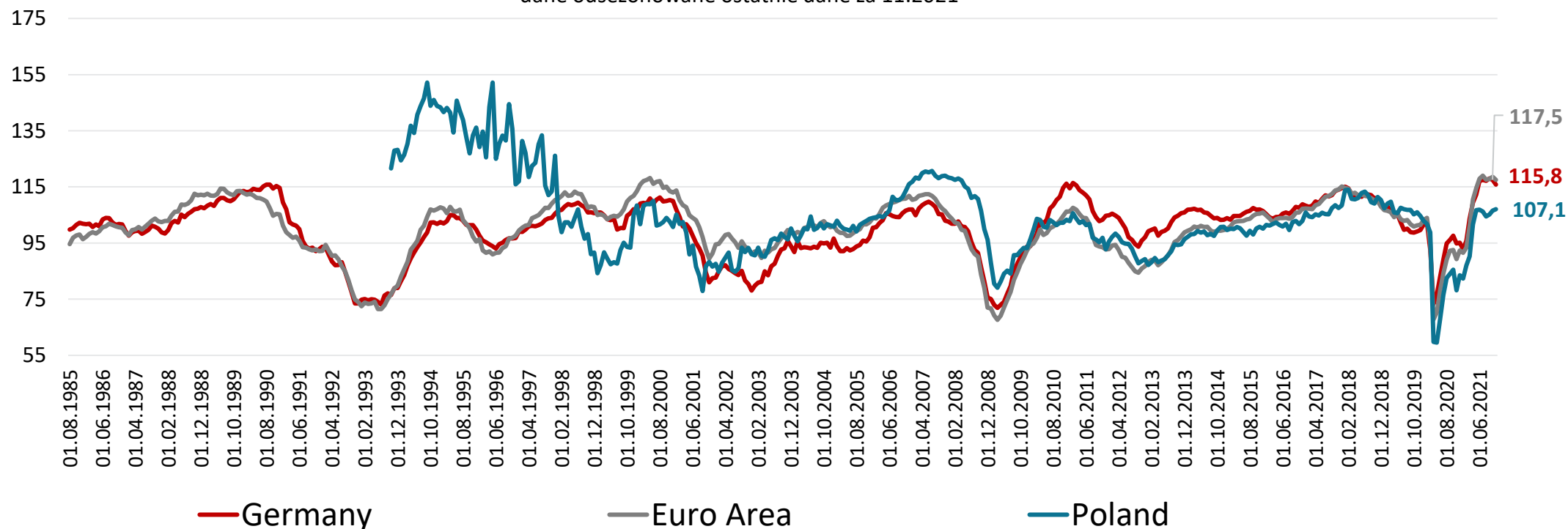
Wskaźnik nastrojów gospodarczych w Niemczech jest zbliżony do średniej w strefie euro.

Nastroje - Przemysł

Wskaźnik nastrojów gospodarczych

DG ECFIN

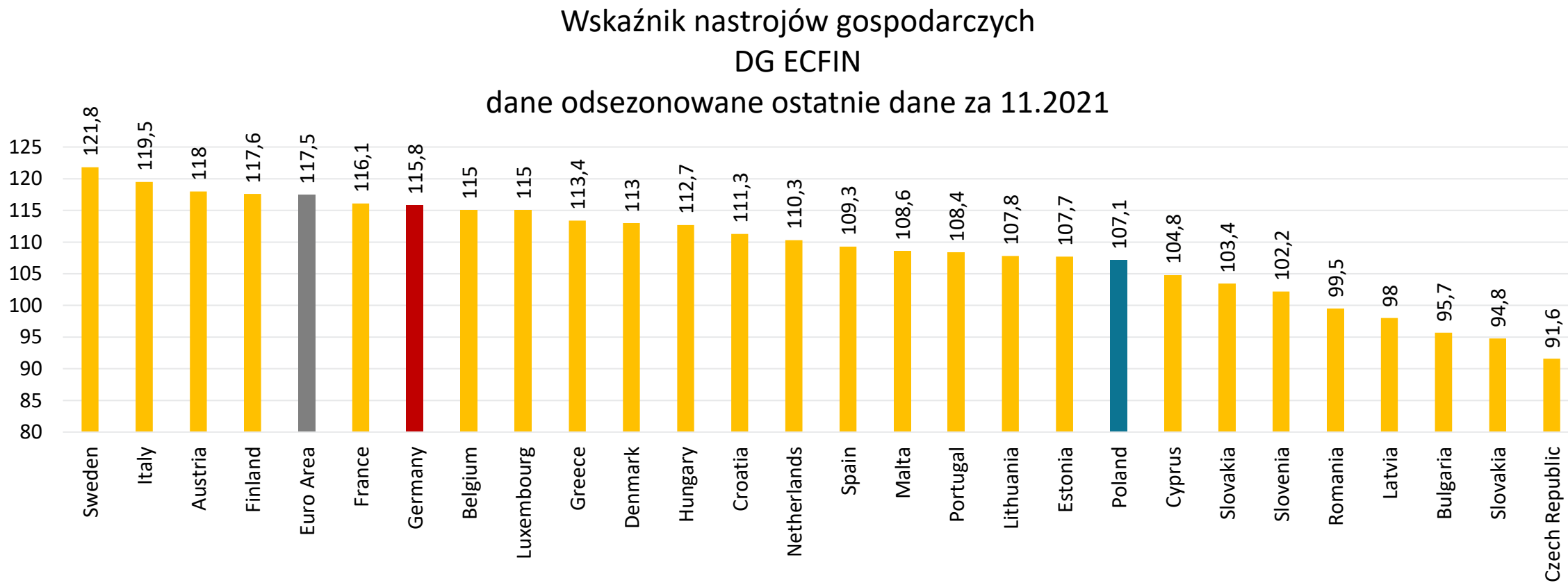
dane odsezonowane ostatnie dane za 11.2021

Źródło: Macrobond

Niemcy są w czołówce krajów o najlepszych nastrojach.

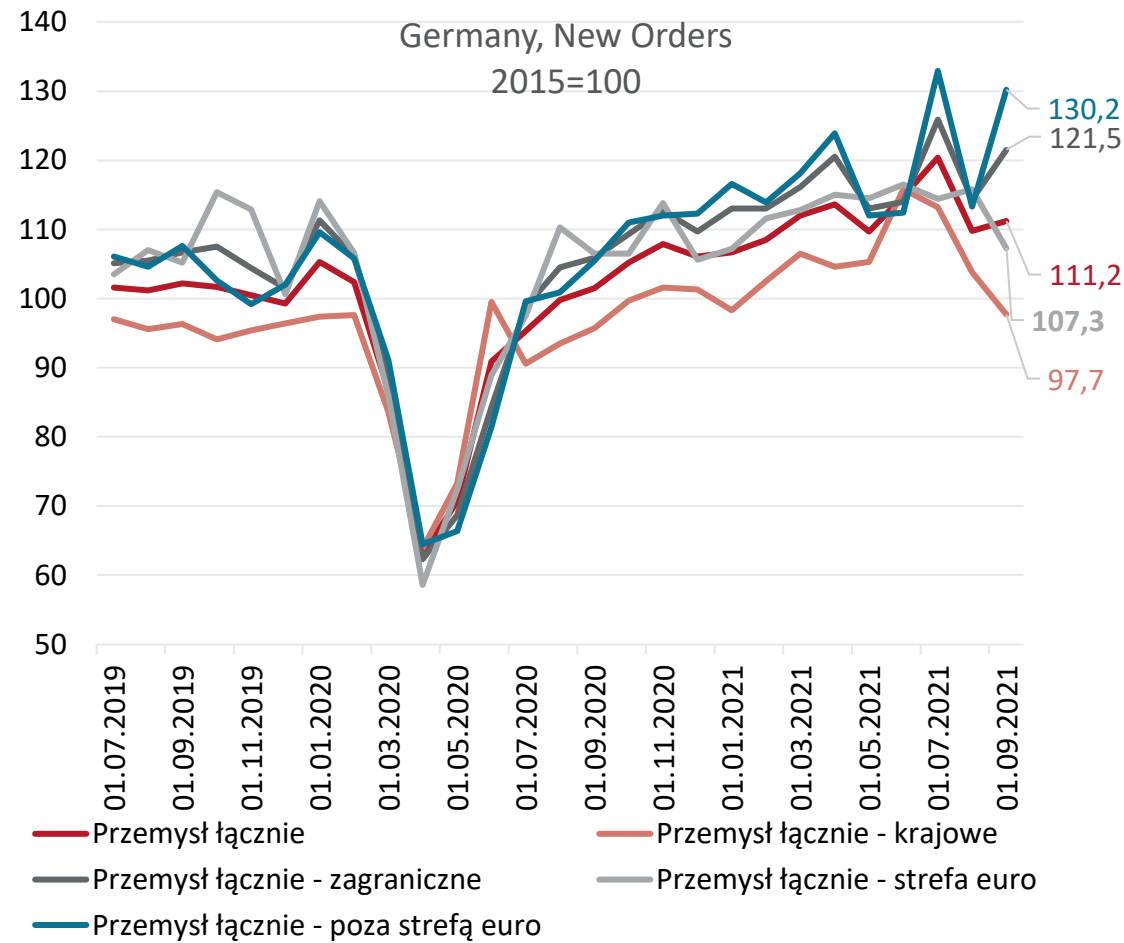
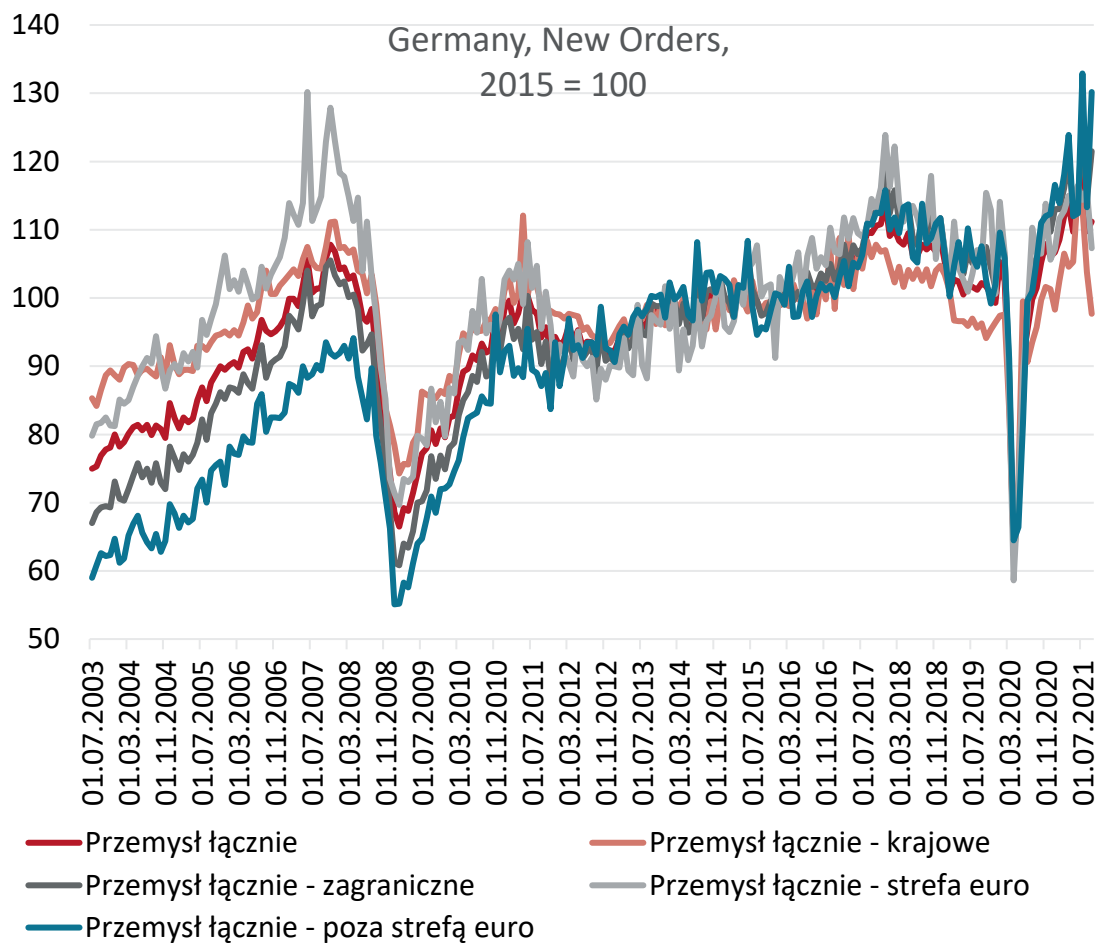
Nastroje - Przemysł

Źródło: Macrobond

Najmniejszy popyt na dobra przemysłowe z rynku wewnętrznego, największy z zagranicy, aktualnie ze strefy euro.

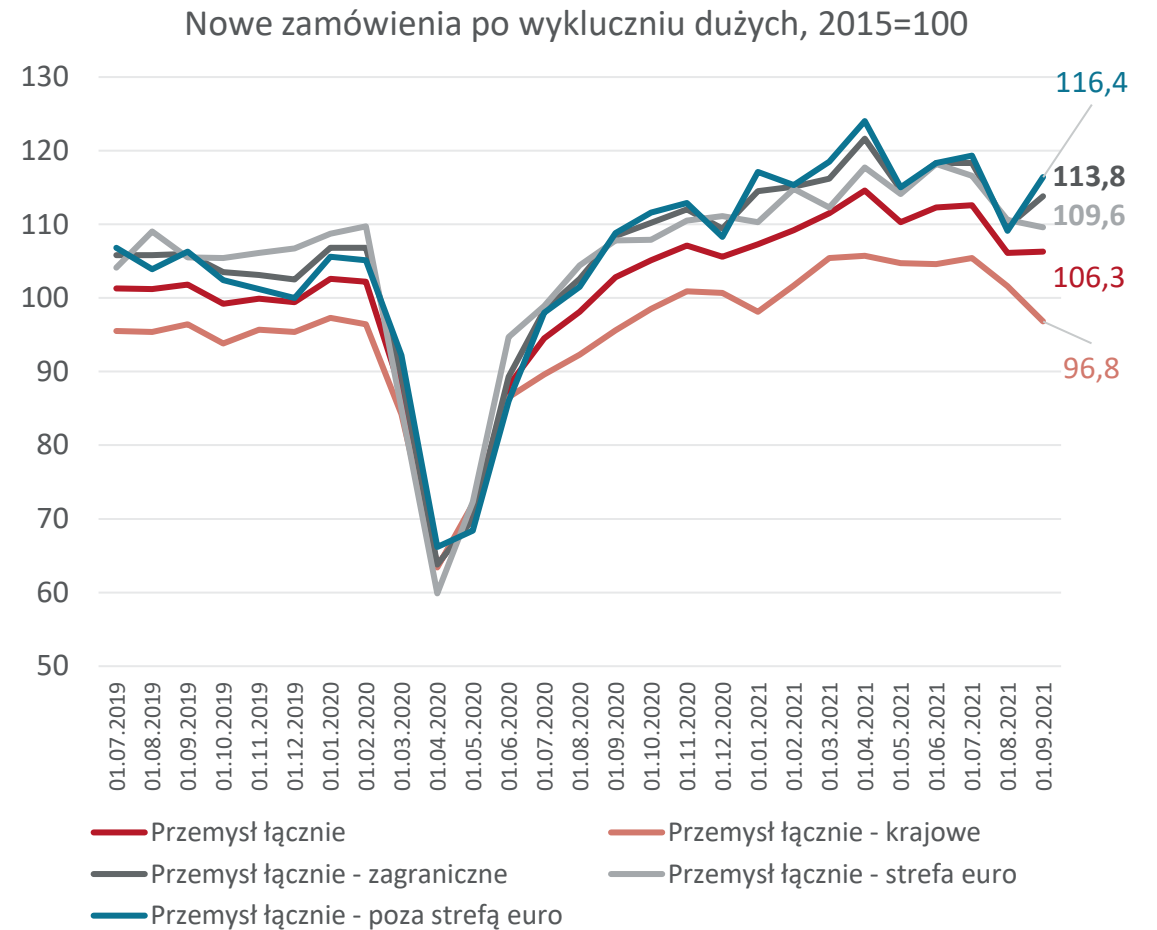
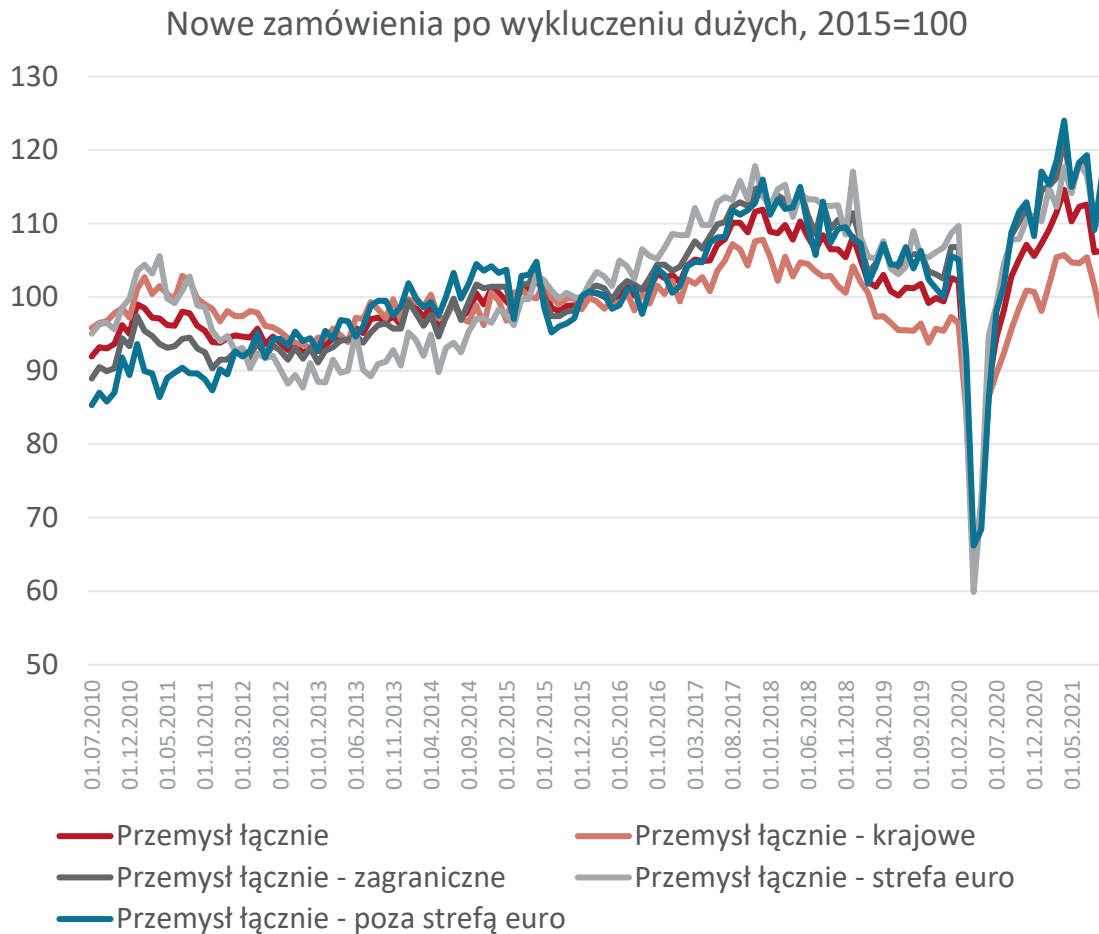
Nowe zamówienia

Źródło: Macrobond, Destatis

Nowe zamówienia, potwierdzają, iż koniunktura w eksporcie jest większa niż na rynku wewnętrznym.

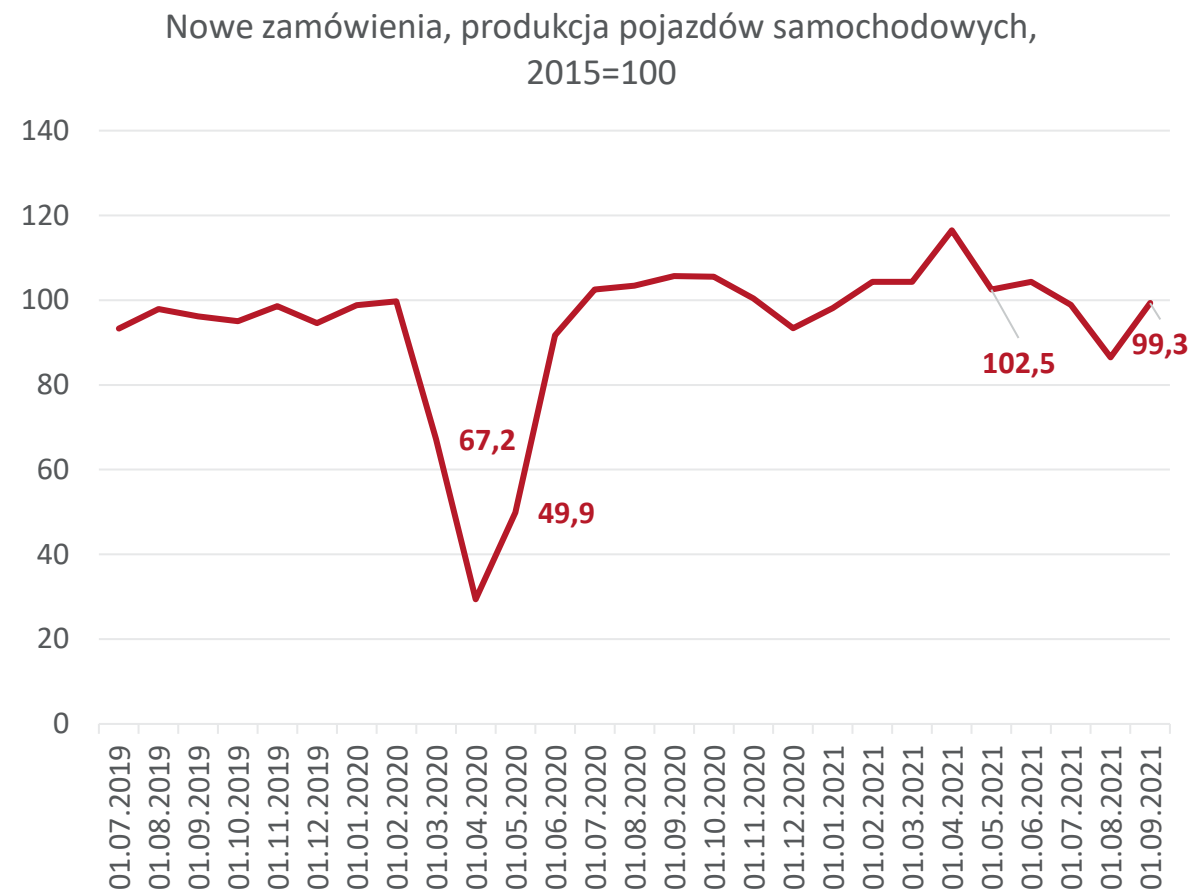
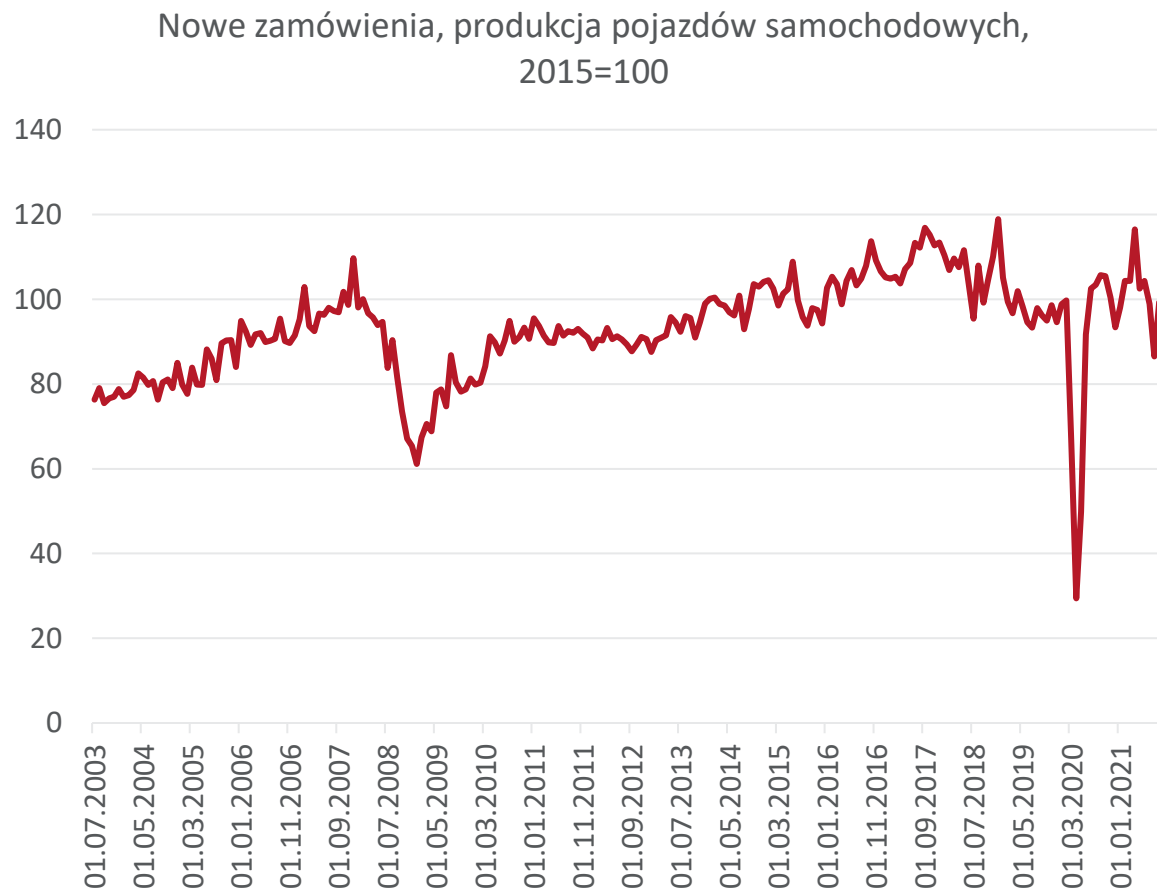
Nowe zamówienia, które nie są kontynuacją w ramach dużych zamówień

Źródło: Macrobond, Destatis

Nowe zamówienia w przemyśle samochodowym, wyraźnie zmalały – efekt niedoboru półprzewodników.

Nowe zamówienia

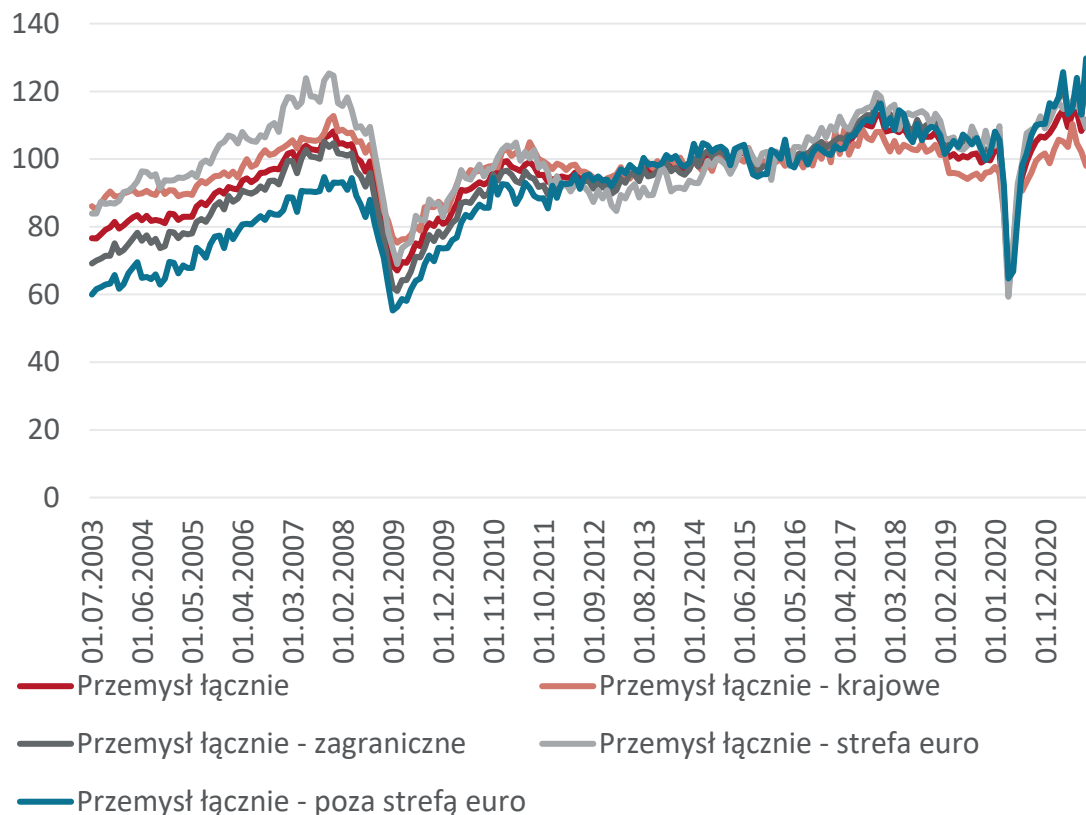

Źródło: Macrobond, Destatis

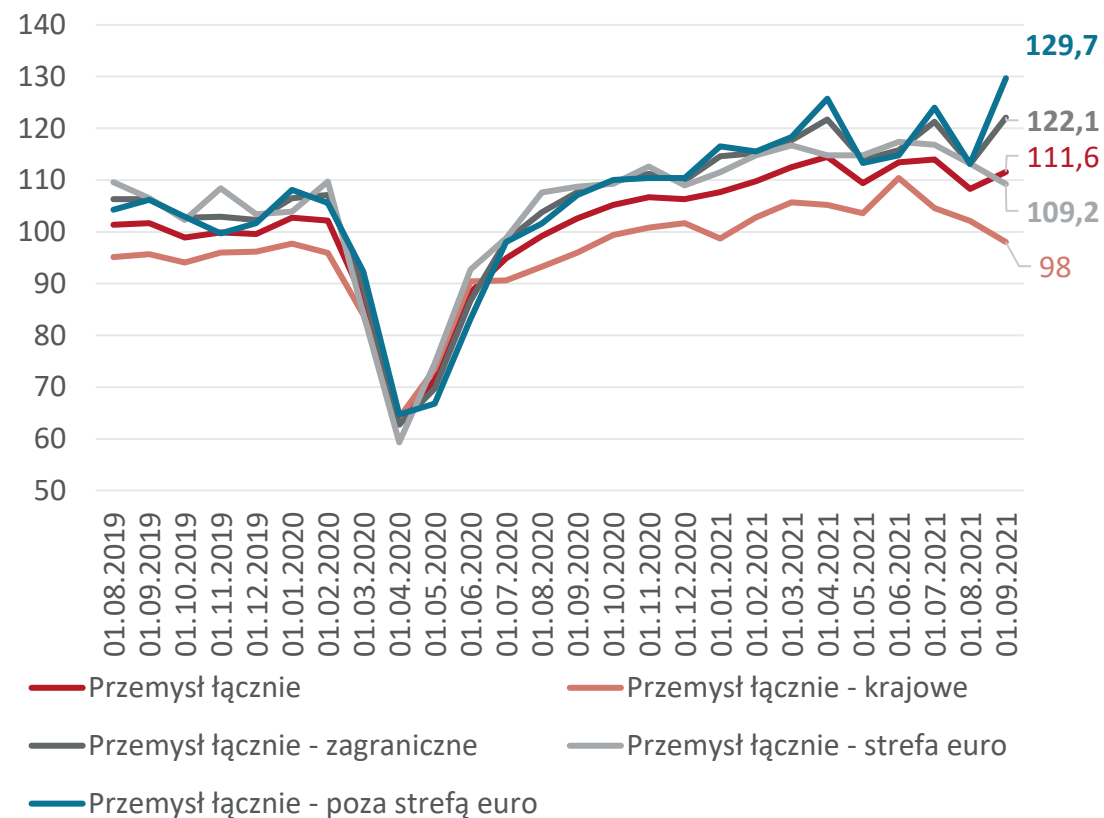
Nowe zamówienia bez samochodów większe na rynkach eksportowych niż na wewnętrznym.

Nowe zamówienia w przemyśle po wykluczeniu zamówień samochodowych

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2015 = 100

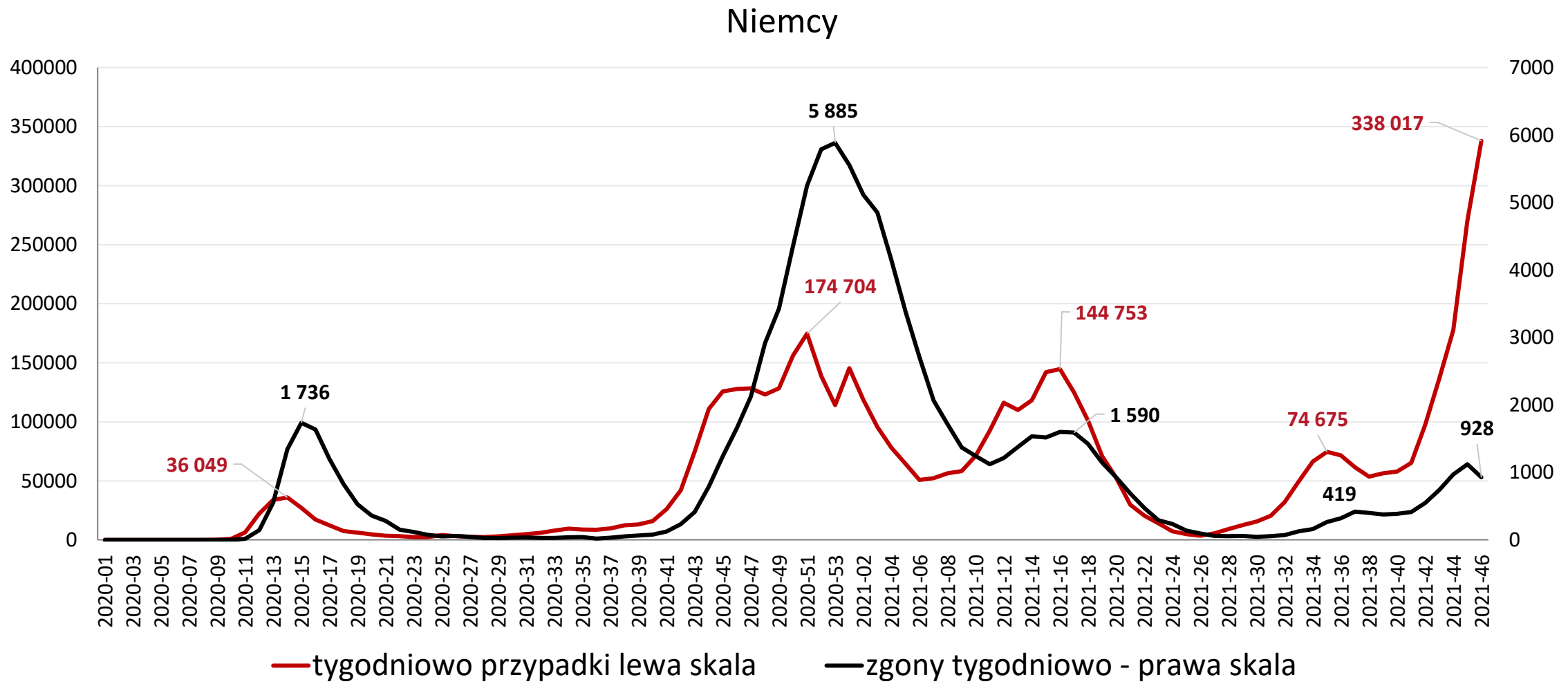
Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2015=100

Źródło: Macrobond, Destatis

Dramatycznemu wzrostowi zachorowań na COVID-19 towarzyszy umiarkowany wzrost śmiertelności.

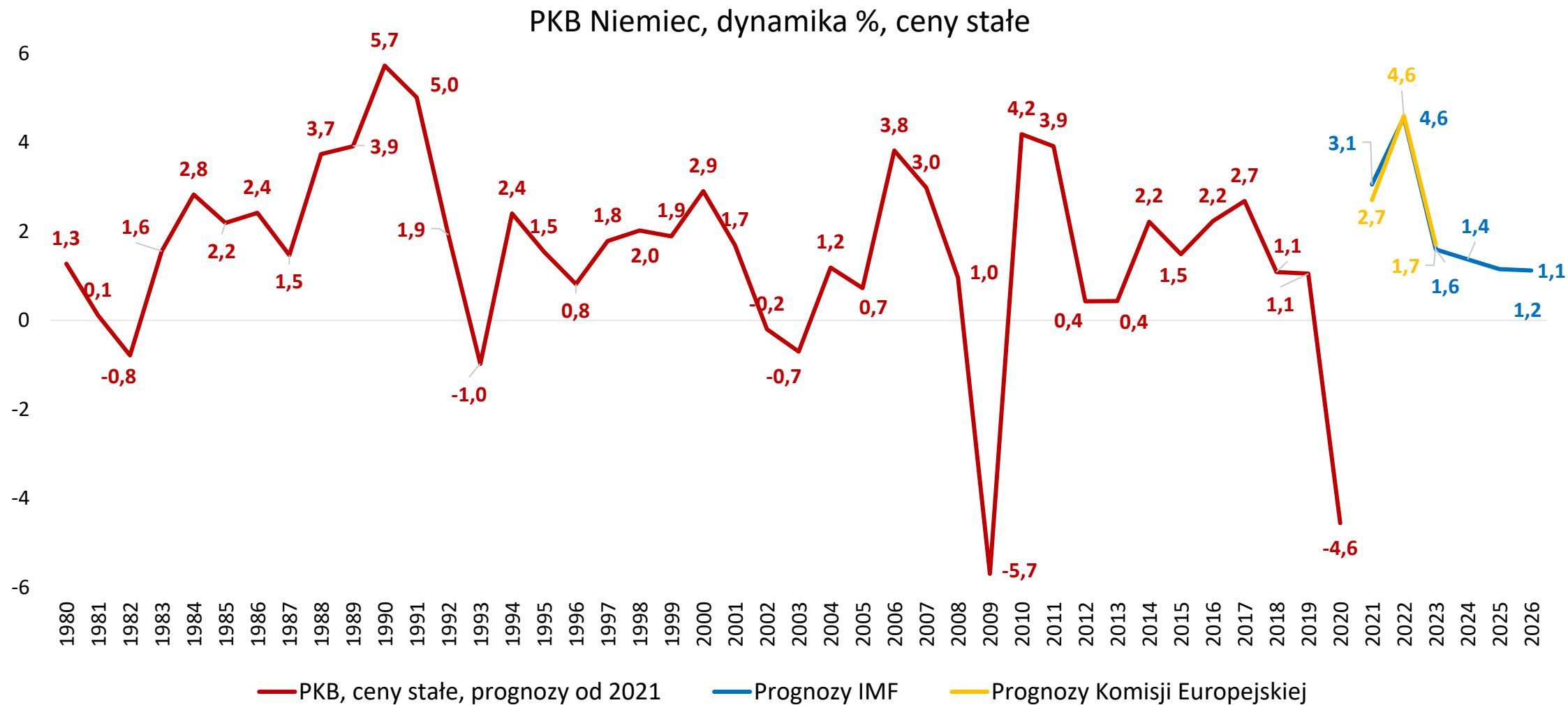
COVID

Źródło: European Centre for Disease Prevention and Control, dane aktualne na 2021.12.01

Kryzys roku 2020 zakończył się płytszą recesją niż ta z 2009 r.

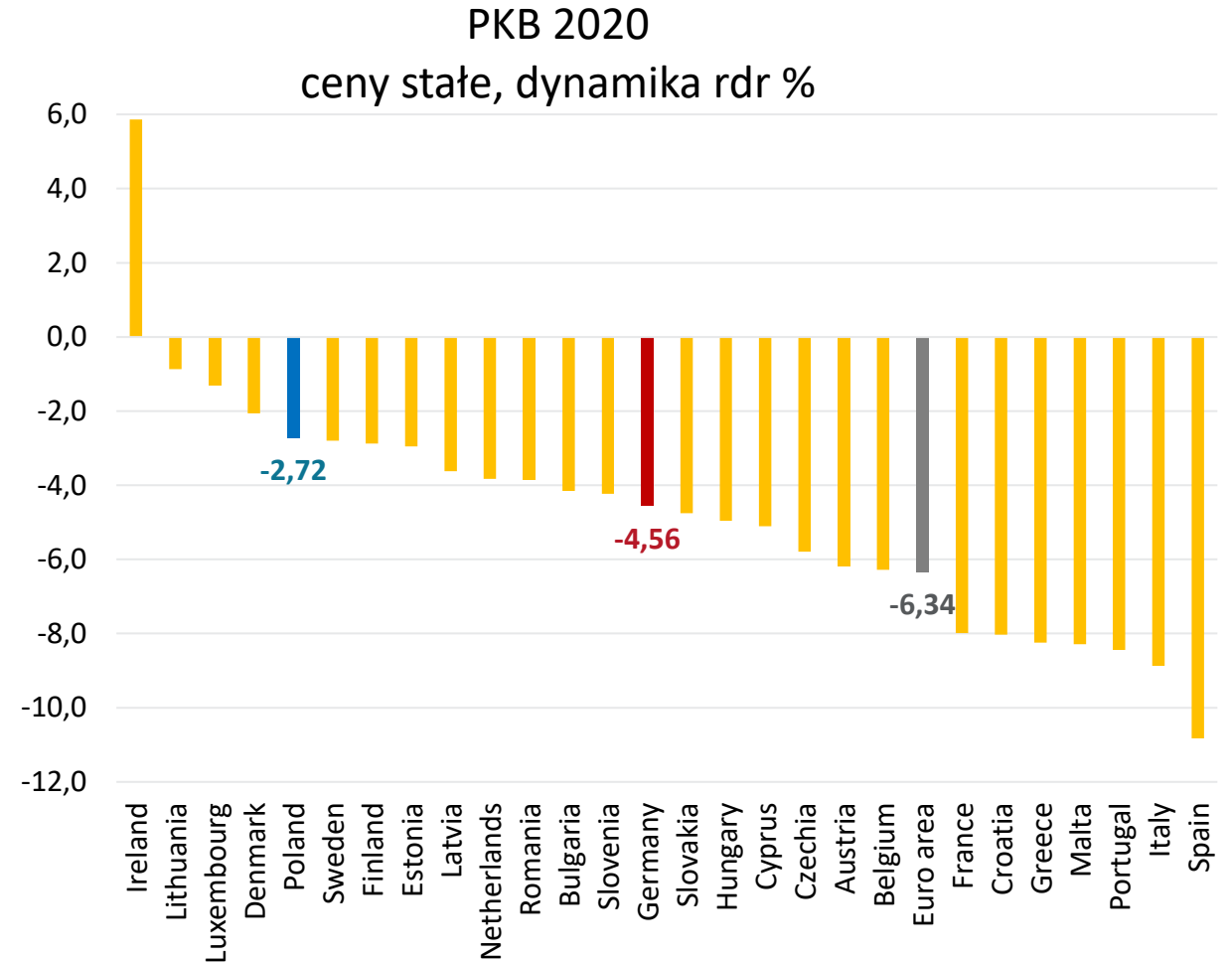
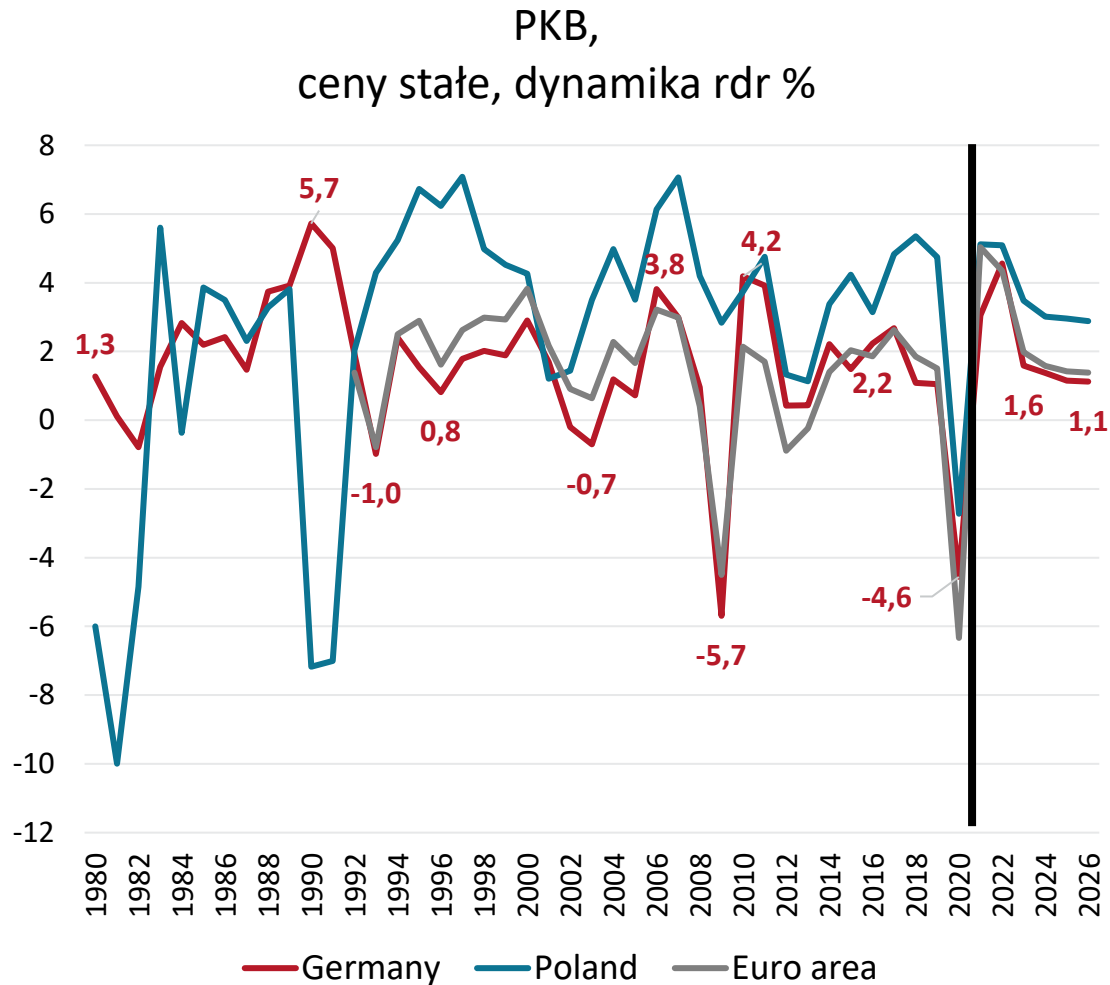
PKB

Źródło: IMF październik 2021, Komisja Europejska jesień 2021

PKB Niemiec w 2020 r. – spadek mniejszy niż w 2009 r. i mniejszy niż przeciętnie w strefie euro w 2020 r.

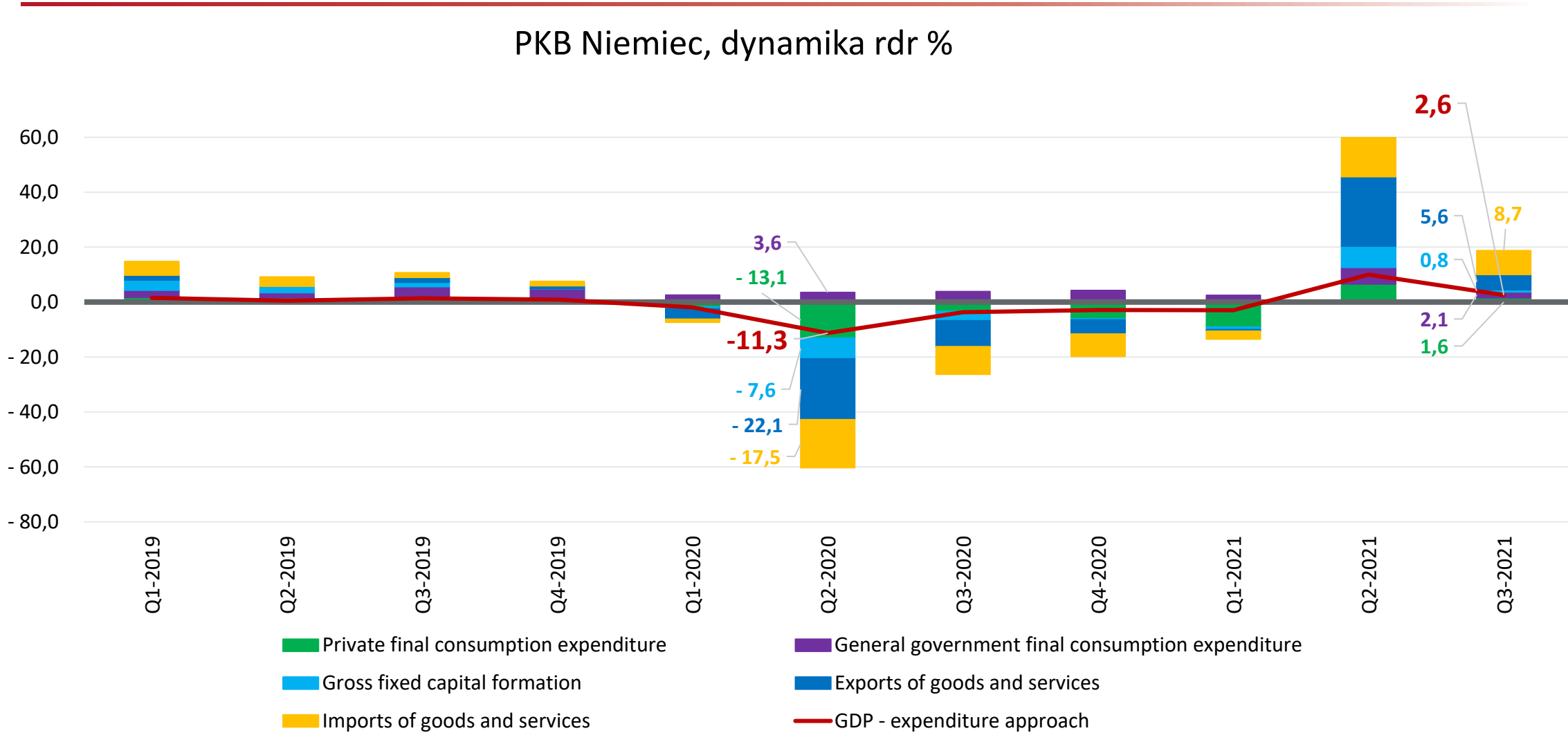
PKB

Źródło: IMF, październik 2021

Wydatki publiczne przez cały okres pandemii rosły.

PKB

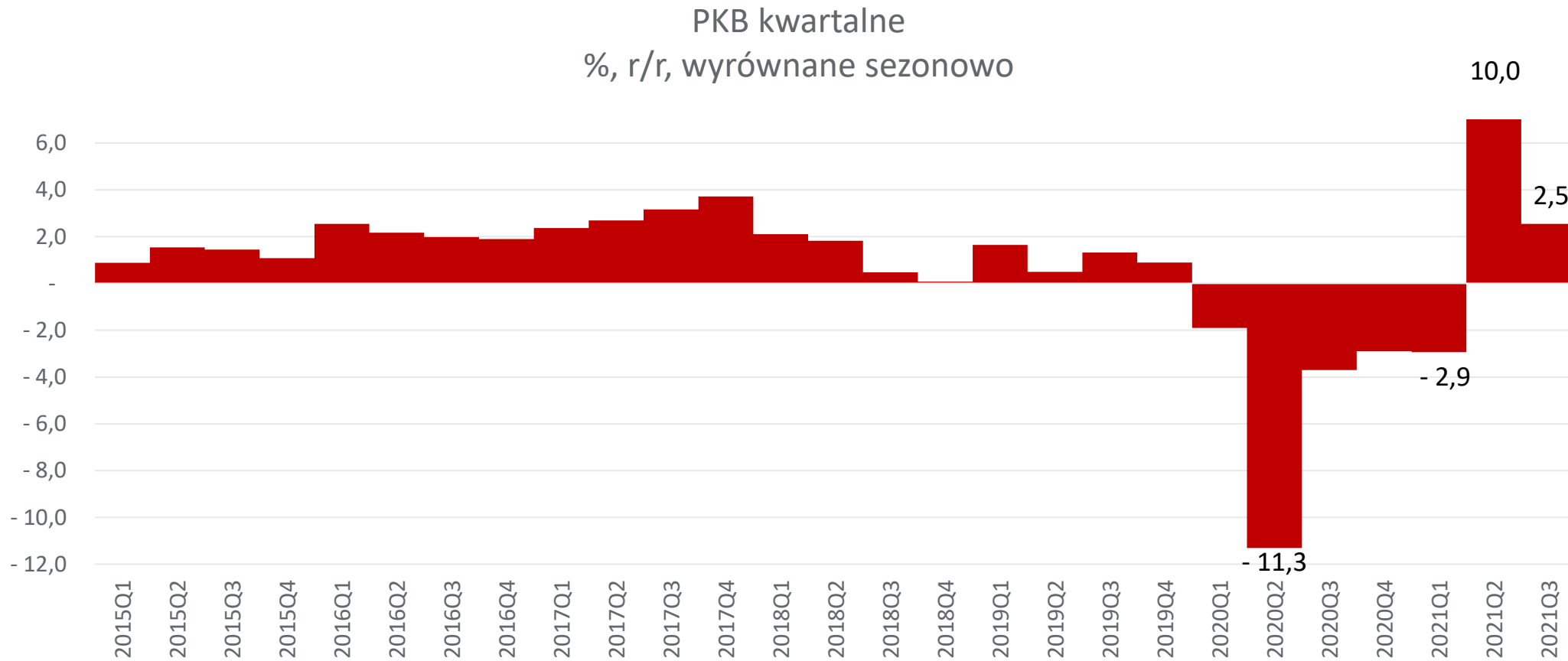

Źródło: OECD

PKB Niemiec w 3 kwartale 2021 r-d-r wzrosło o 2,5%

PKB

Spadek PKB większy niż w 2008/2009 i największy od roku 1970 gdy zaczęto liczyć kwartalne PKB dla Niemiec

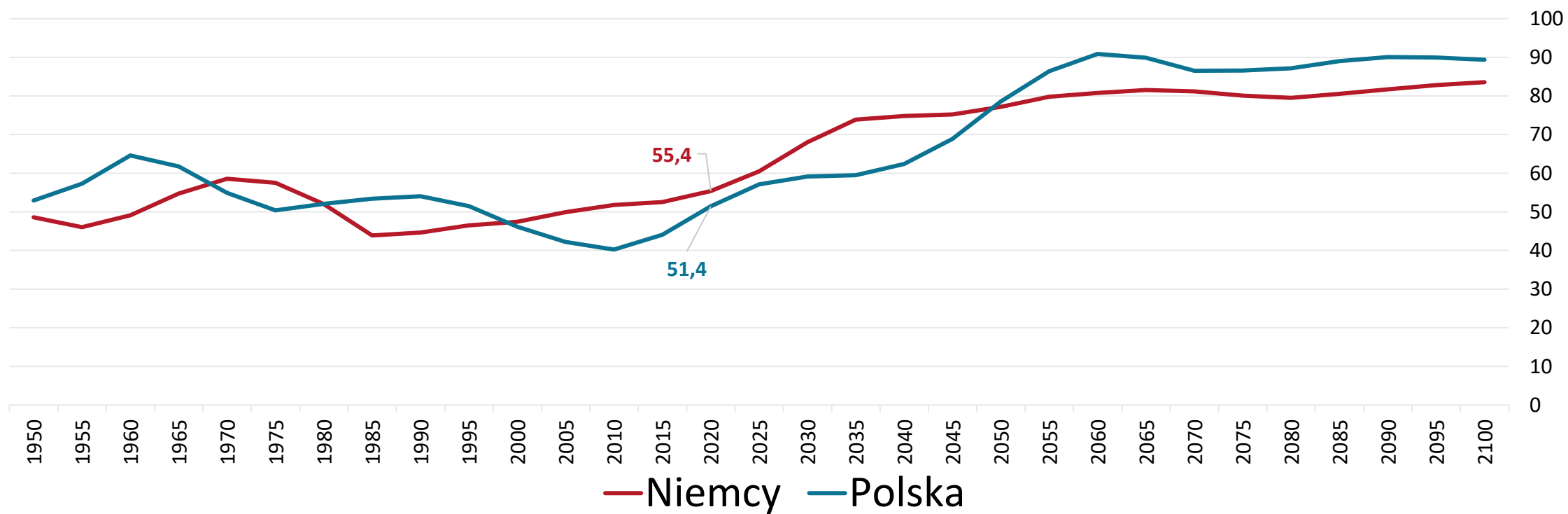

Źródło: Destatis

Potencjał demograficzny Niemiec będzie ulegał w przyszłości dalszemu ograniczeniu.

PKB

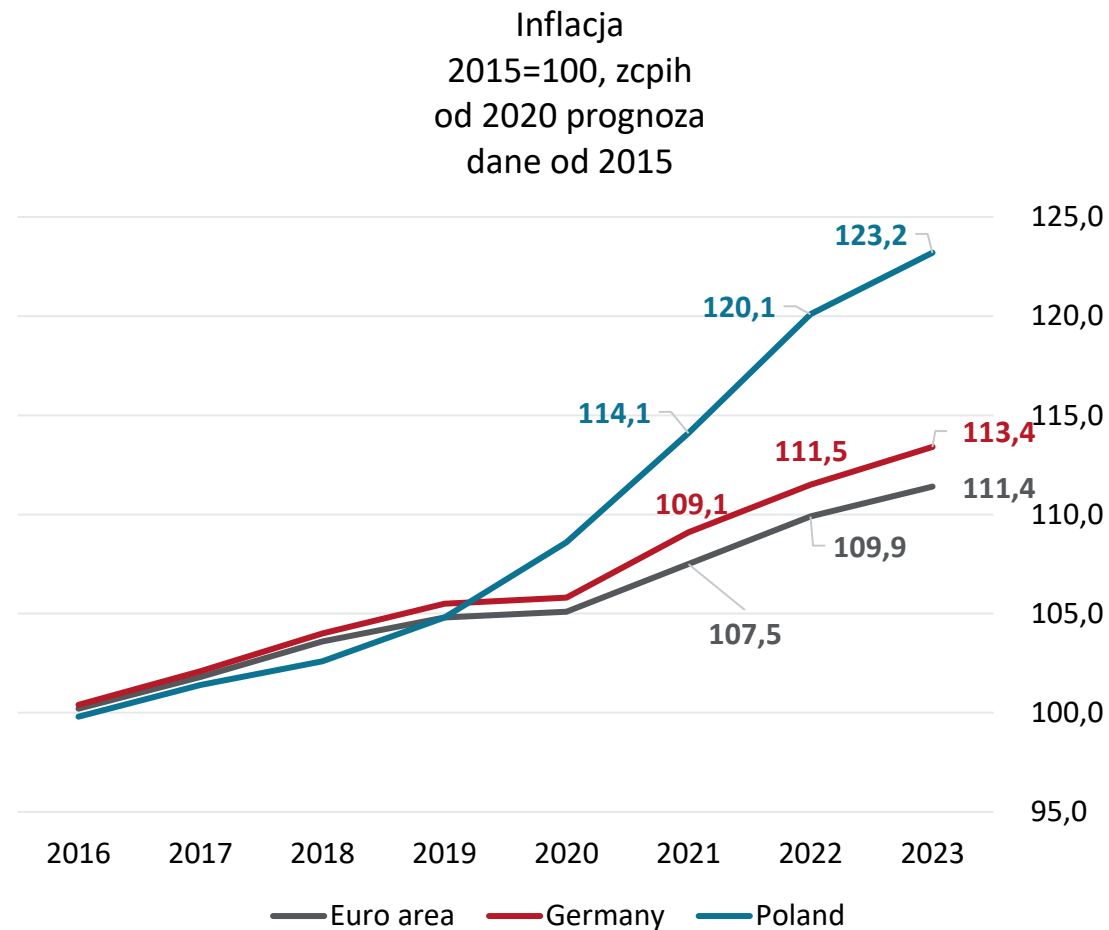
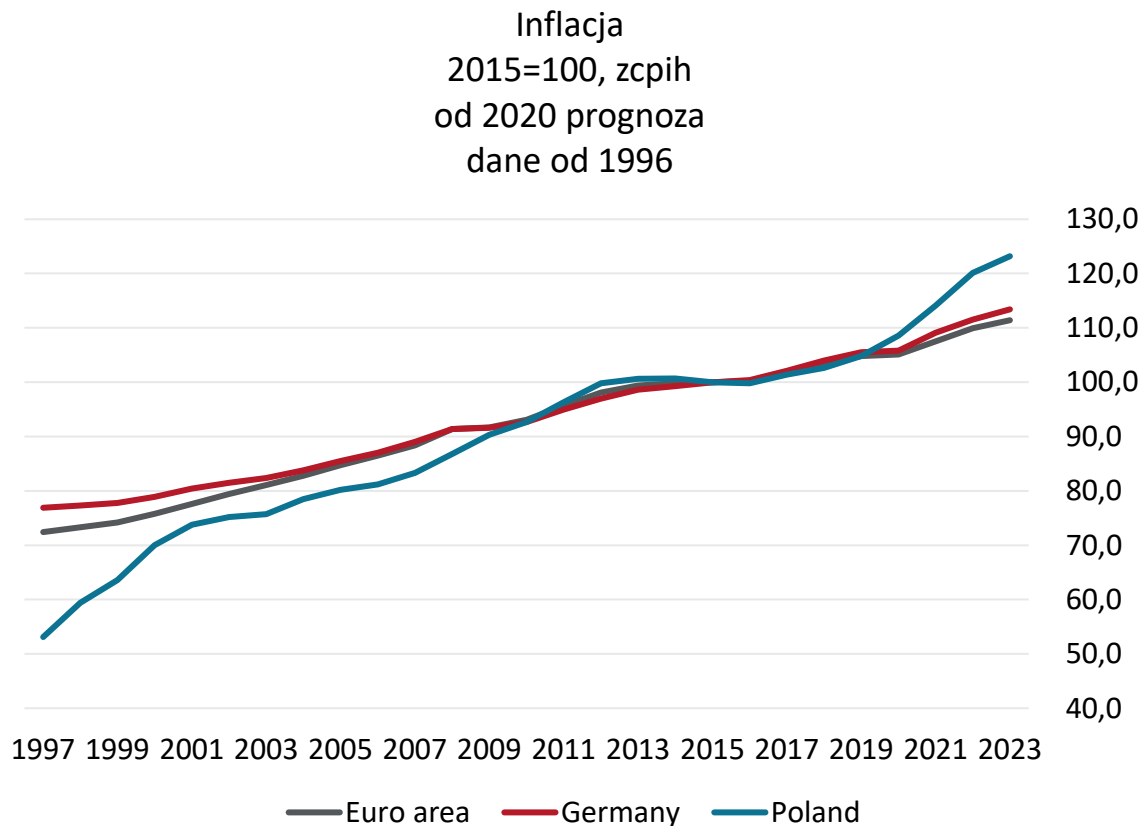
Dependency ratio,
stosunek liczby osób w wieku przed- i poprodukcyjnym do ilości osób
w wieku produkcyjnym, od 2020 r. prognozy

Źródło: United Nations, Macrobond

Procesy inflacyjne w Niemczech zachodzą niewiele szybciej niż w strefie euro.

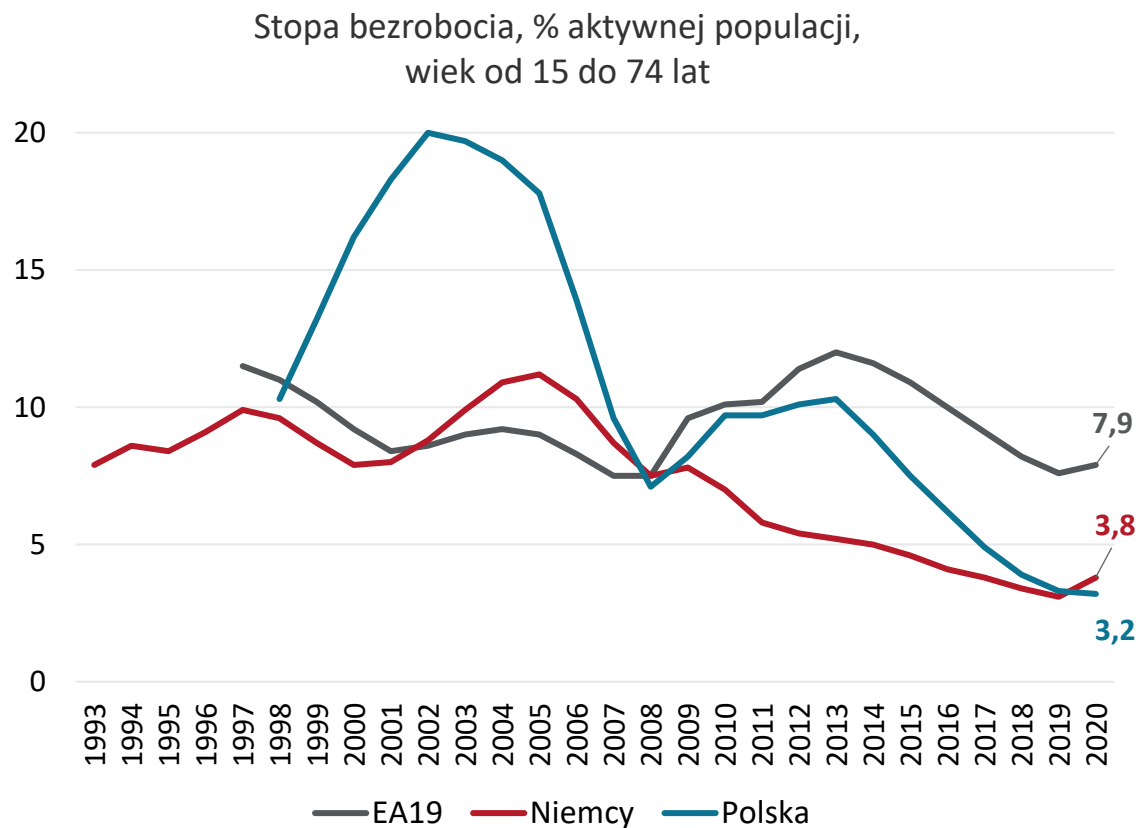
Inflacja

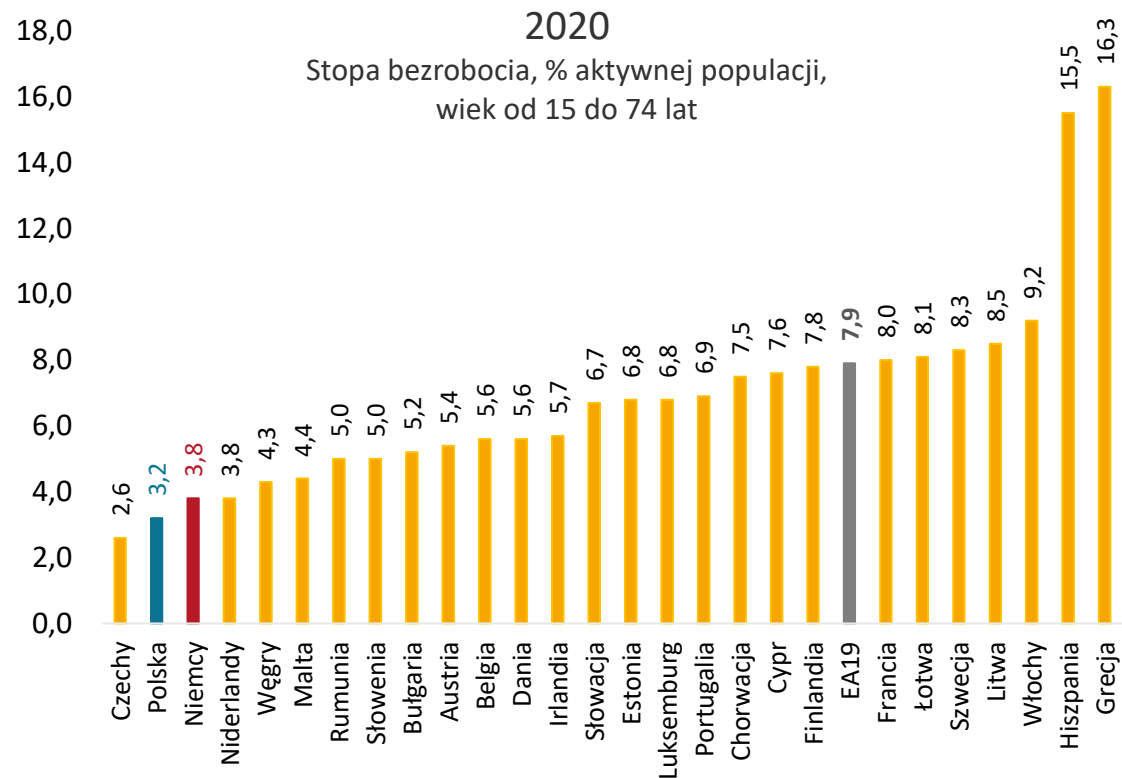
Źródło: Ameco

W Niemczech bezrobocie jest na jednym z najniższych poziomów w UE

Bezrobocie

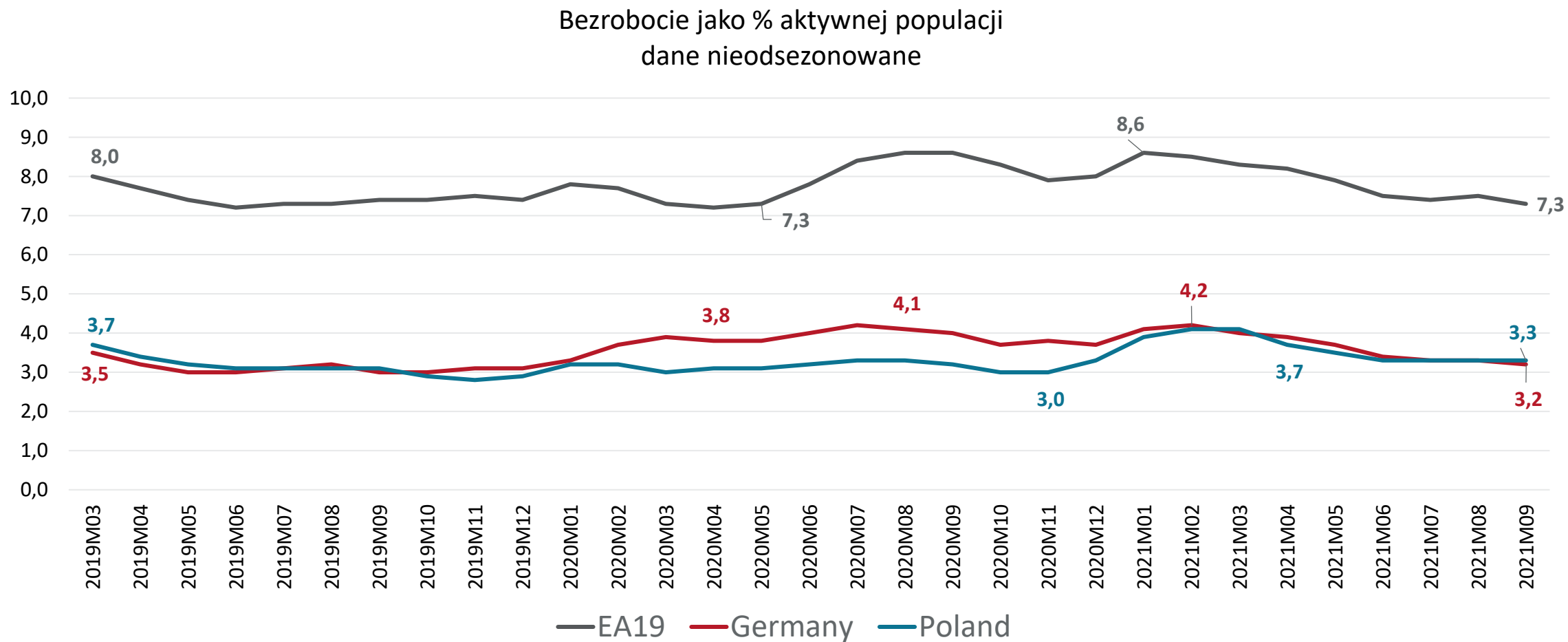
Źródło: EUROSTAT

Źródło: EUROSTAT

Poziom bezrobocia utrzymuje się od początku pandemii na relatywnie stabilnym – niskim poziomie.

Bezrobocie

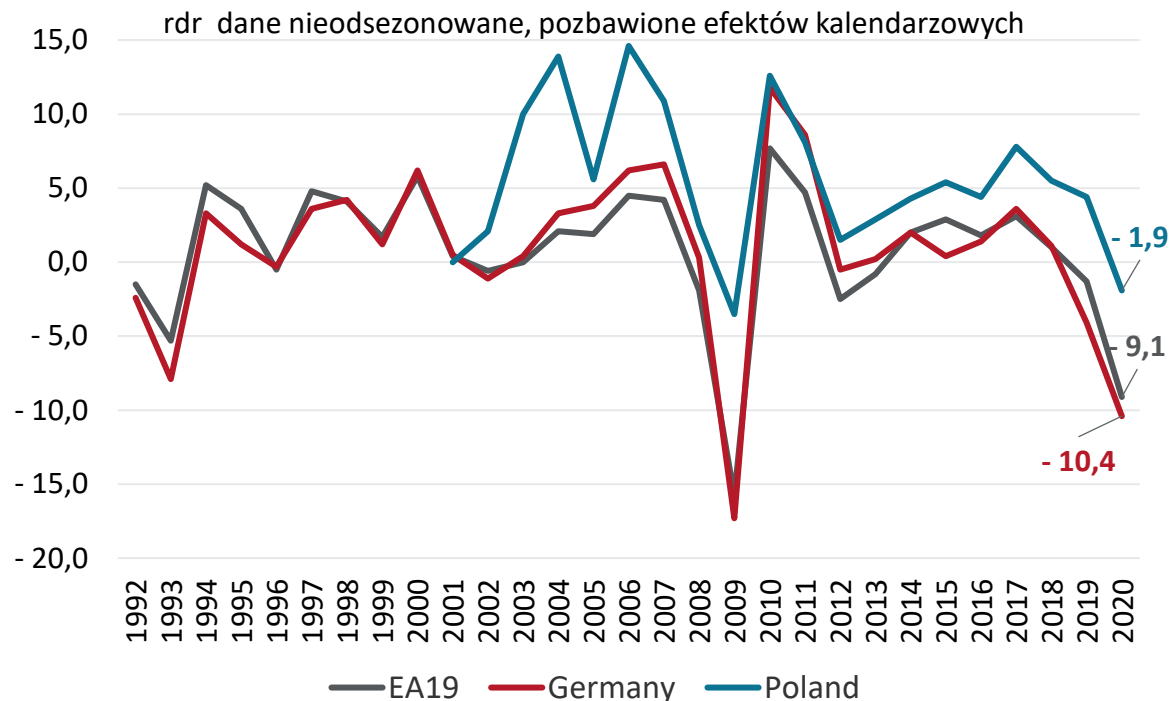

Źródło: EUROSTAT

Niemcy w 2020 r. odnotowali jeden z większych spadków produkcji w przeciwieństwie do Polski.

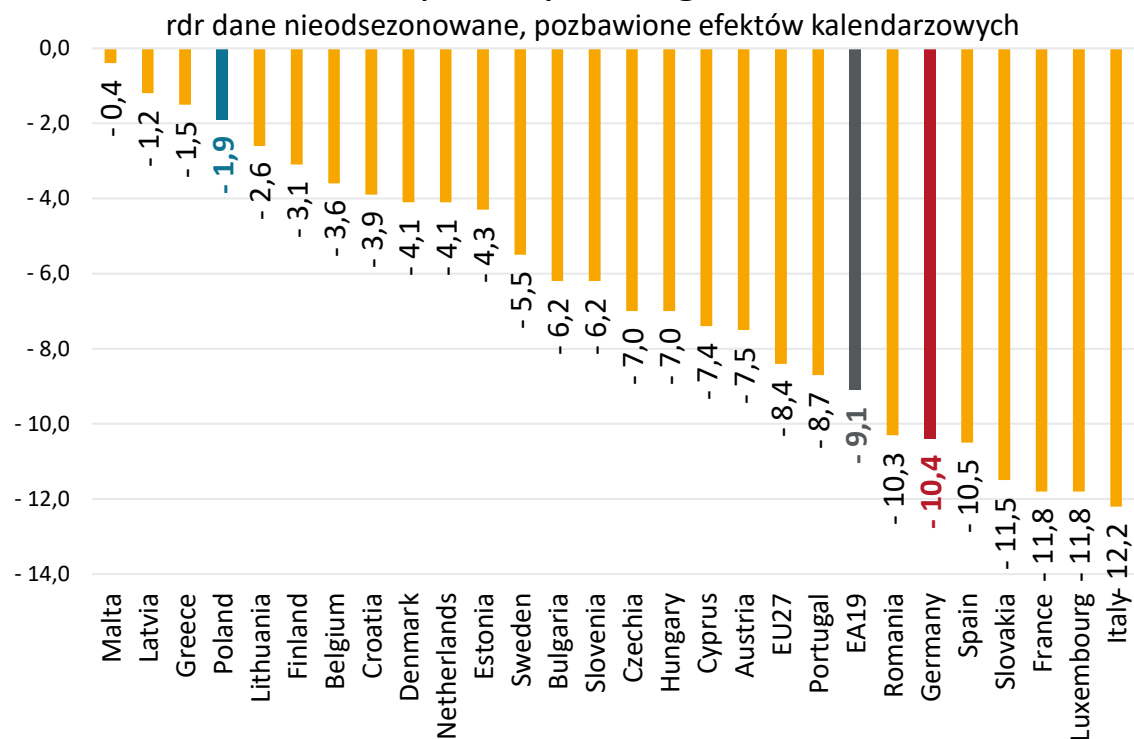
Przemysł

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego %

Źródło: Eurostat

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego %

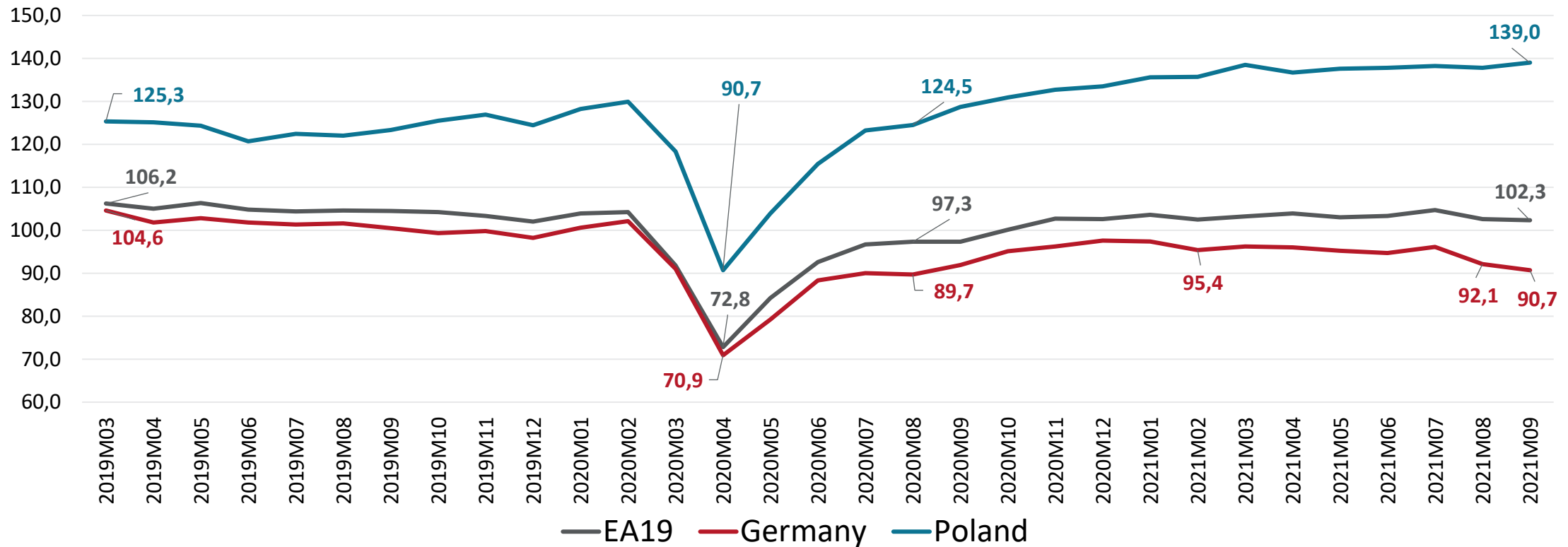

Źródło: Eurostat

Niemiecki przemysł wykazuje zauważalny spadek.

Przemysł

Produkcja przemysłowa
dane odsezonowane i pozbawione efektów kalendarzowych
2015=100

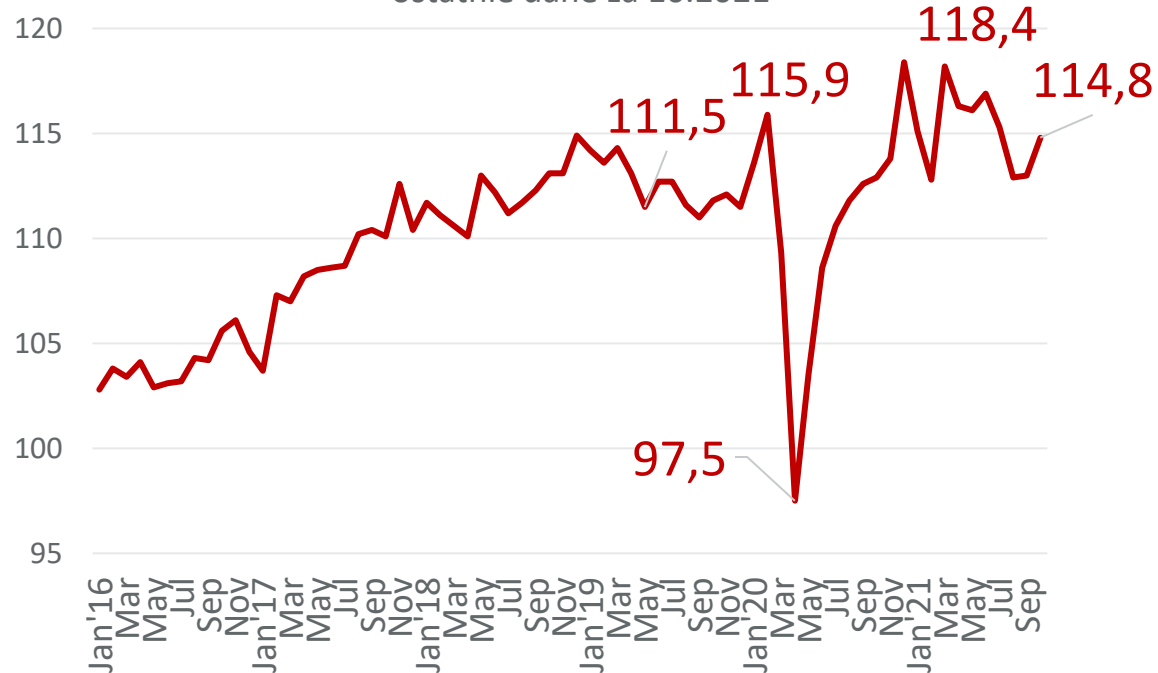

Źródło: Eurostat

W przemyśle indeks produkcji najniższy od sierpnia 2020 r.

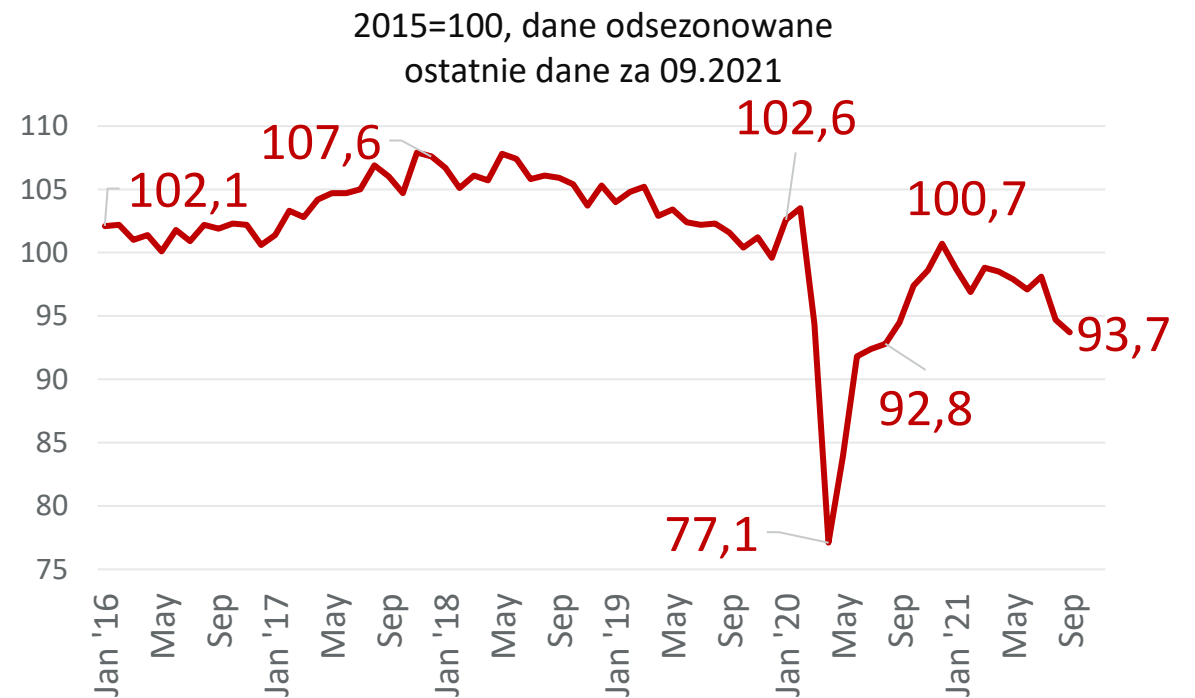
Przemysł

Indeks przejechanego dystansu przez ciężarówki 2015=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 10.2021

Źródło: Federal Office for Goods Transport, Federal Statistical Office. Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Indeks produkcji w przetwórstwie przemysłowym
2015=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 09.2021

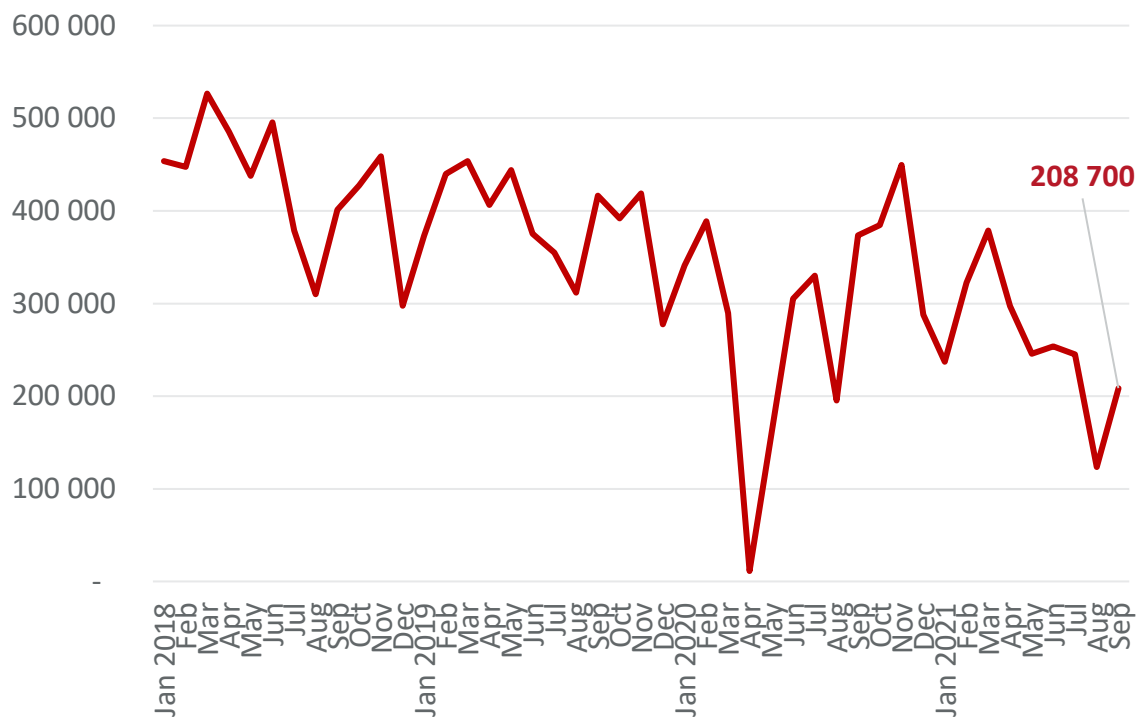
Źródło: Federal Statistical Office, Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Niemiecka produkcja samochodów osobowych - średniokresowy trend jest spadkowy. Występują problemy z importem półprzewodników.

Przemysł

Produkcja samochodów osobowych

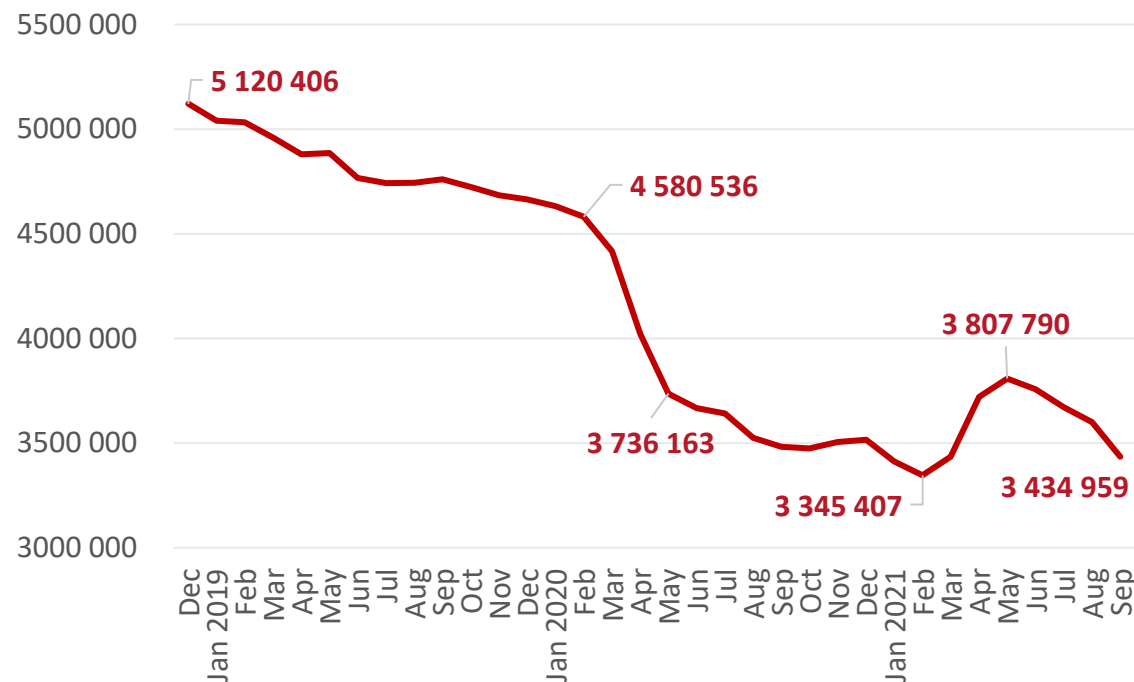
tys. sztuk miesięcznie

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Produkcja samochodów osobowych

roczna krocząca

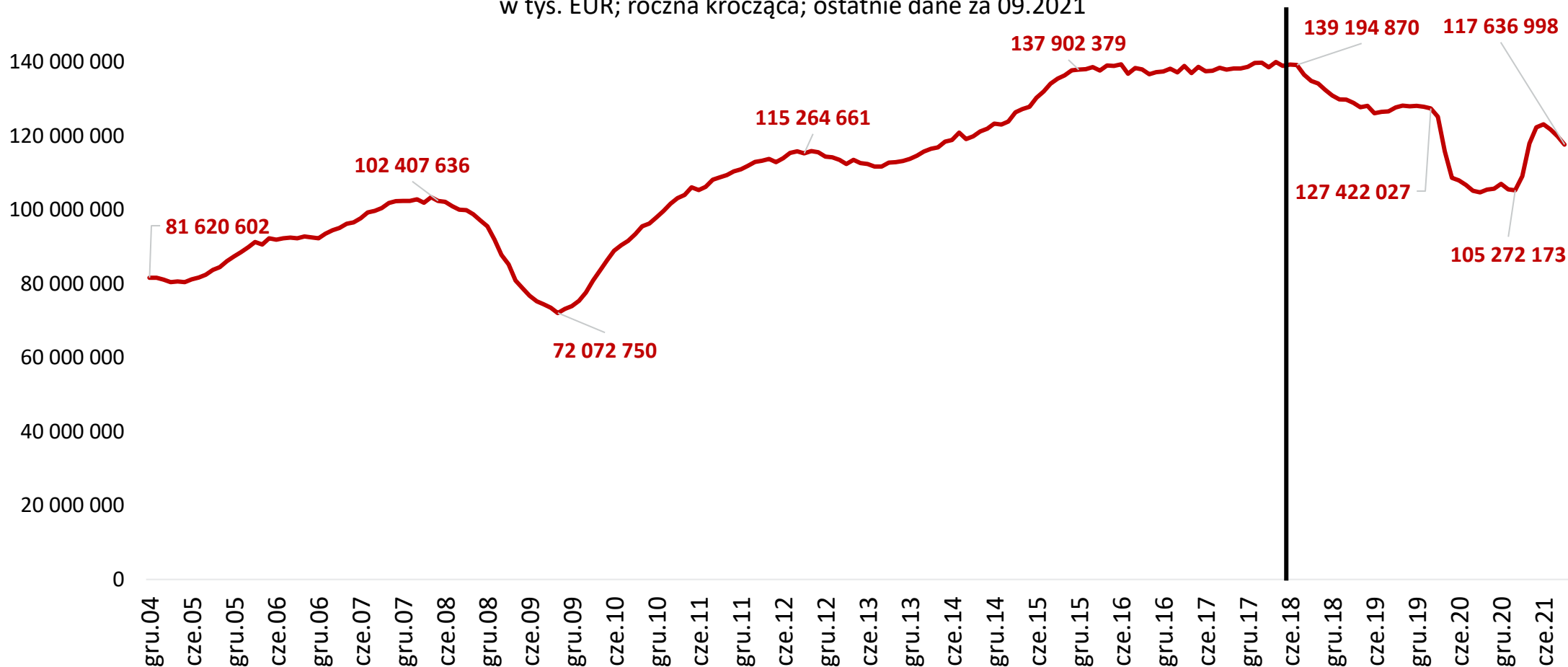

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Średniokresowy trend eksportu samochodów z Niemiec w EURO jest spadkowy.

Przemysł

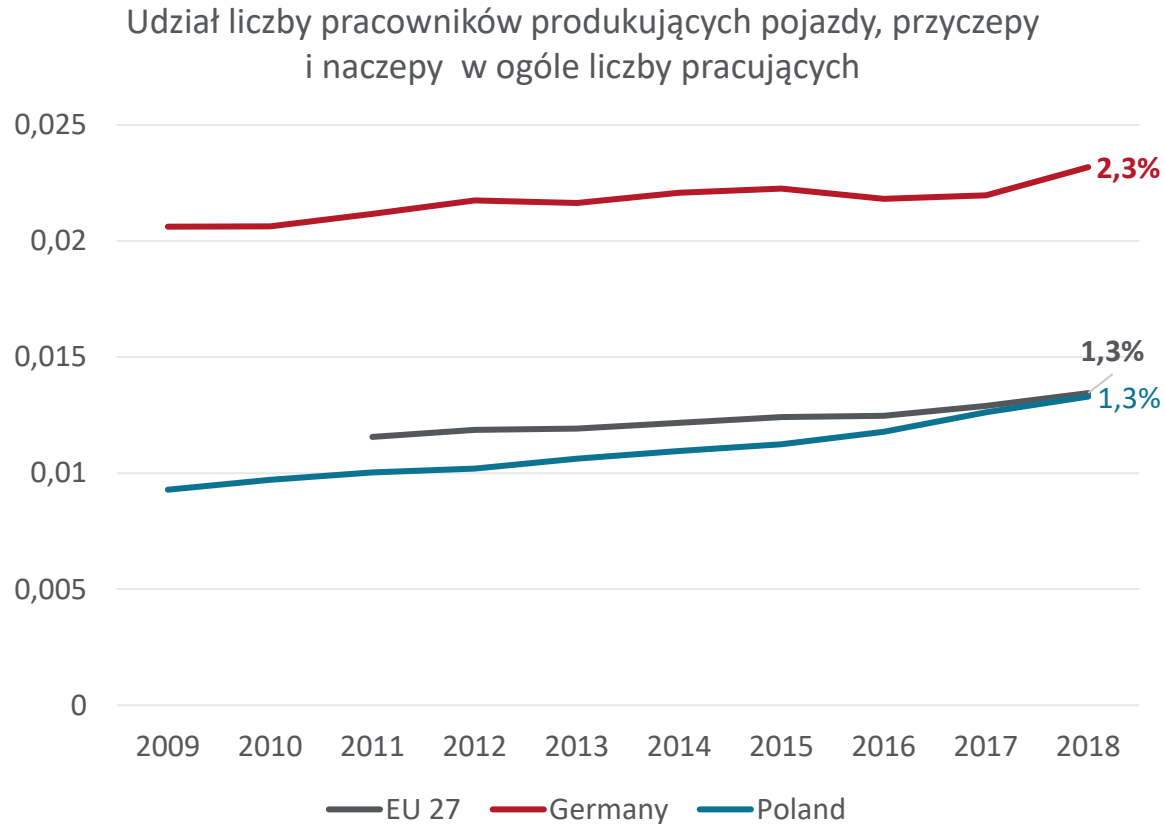
Eksport samochodów i pozostałych pojazdów silnikowych
zasadniczo przeznaczonych do przewozu osób (KOD CN 8703)
w tys. EUR; roczna krocząca; ostatnie dane za 09.2021

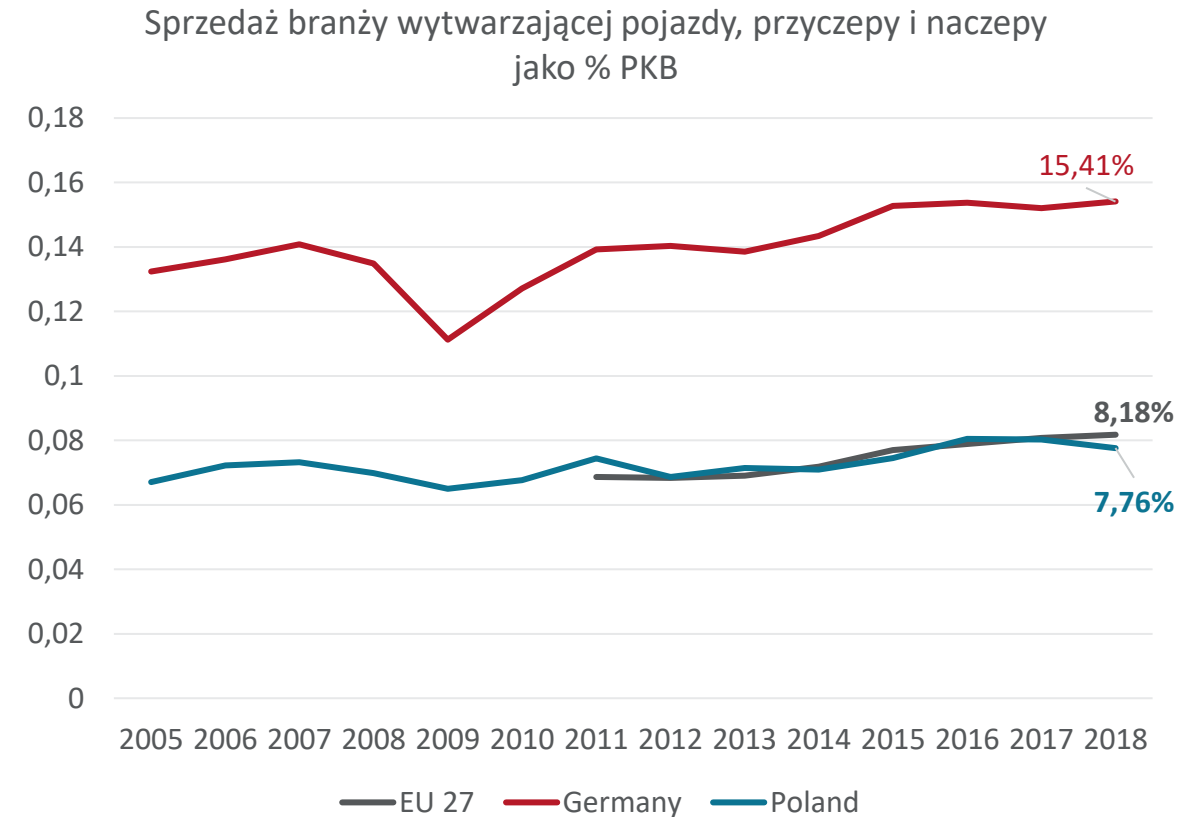
Źródło: ITC

Niemiecka produkcja pojazdów oraz przyczep i naczep – jest ponadprzeciętnie ważna dla niemieckiej gospodarki

Przemysł

Źródło: Eurostat

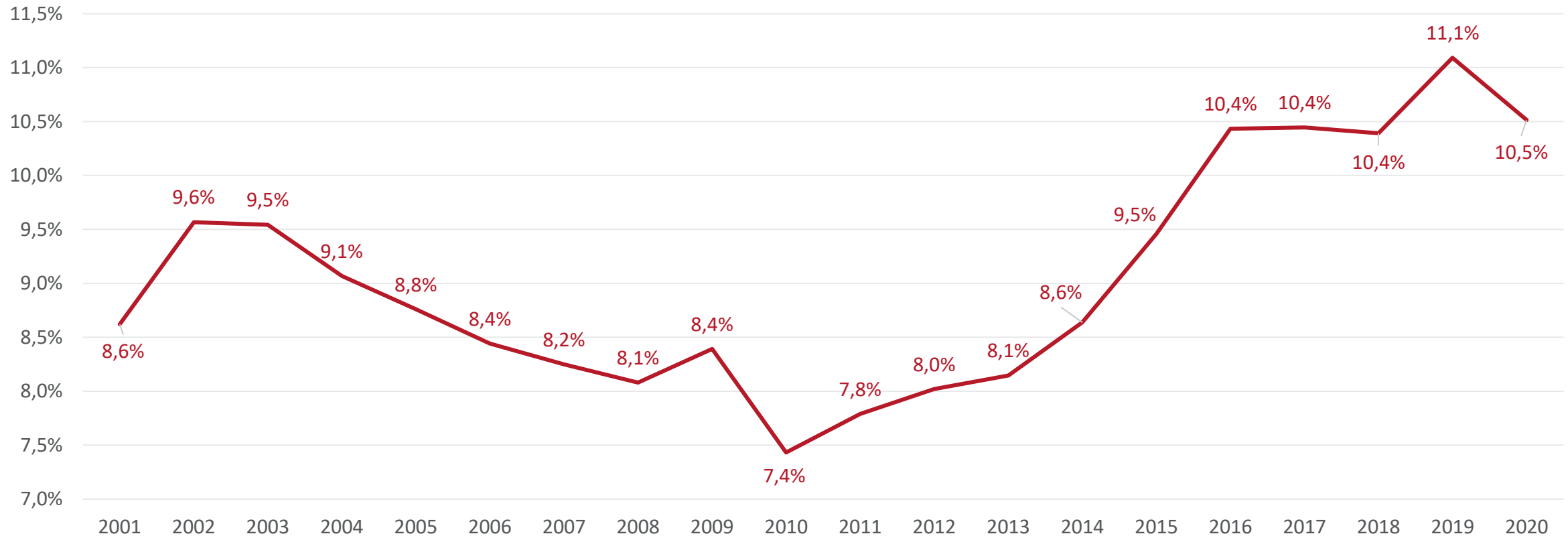

Źródło: Eurostat

Branży produkująca pojazdy - wysoki udział eksportu w całkowitym eksporcie Niemiec (3 największy dział eksportu).

Przemysł

Udział eksportu pojazdów i ich części (bez pojazdów szynowych) w ogóle eksportu Niemiec

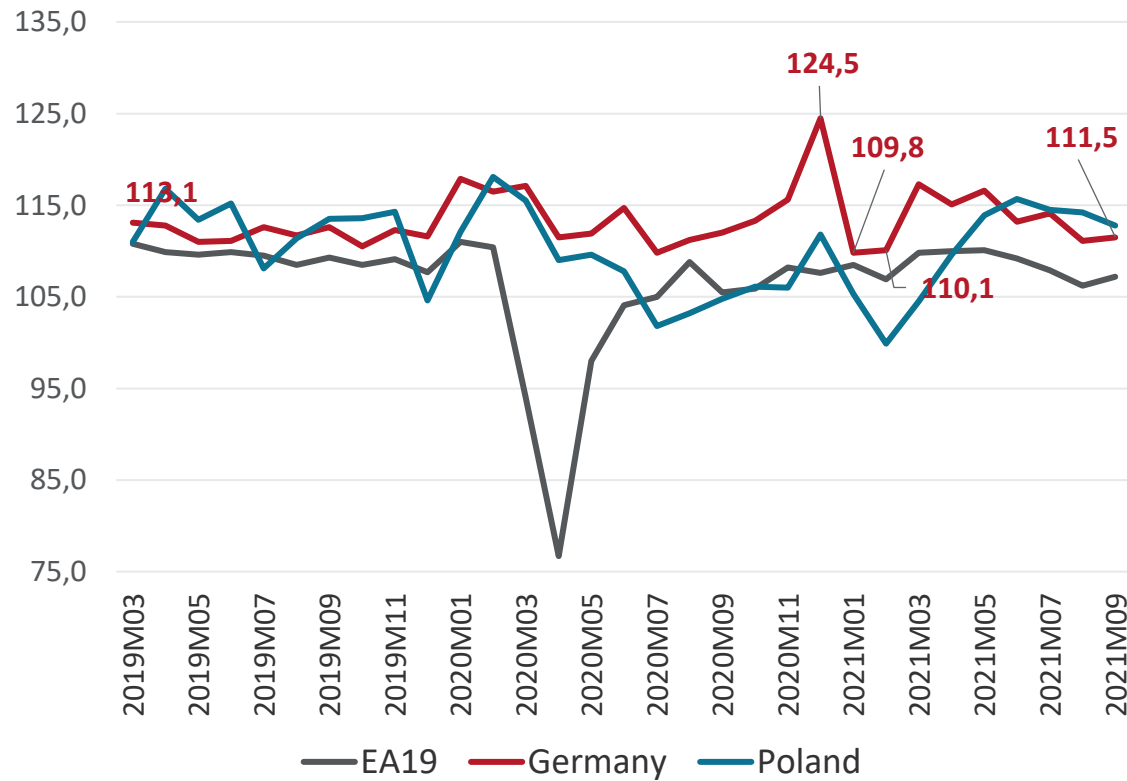

Źródło: ITC

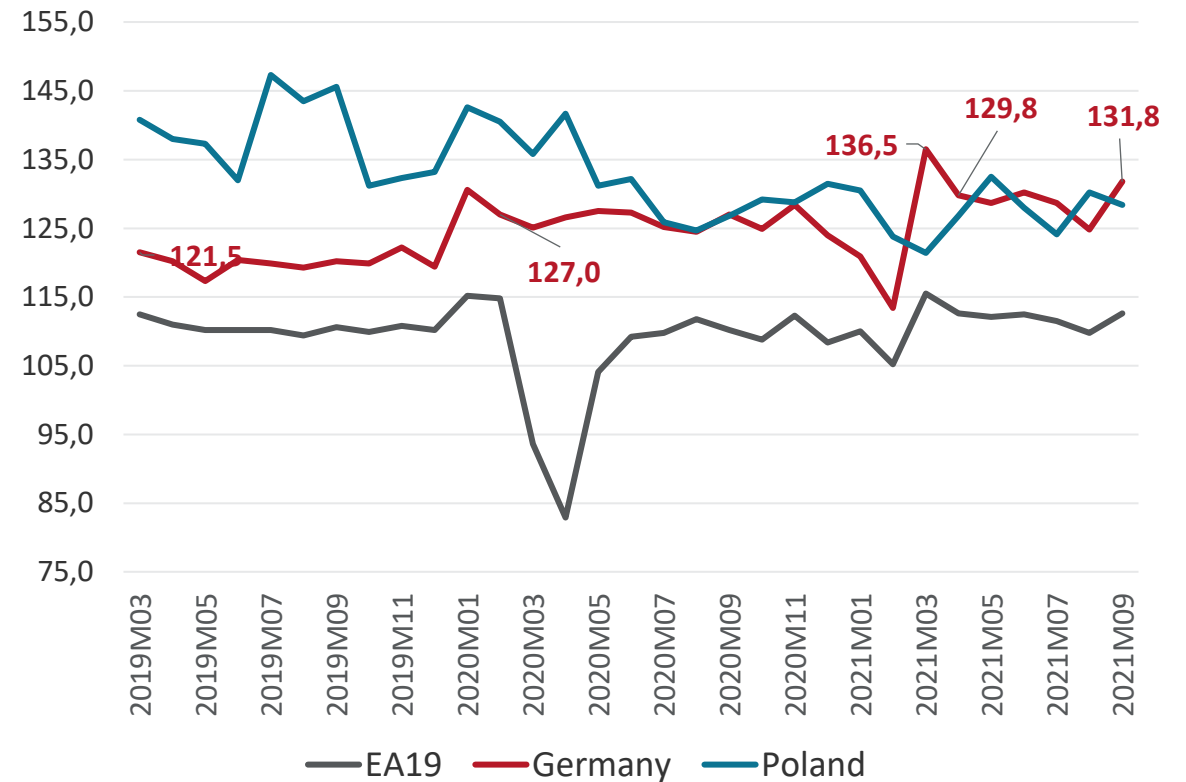
Branża budowlana w Niemczech w wyniku COVID nie odnotowała znaczącego spowolnienia.

Budownictwo

Mieszkińówka, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych,
2015=100

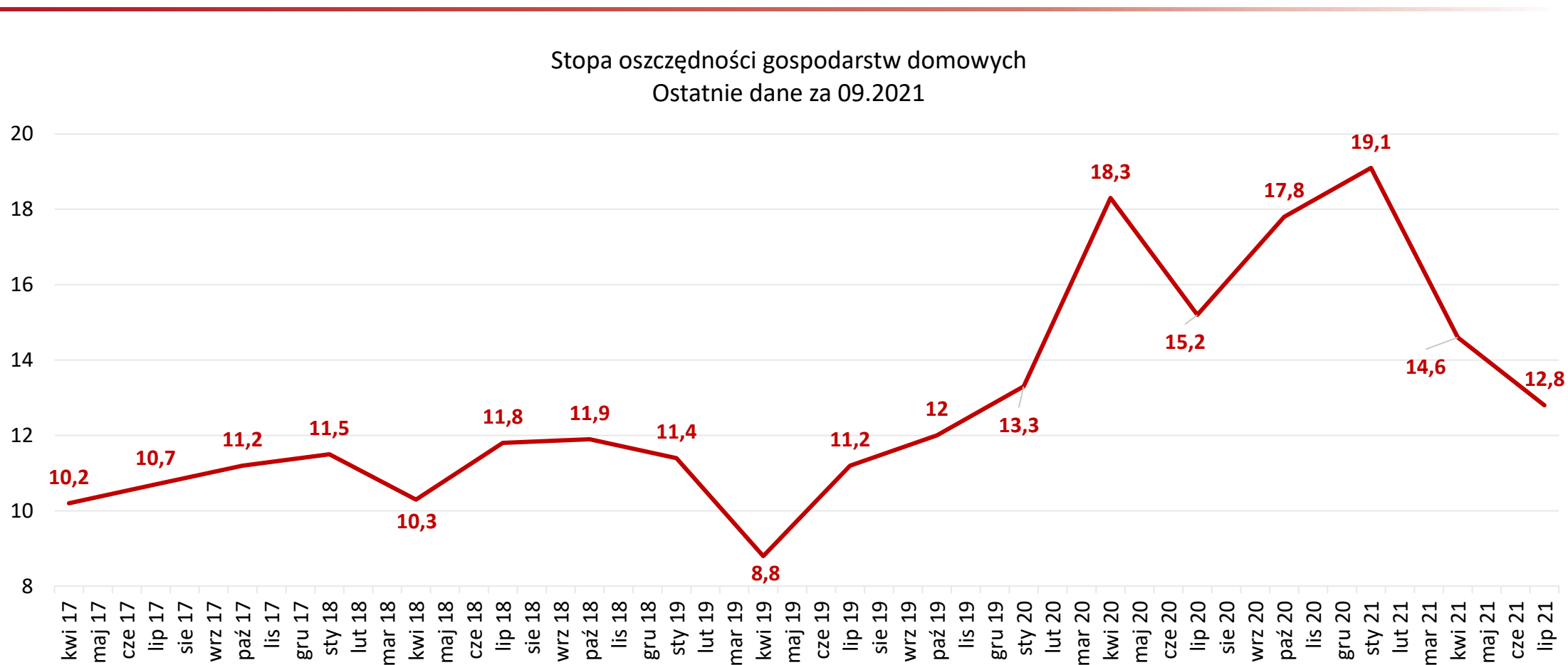
Budowlanka - infrastruktura, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych,
2015=100

Źródło: Eurostat

Stopa oszczędności gospodarstw domowych uległa obniżeniu.

Konsumpcja

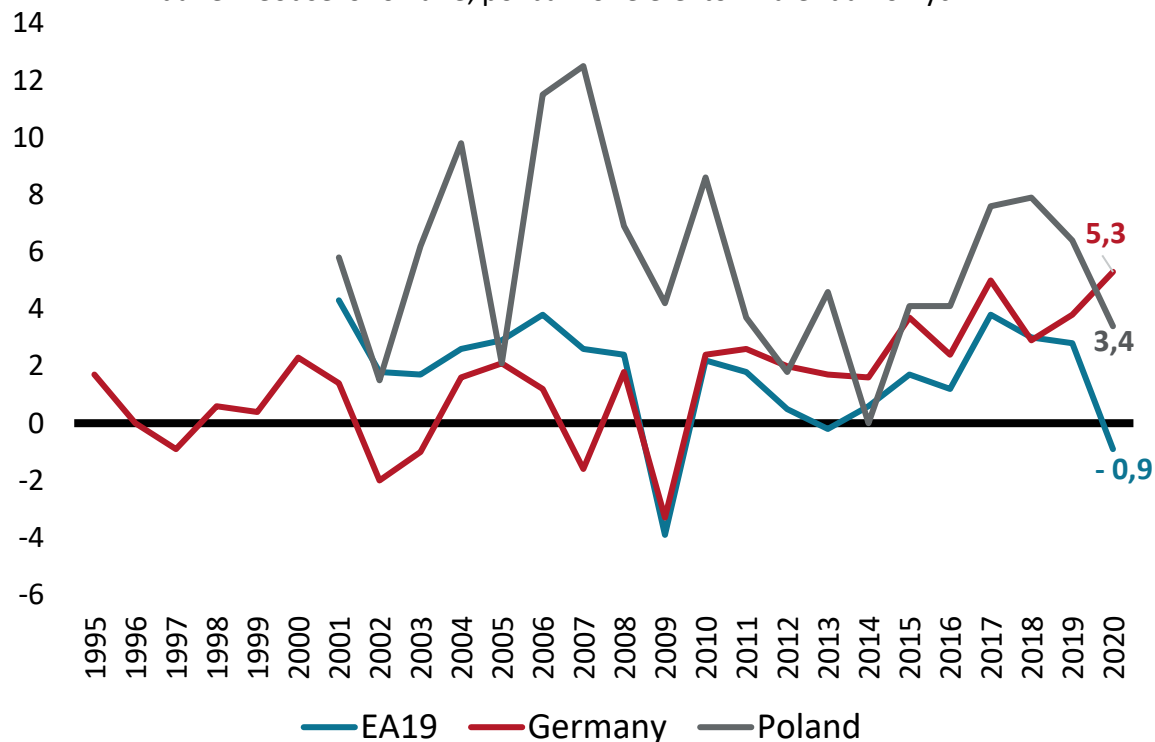
Źródło: Macrobond; Germany, Income Approach, Savings, Private Households, Rate, SA (BV4.1)

W 2020 r. dynamika handlu detalicznego wzrosła w Niemczech mimo pandemii.

Konsumpcja

Dynamika sprzedaży detalicznej % rdr

dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

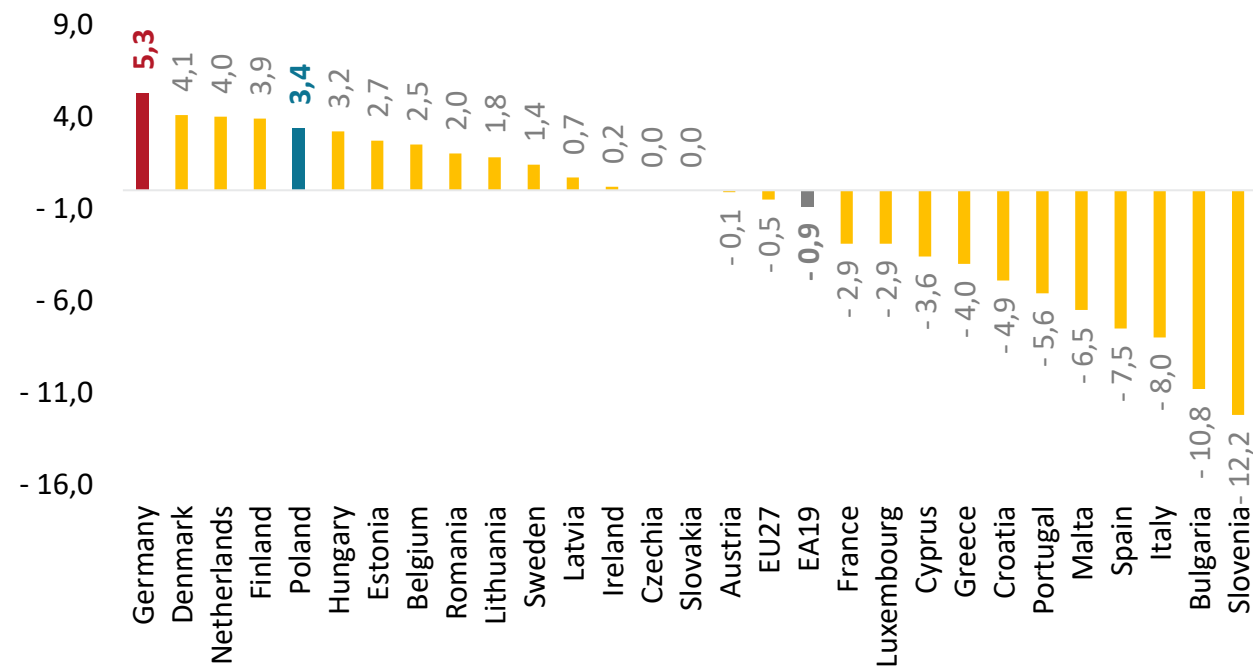

Źródło: Eurostat

2020

Dynamika sprzedaży detalicznej % rdr

dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

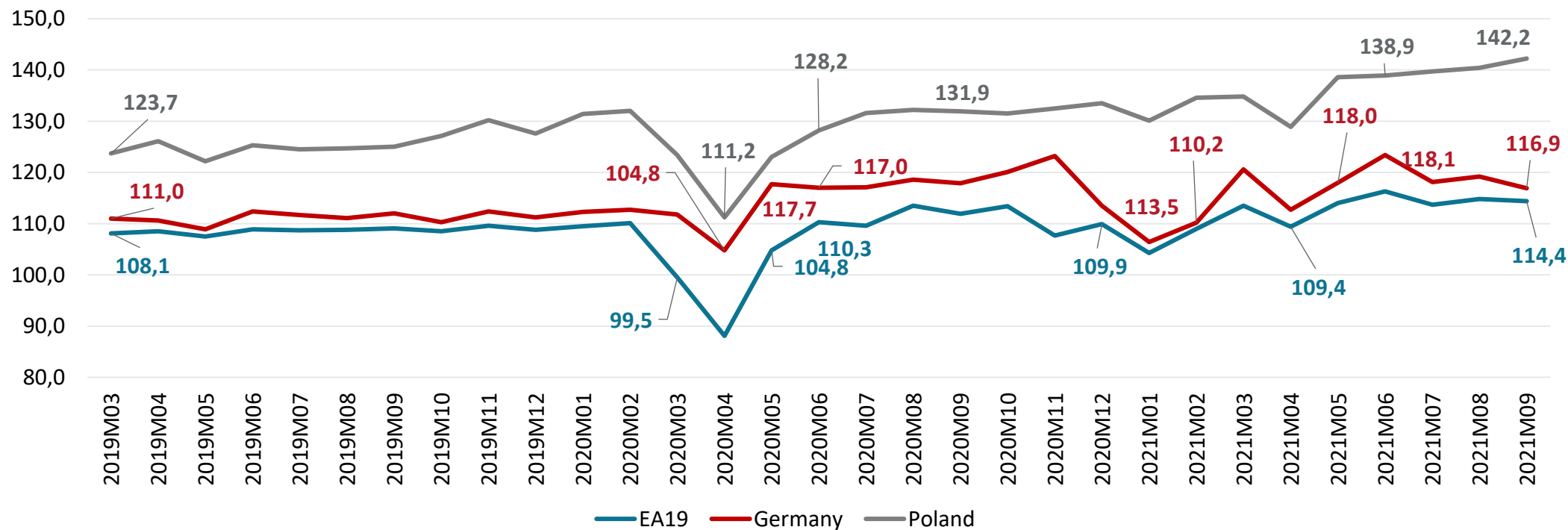

Źródło: Eurostat

Poziom handlu detalicznego w Niemczech ulega wahaniom na poziomie wyższym niż przed pandemią.

Konsumpcja

Handel detaliczny poza handlem pojazdami
dane odsezonowane i pozbawione efektów kalendarzowych
Indeks skorygowany cenowo, 2015=100

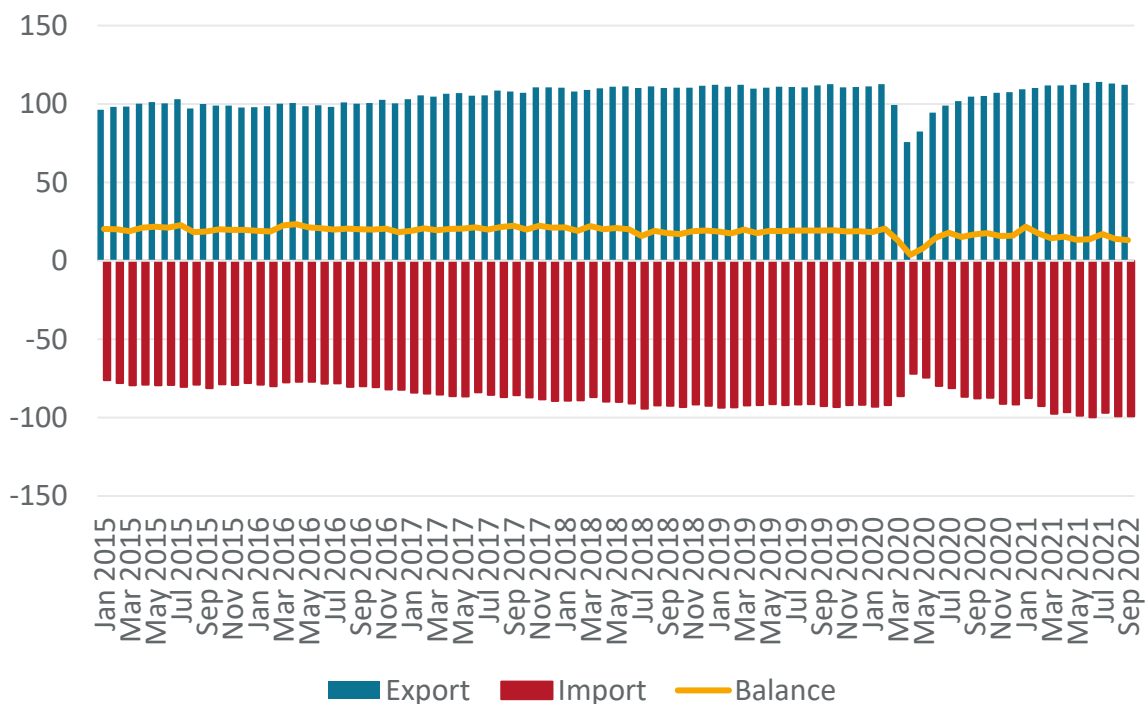
Źródło: Eurostat

Saldo niemieckiego HZ we wrześniu 2021 r. na niższym poziomie niż zwykle.

Handel zagraniczny

Handel zagraniczny Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie, ostatnie dane za wrzesień 2021

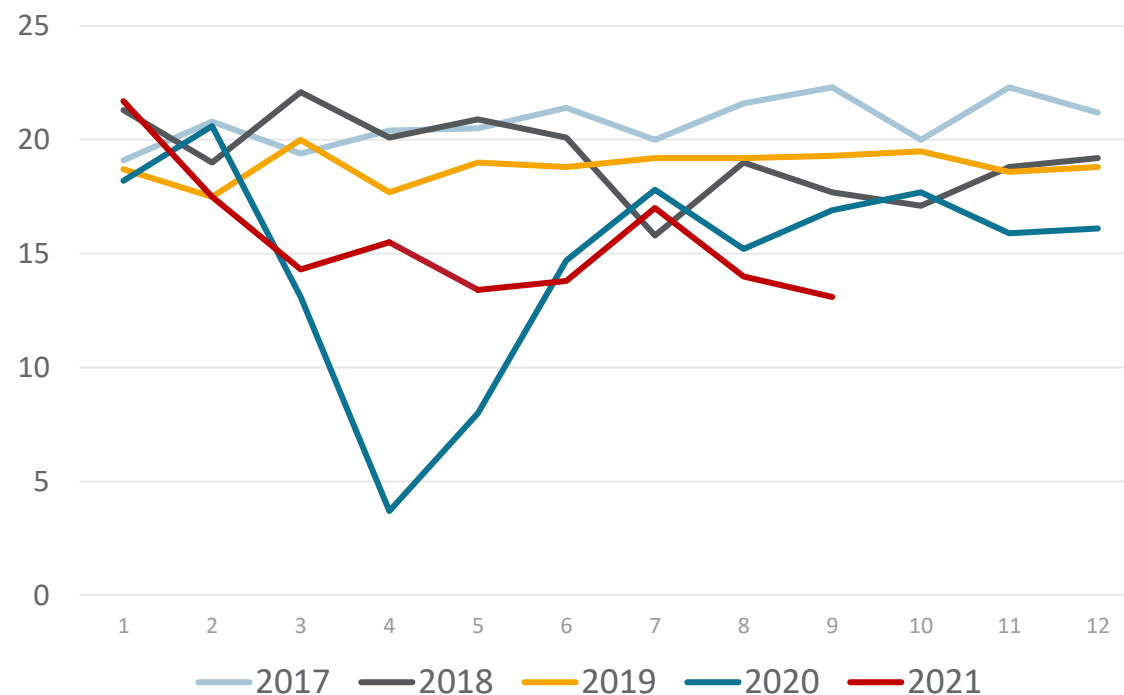

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Demetra, CA, SA

W porównaniu do grudnia 2019 eksport w lipcu 2021 wzrósł o 1,4% a import o 7,9%.

Saldo handlu zagranicznego Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie

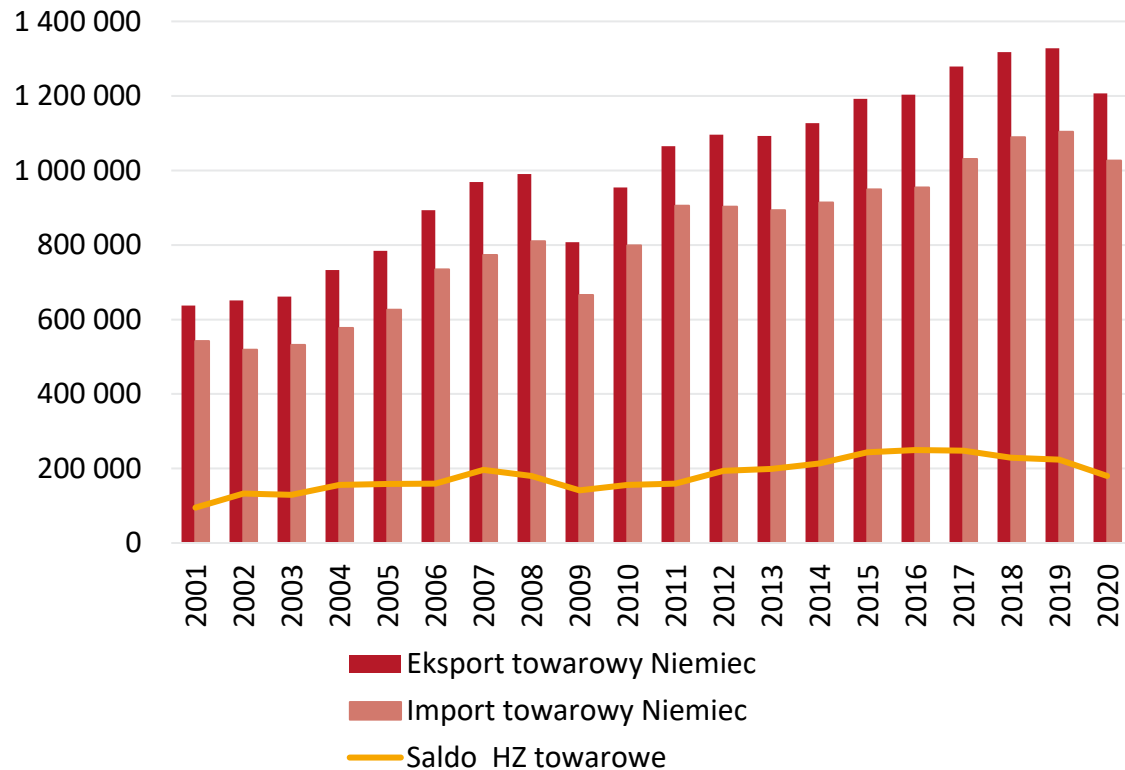

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Demetra CA, SA

W 2020 r. import usług (turystyka) spadł bardziej niż eksport, co doprowadziło do dodatniego salda w usługach.

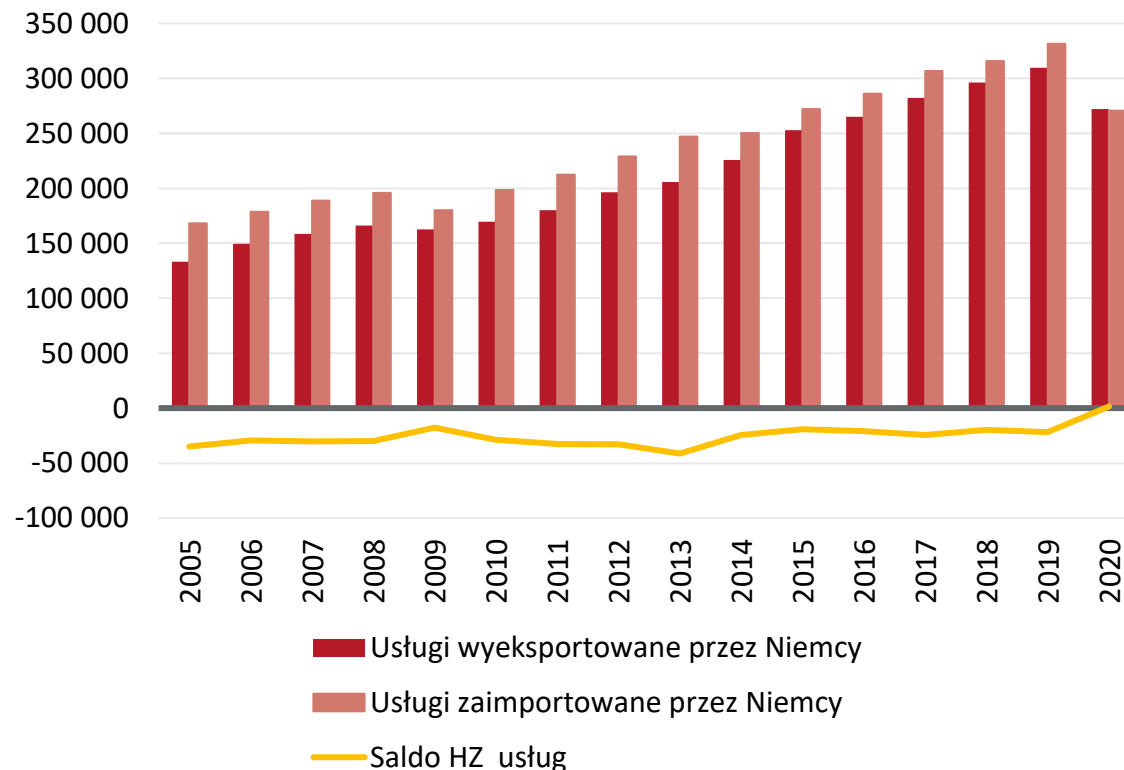
Handel zagraniczny

wymiana towarowa Niemiec w mln EUR

Źródło: ITC

wymiana usług Niemiec w mln EUR

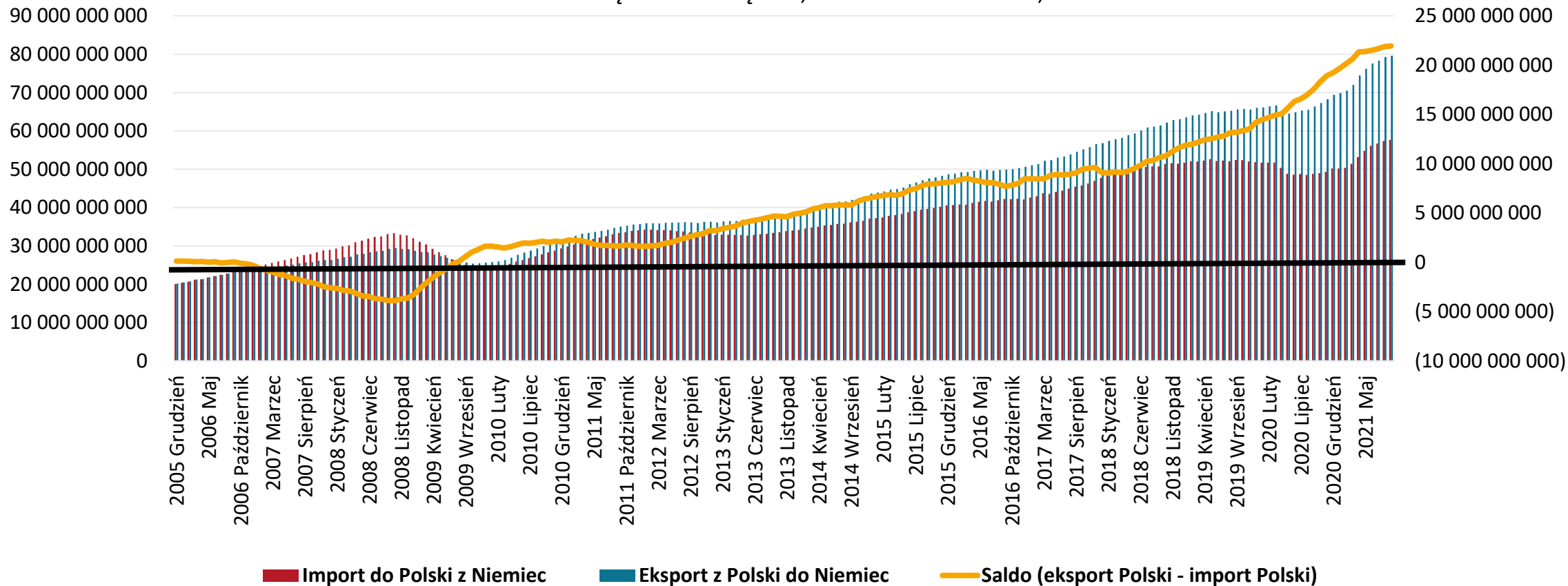

Źródło: ITC

Od sierpnia 2009 Polska ma nadwyżkę w handlu towarami z Niemcami.

Handel zagraniczny

Wymiana towarowa pomiędzy Niemcami a Polską
roczna krocząca 12-miesięczna, ostatnie dane 09.2021, EUR

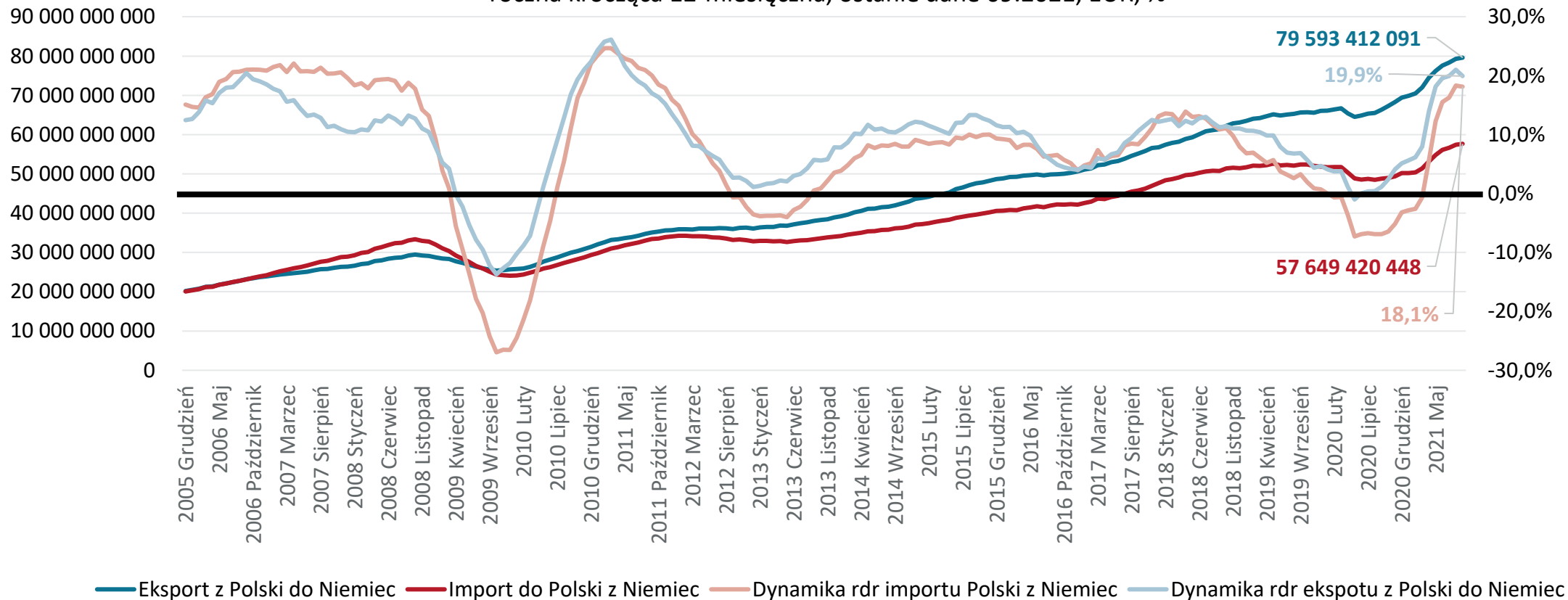

Źródło: GUS

Dynamika wzrostu eksportu i importu przestała przyrastać.

Handel zagraniczny

Wymiana towarowa pomiędzy Niemcami a Polską
roczna krocząca 12-miesięczna, ostatnie dane 09.2021, EUR, %

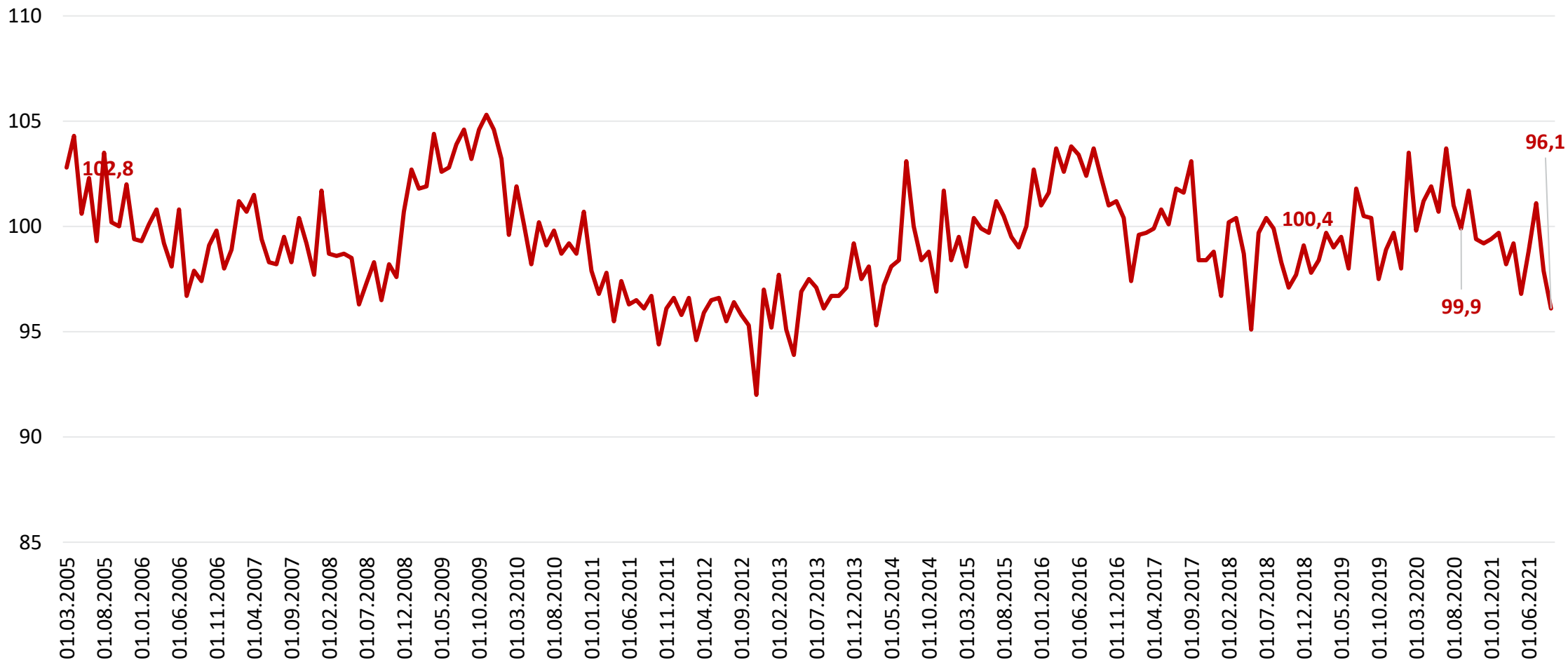

Źródło: GUS

Obecnie terms of trade Niemiec spadło do poziomu 96,1.

Handel zagraniczny

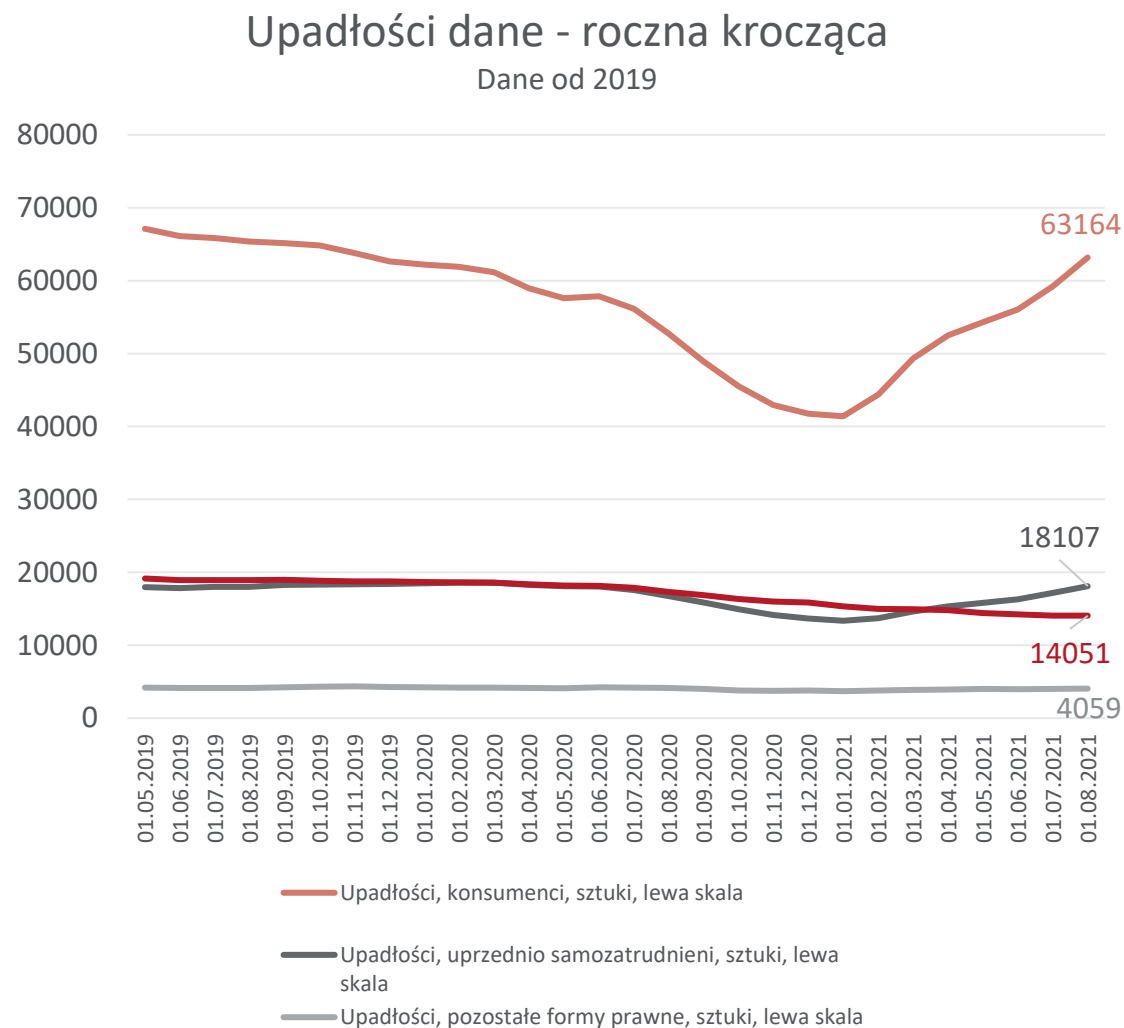
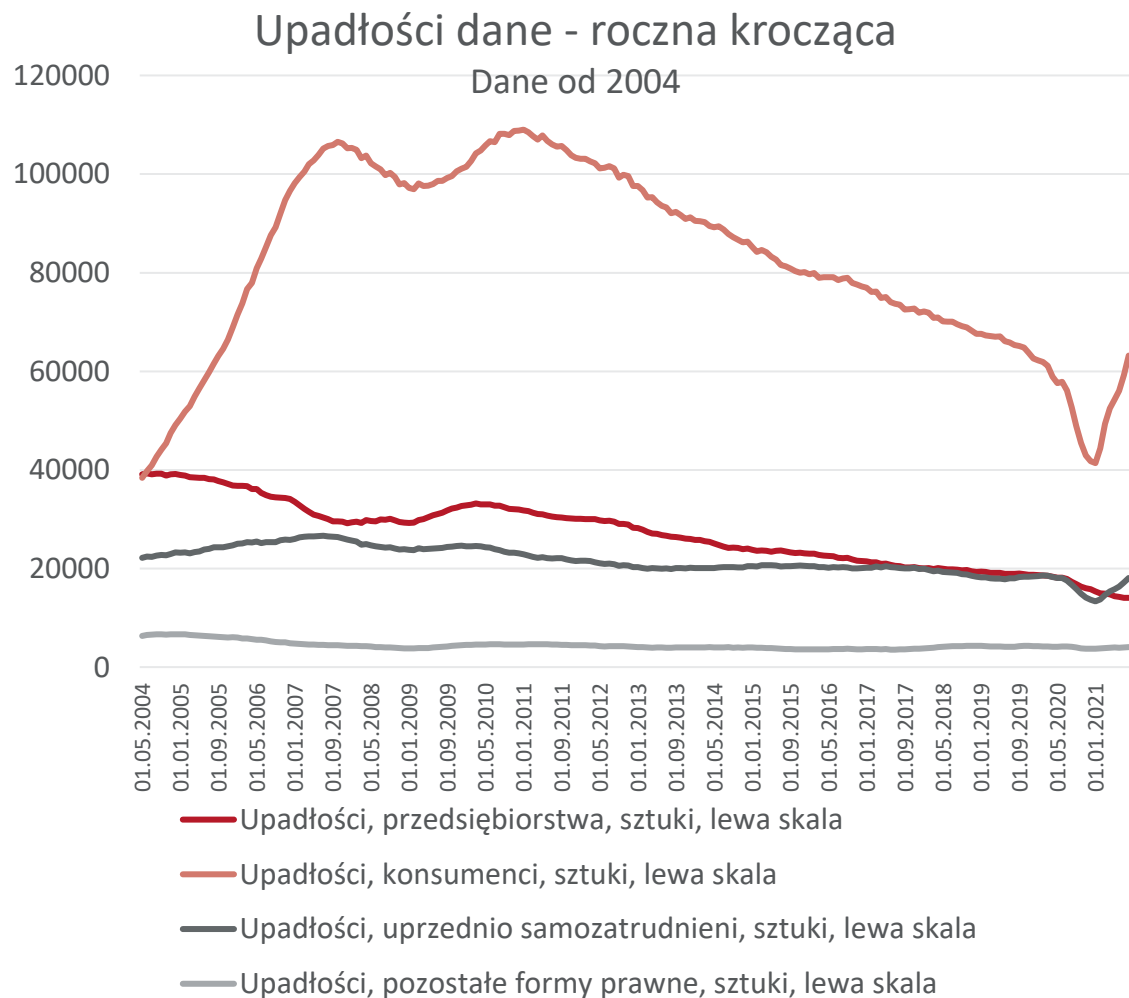
Germany, Export/Import Prices, Terms of Trade, Total, Index

Źródło: Macrobond

Upadłości wykazują w ostatnim roku trend malejący poza grupą konsumentów i samozatrudnionych.

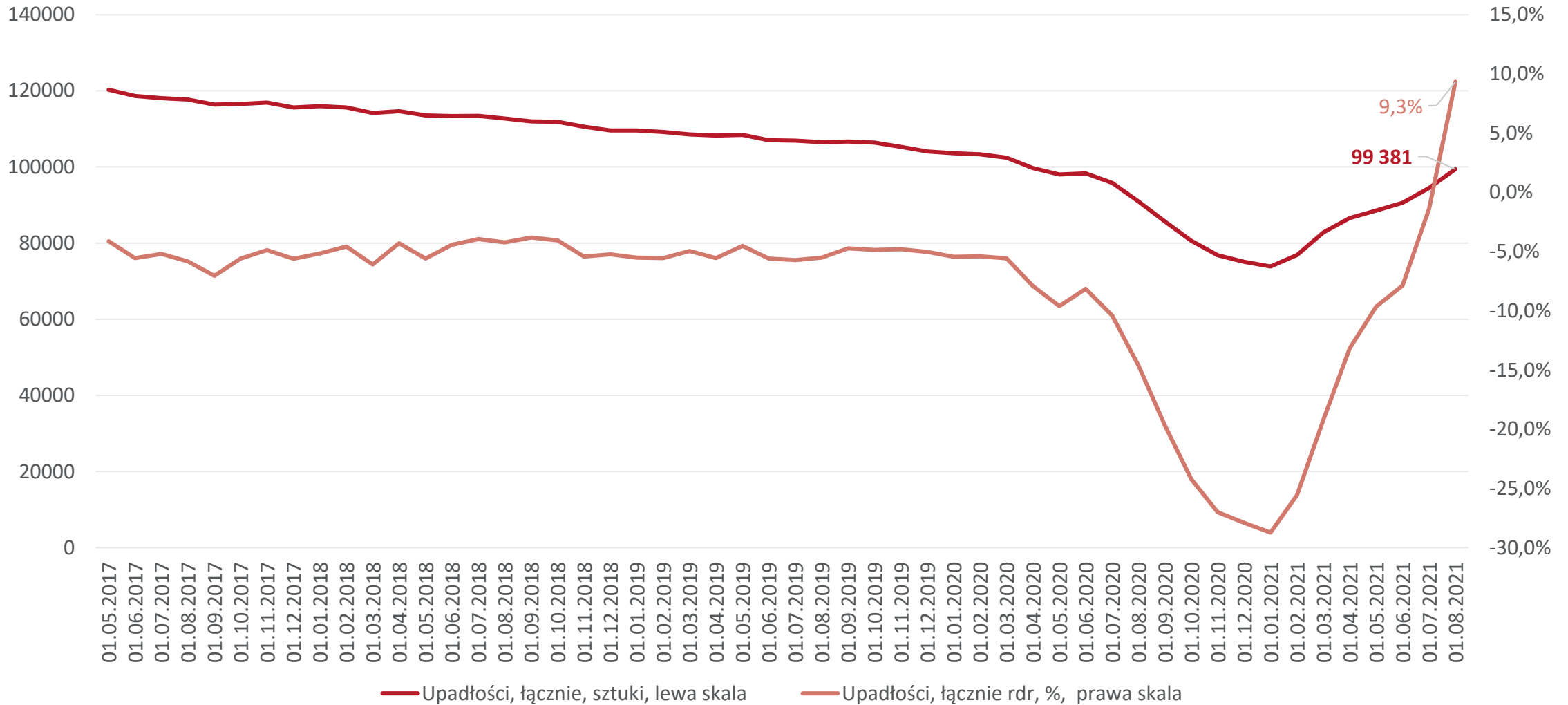
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Widać rozpoczęcie wzrostowego trendu upadłości za sprawą upadłości konsumenckich.

Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Streszczenie

Koniunktura

PKB

Inflacja

Bezrobocie

Przemysł

Budownictwo

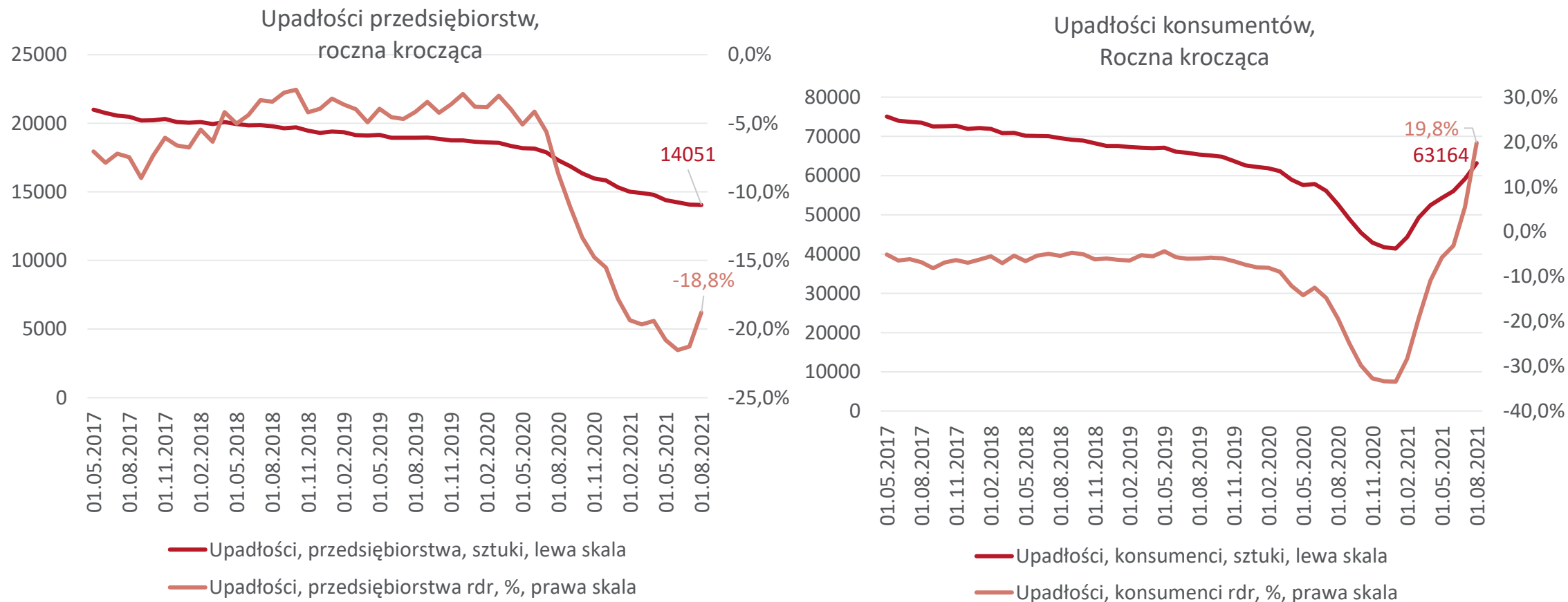
Konsumpcja

Handel
Zagraniczny

Upadłości

Stabilizacja poziomu upadłości wśród przedsiębiorstw na niższym poziomie. U konsumentów upadłości rosną.

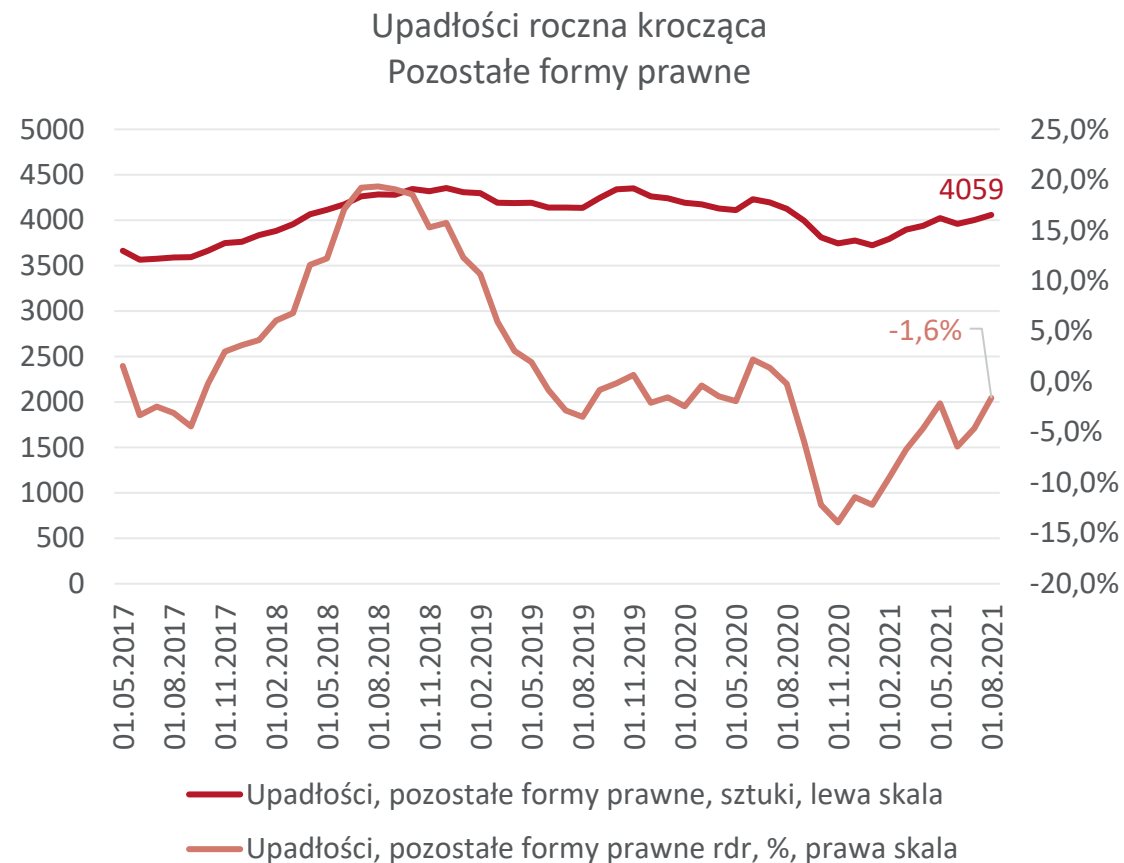
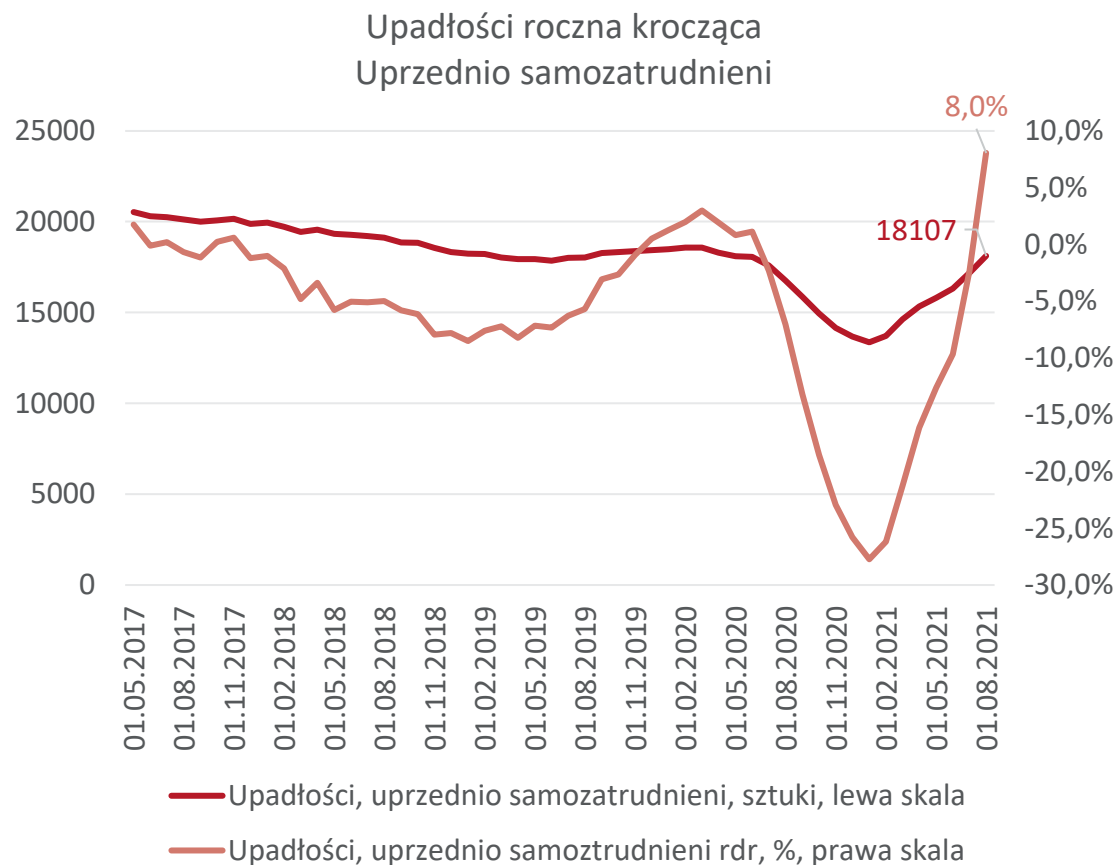
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Wśród uprzednio samozatrudnionych można zaobserwować wzrost upadłości.

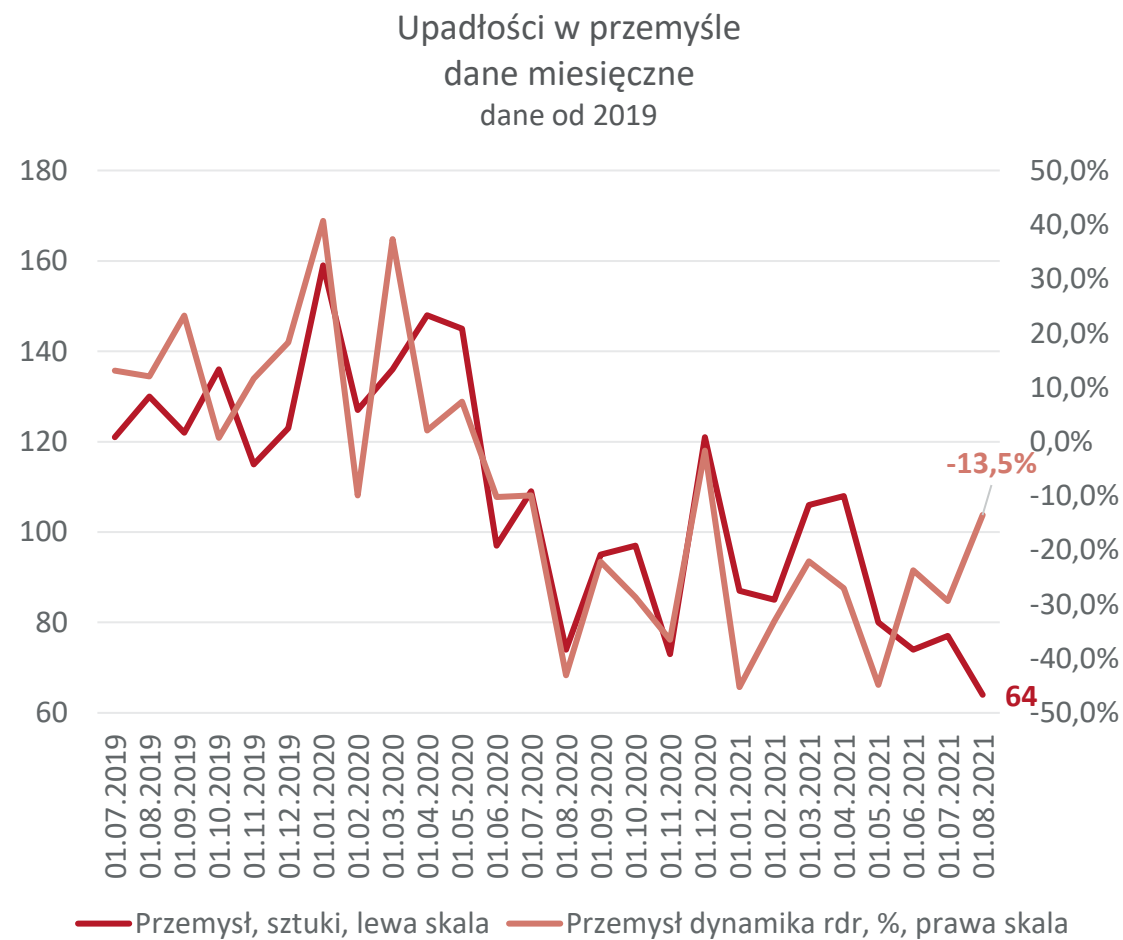
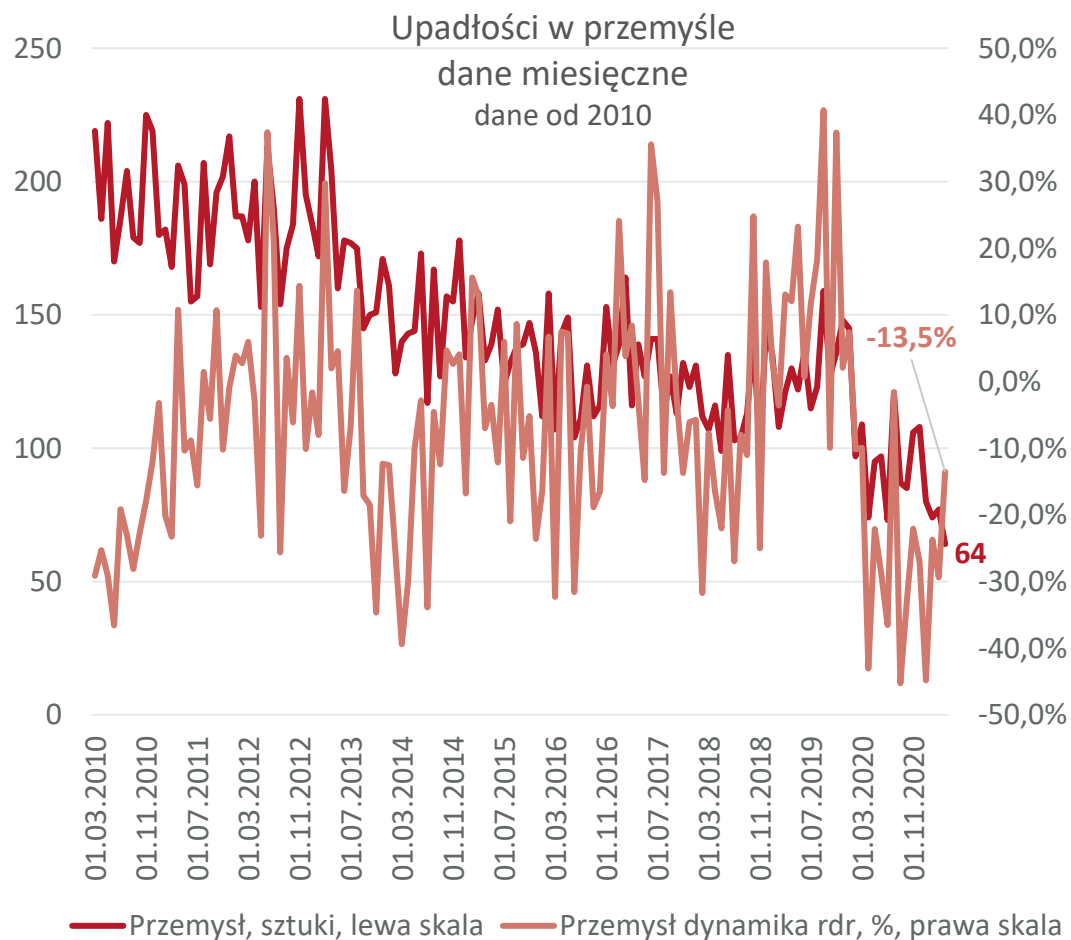
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

W przemyśle spadkowy długoterminowy trend w upadłościach.

Upadłości

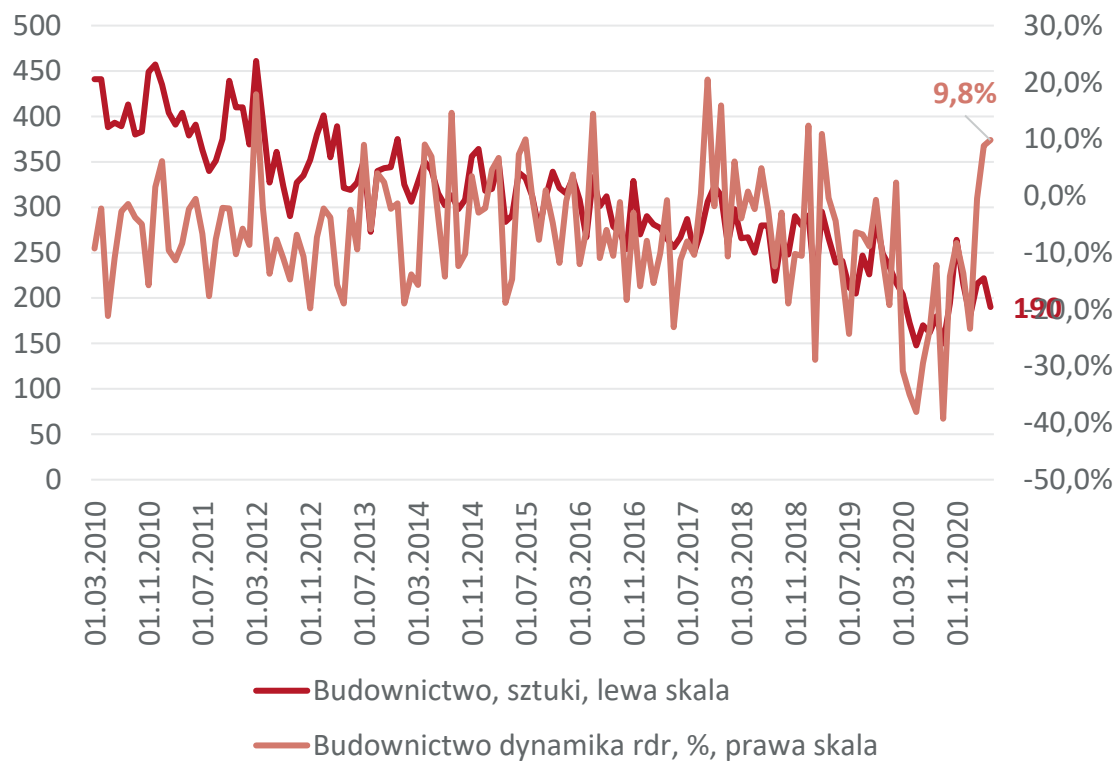

Źródło: Macrobond, Destatis

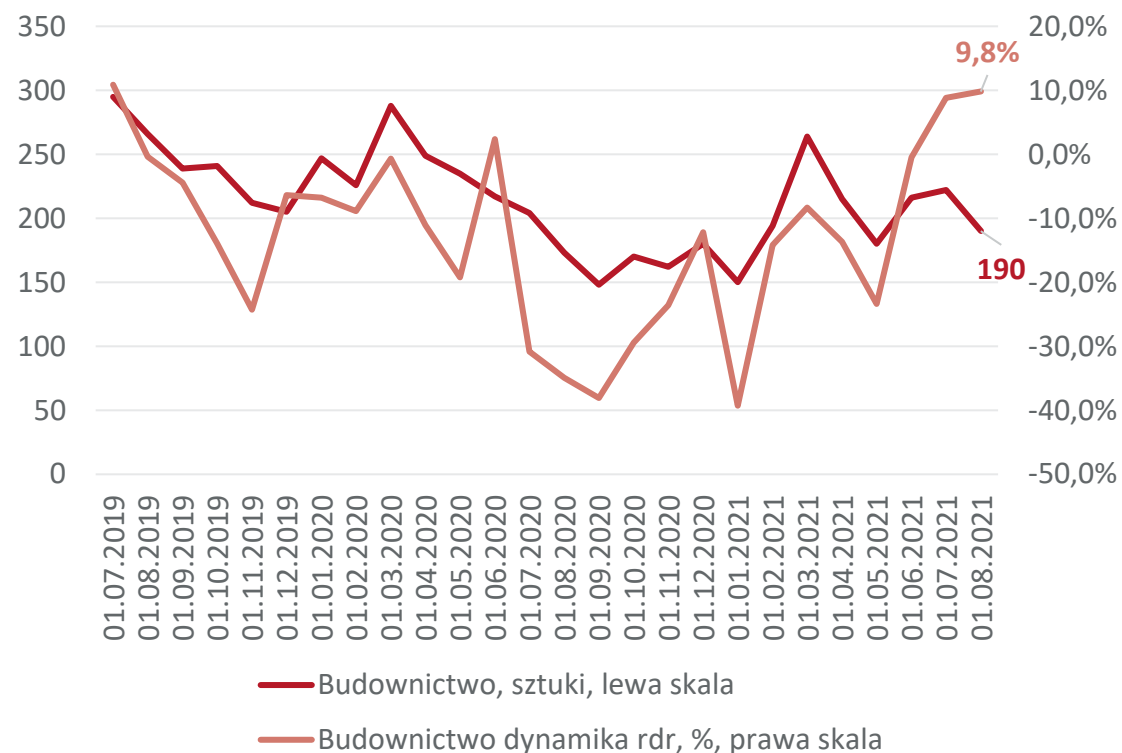
Budowlanka po spadku poziomu upadłości wykazuje w ostatnim czasie wzrost.

Upadłości

Upadłości w budownictwie
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości w budownictwie
dane miesięczne
dane od 2019

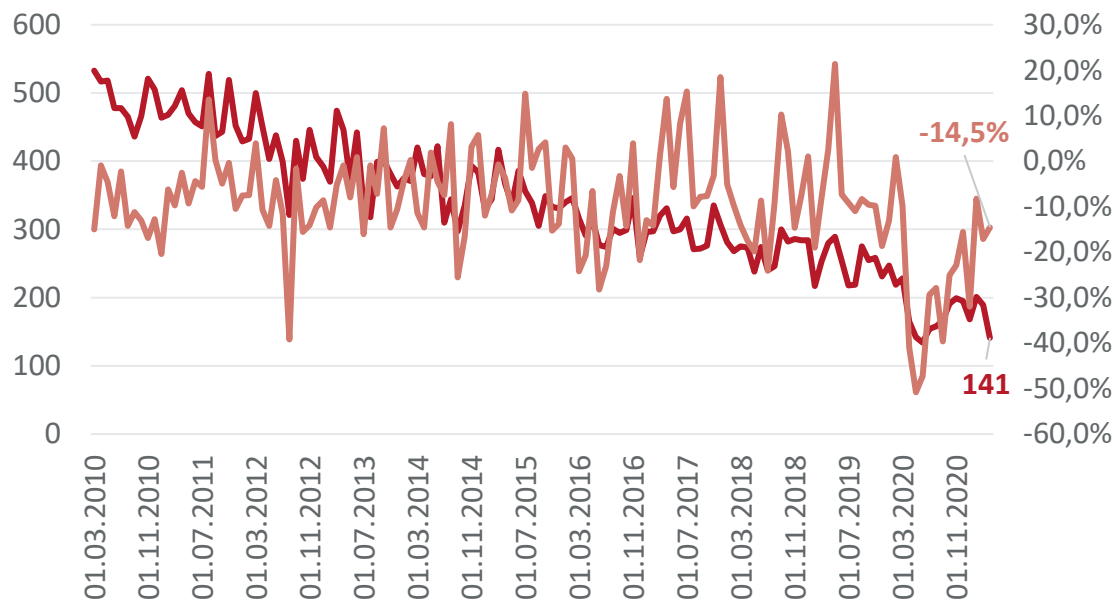

Źródło: Macrobond, Destatis

W handlu od października można zaobserwować trend rosnący wśród liczby upadłości.

Upadłości

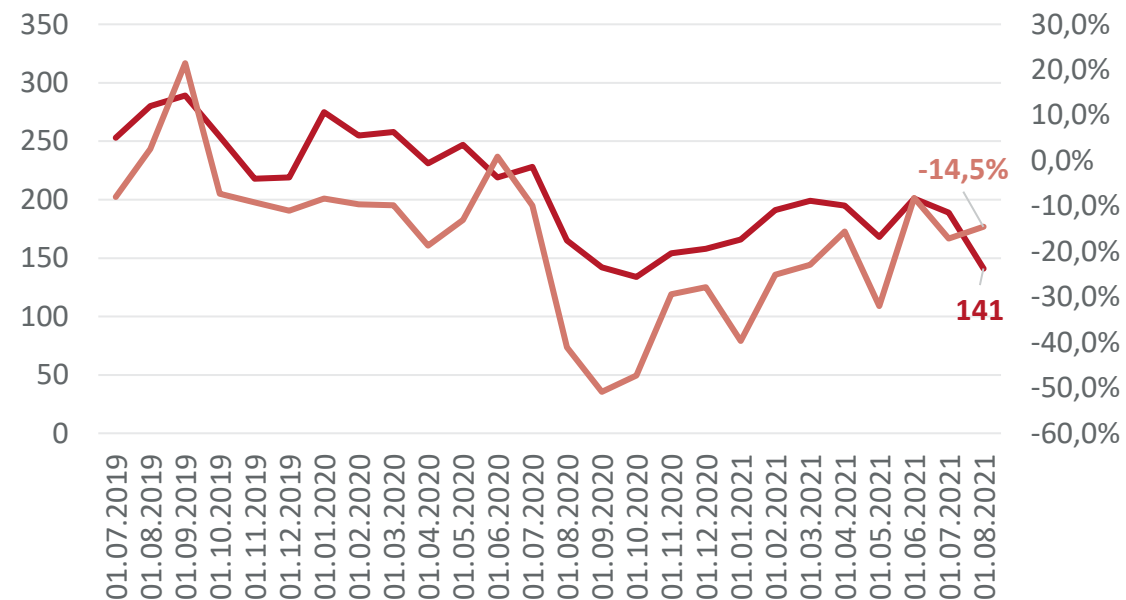
Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2010

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2019

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

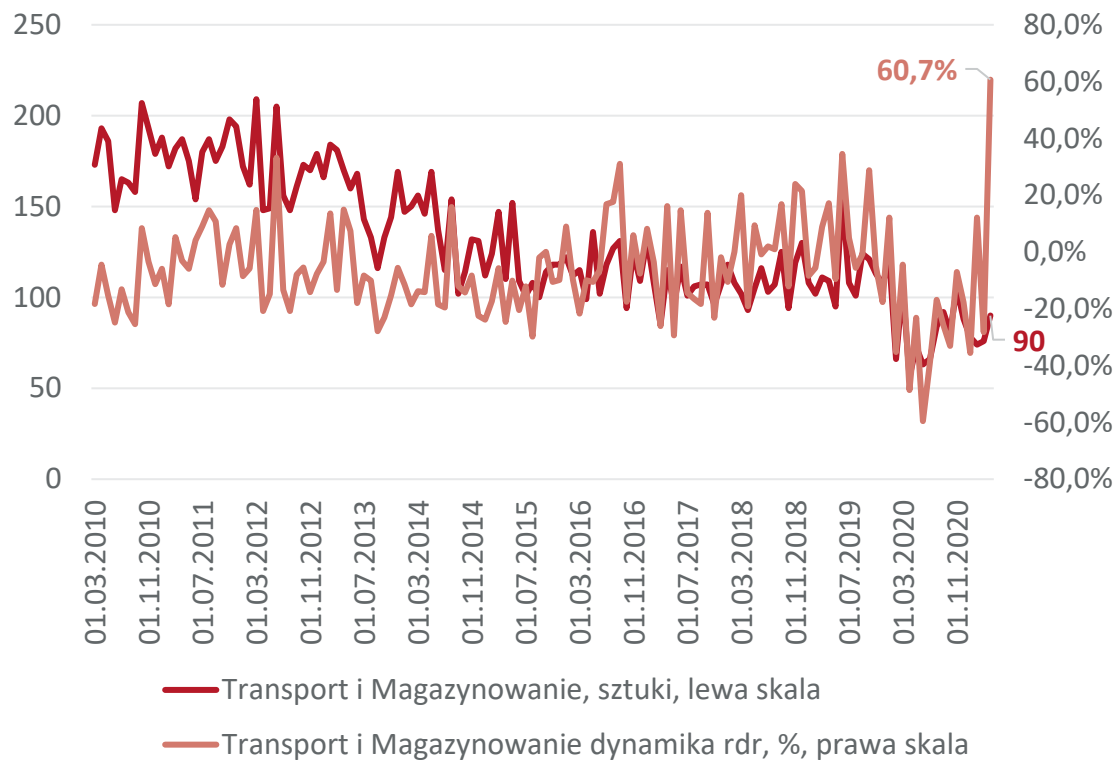
— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Źródło: Macrobond, Destatis

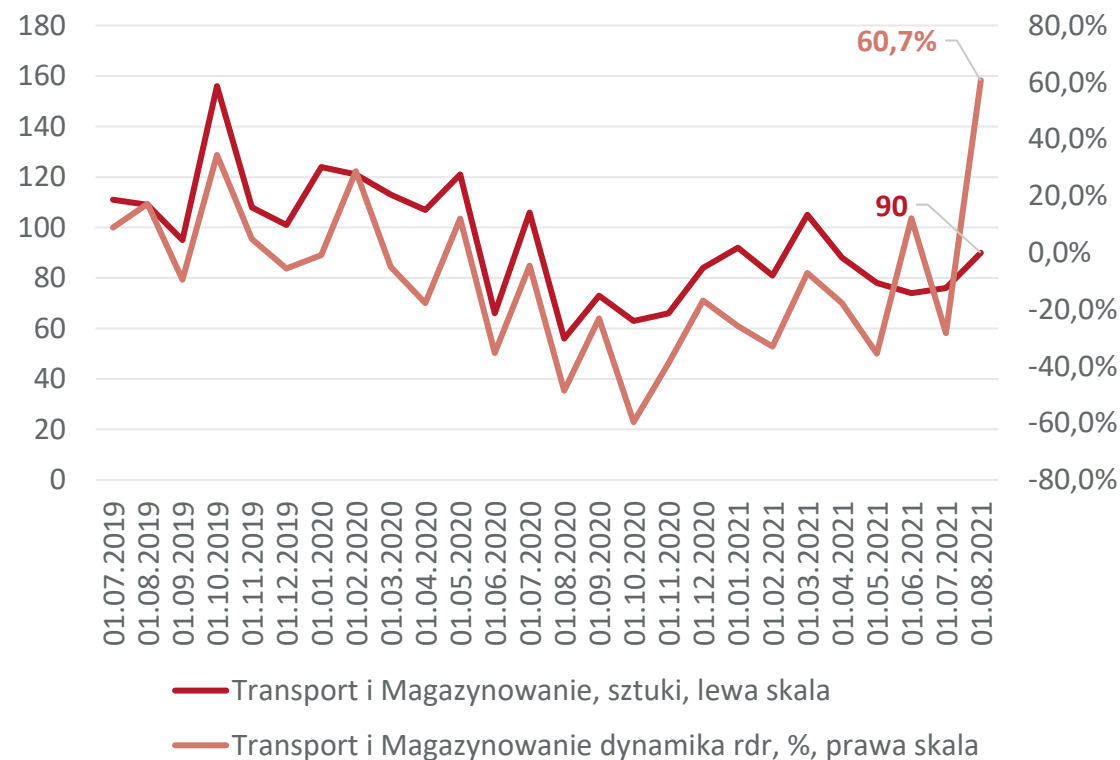
W transporcie i magazynowaniu wzrost.

Upadłości

Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2010

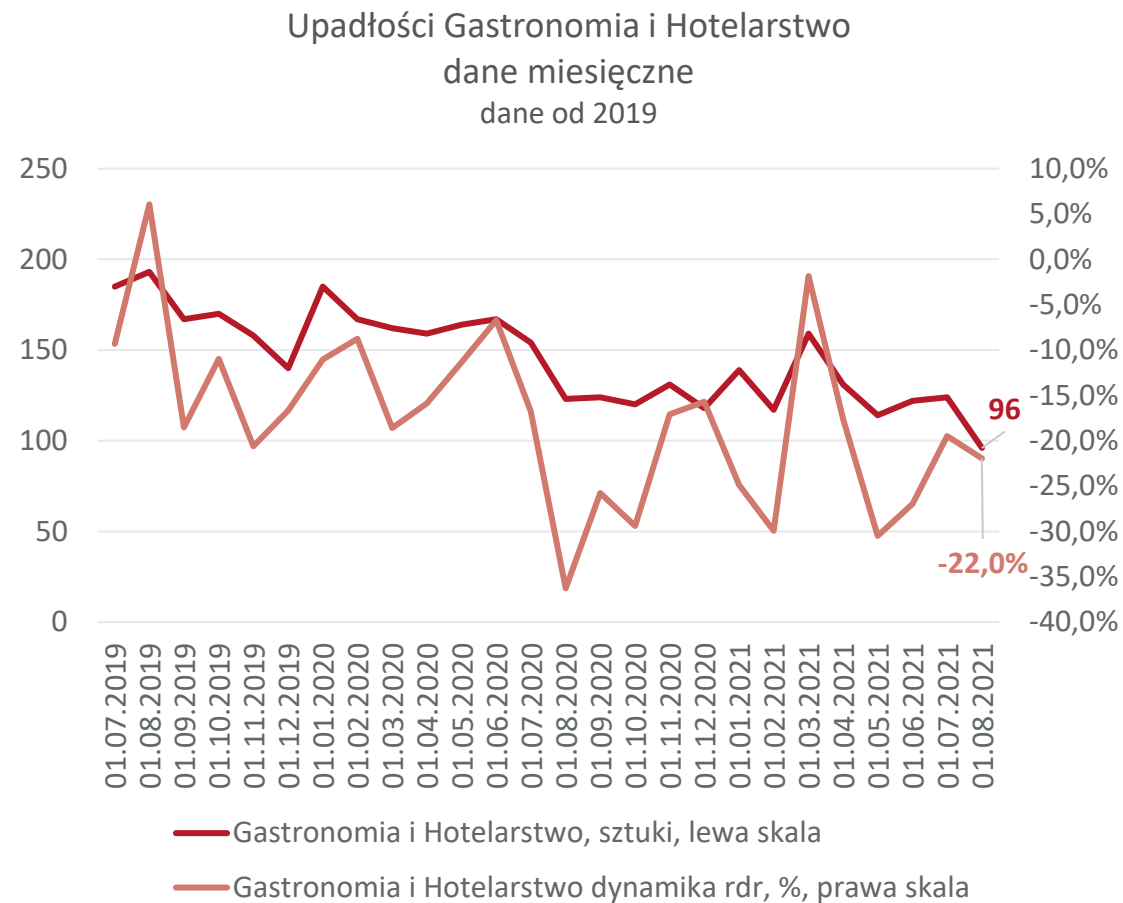
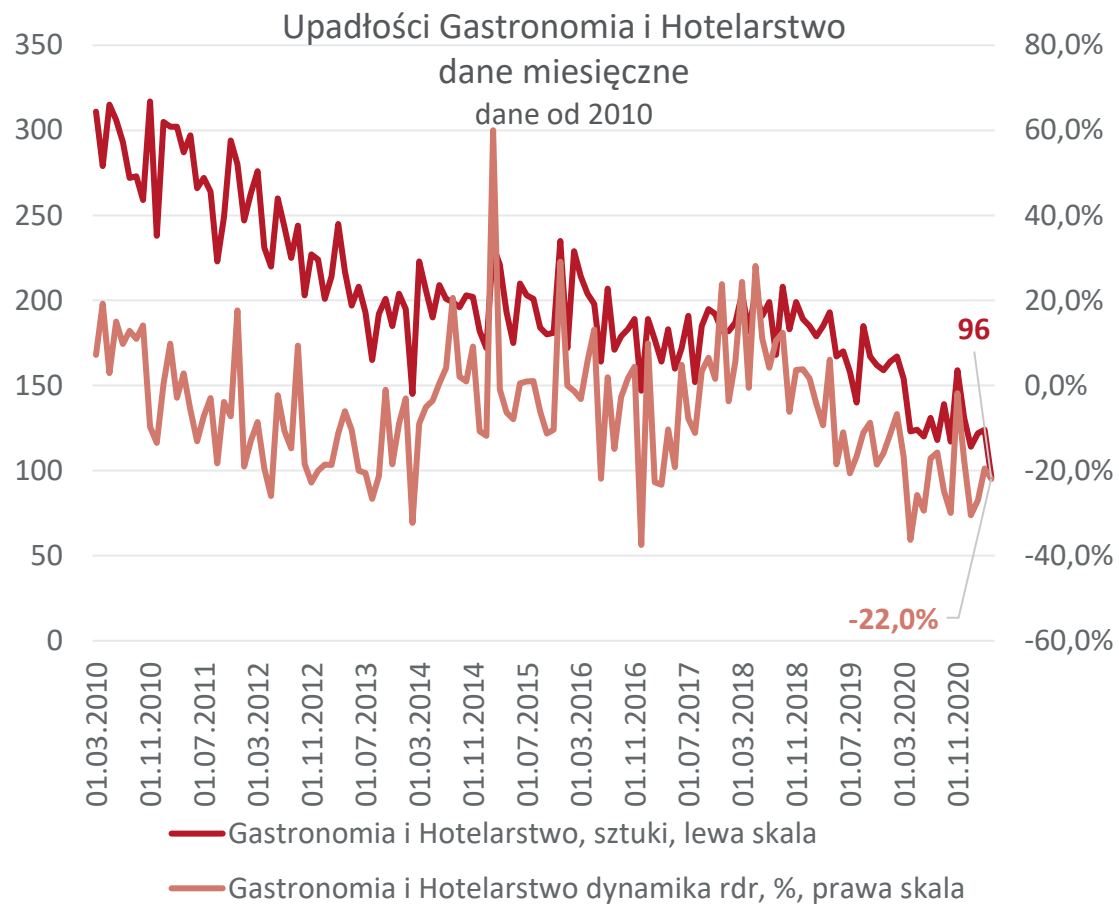
Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2019

Źródło: Macrobond, Destatis

W gastronomii i hotelarstwie można zaobserwować delikatny spadek upadłości.

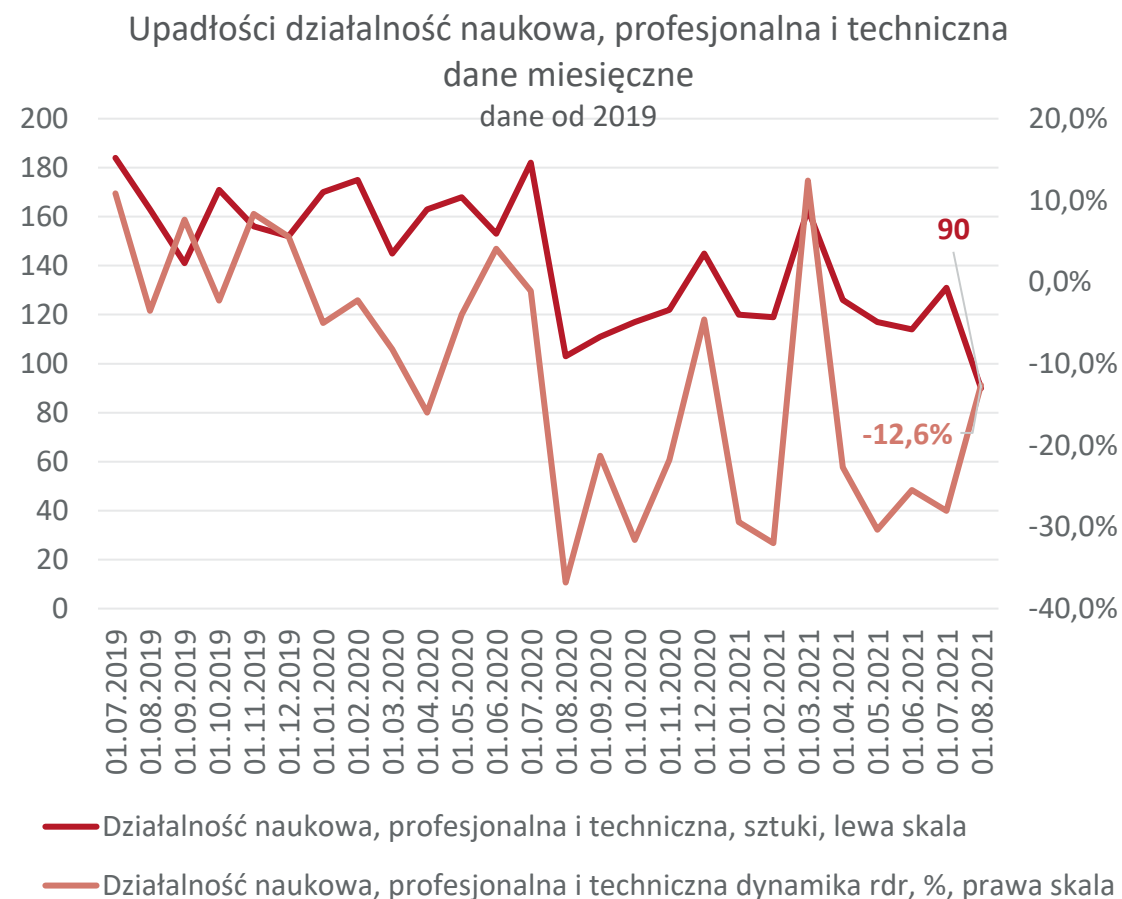
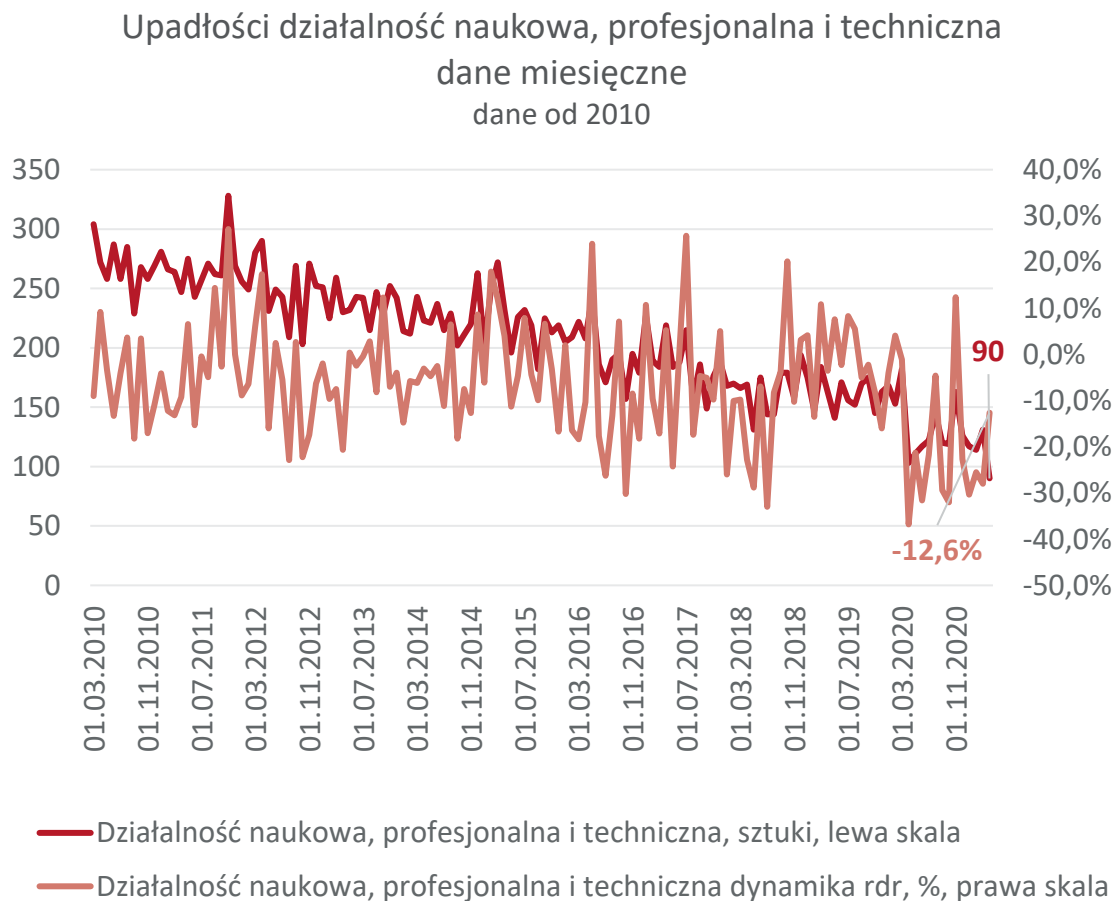
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w działalności naukowej, profesjonalnej i technicznej aktualnie na niższym poziomie.

Upadłości

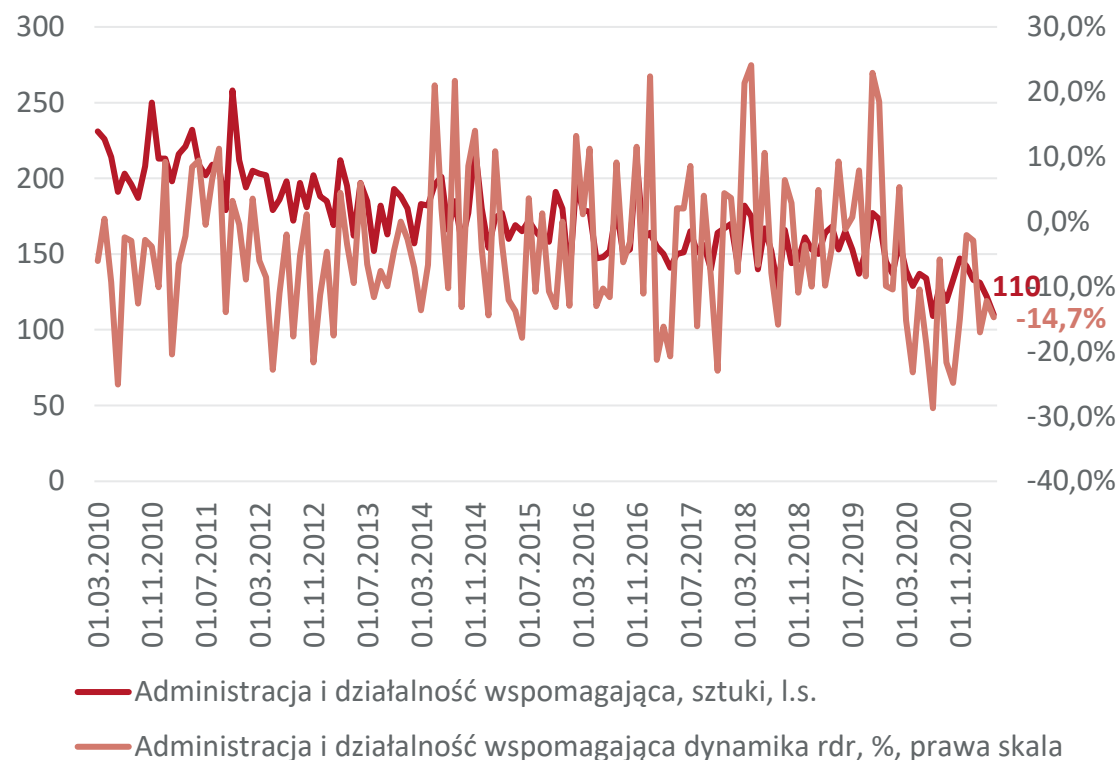

Źródło: Macrobond, Destatis

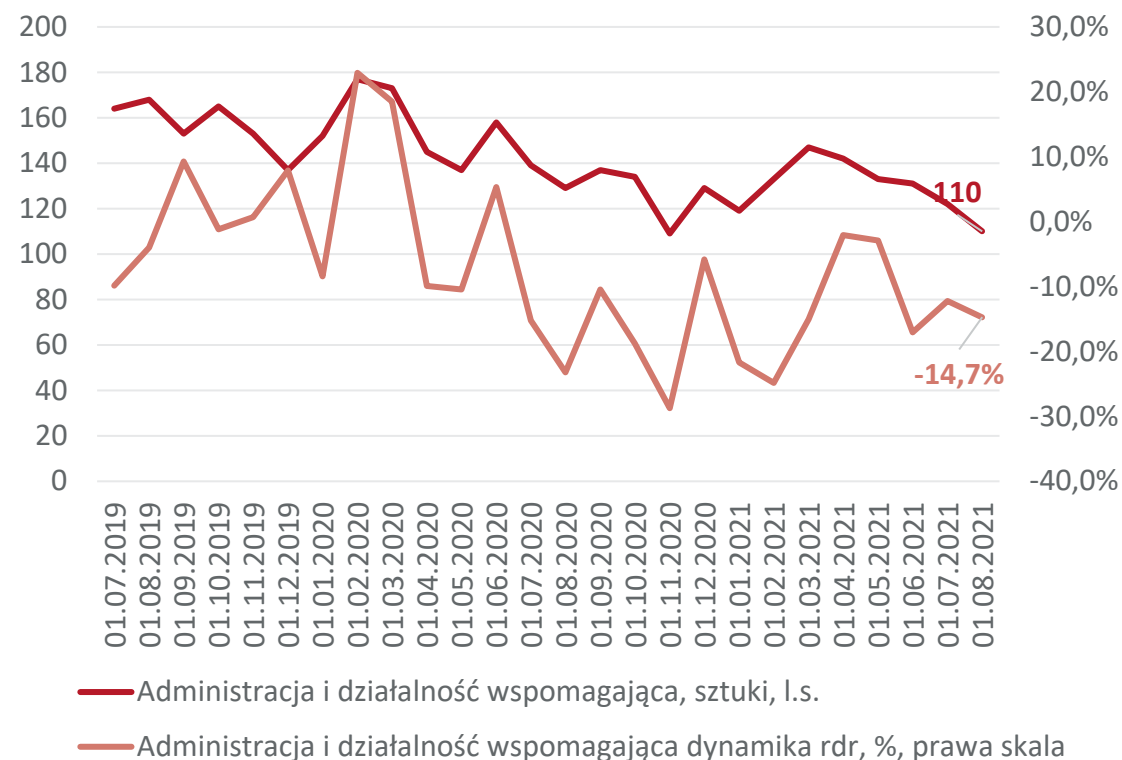
Administracja i działalność wspomagająca od początku pandemii COVID-19 w trendzie malejącym.

Upadłości

Upadłości Administracja i działalność wspomagająca
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości Administracja i działalność wspomagająca
dane miesięczne
dane od 2019

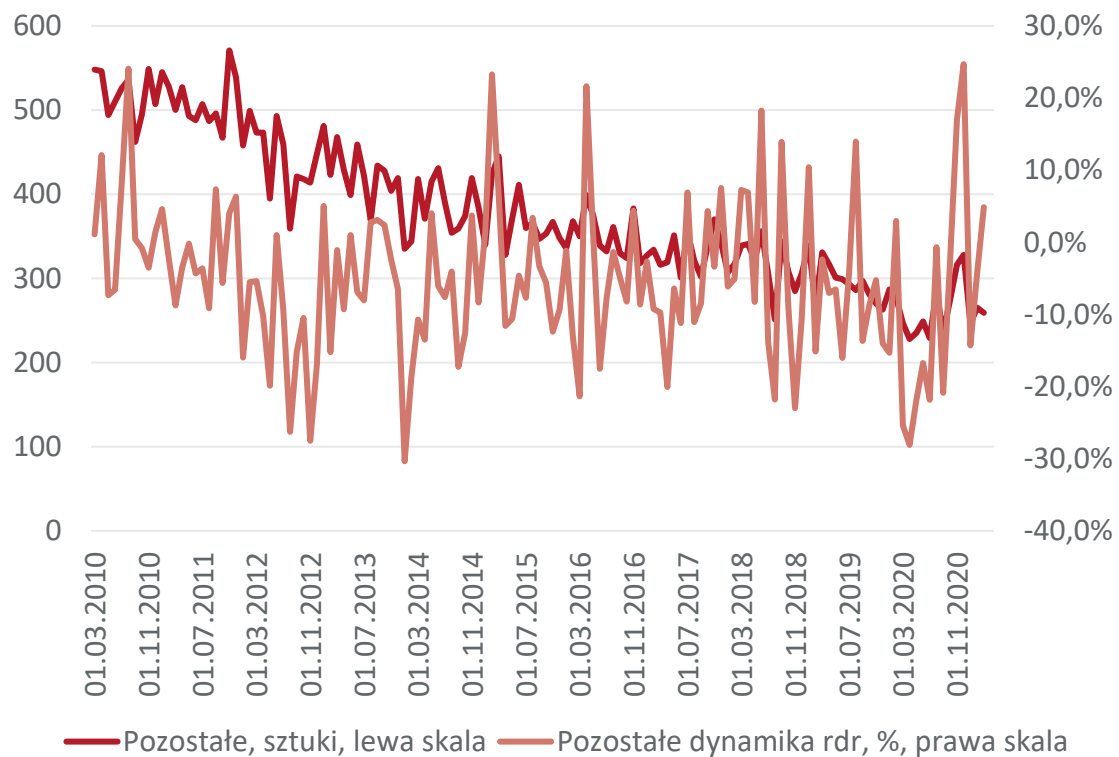

Źródło: Macrobond, Destatis

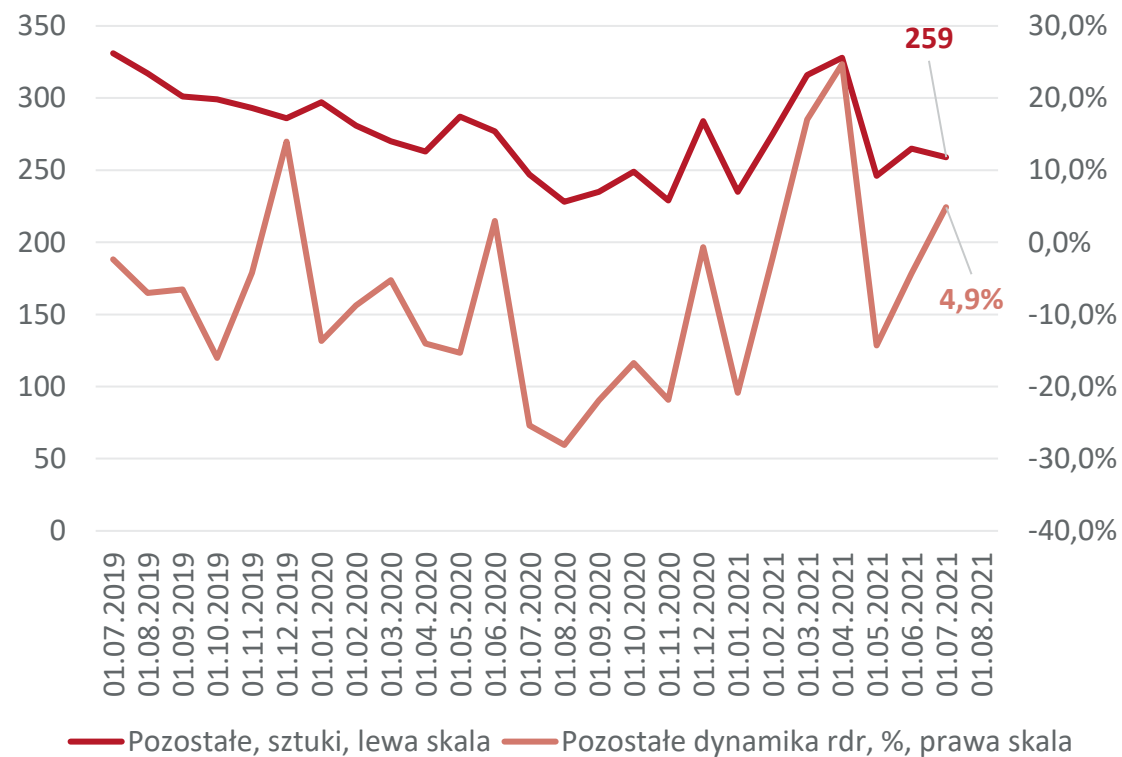
Pozostałe zbiorczo wykazują od początku pandemii COVID-19 stabilizację pod względem upadłości.

Upadłości

Upadłości pozostałe
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości pozostałe
dane miesięczne
dane od 2019

Źródło: Macrobond, Destatis